

Põhja-Pärnumaa uus vallavanem on Madis Koit

EVA SOOSAAR
avalike suhete spetsialist

16. augustil toimunud vallavolikogu istungil valiti uueks vallavanemaks Madis Koit.

Vallavanema kohale esitati kaks kandidaati. Valimisliidudust Tasakaal esitas volinik Gerda Mölder kandidaadiks Madis Koidu.

Vastaskandidaadiks esitas Reio Randmaa valimisliidust Inimeste

Eest praeguse Põhja-Sakala abivallavanema Jaanus Rahula.

Pärnu-Jaagupi halduskeskuses toimunud volikogu istungil oli kohal 18 rahvasaadikut. Salajasel hääletusel toetas Madis Koitu 14 volinikku ja Jaanus Rahulat kaks rahvasaadikut. Rikutuid sedeleid oli üks. Nüüd tuleb uuel vallavanemal kokku panna uus valitsus. Senikaua täidab vallavanema ülesandeid majandusvaldkonna abivallavanem Marko Šorin.

Vasakul pildil: hääletustulemuste väljaselgitamine. Parempoolsel pildil: Põhja-Pärnumaa vallavanemaks valitud Madis Koit. Toimetuse pildid

Augusti numbris

VOLIKOGU INFO, lk 2

SAAME TUTTAVAKS, lk 3

VOLIKOGU KINNITAS UUE VALLA ARENGUKAVA, lk 4

KUUPERSOON: BIRJO PIIRAJA, lk 6-7

MAAL ELAMISE PÄEV, lk 8

SPORT ON TERVIS, lk 10-11

TŠIILIST VÄNDRASSE TÖÖLE, lk 12-13

JUTUVÕISTLUSE "IMEMAITSEV JÄÄTIS" JÄRG, lk 14-15

VÄNDRA KIRIKU KELL OTSIB TOETAJAJD, lk 16

VALLAVANEM SOOVIB SÕNA, lk 19

MUST KROONIKA, lk 20

3 küsimust värsketele vallavanematele

TOIMETUS
volikoguistungi järgsed emotsioonid

Mis tunne on?

Põnev! Ma olen näinud kõrvalt, mida see amet endast kujutab, kuid tegelikult selle sees ma ju olnud ei ole ning iga uus asi on huvitav ja ootan, et saaks pihta hakata.

3 asja, millega oma esimesel tööpäeval kohe tegeled?

Ohohhoo! (mõtleb, toim.) Esimese asjana võtan ilmselt kohvi. Teiseks kohtun kindlasti valla sekretäriaga, et ennast kõikide üksikasjadega kurssi viia, mida on vaja kohe teha ja kuidas täpselt uut vallavalitsuse kokkupanemist vormistada jne ja kolmdaks hakkangi sügavalt mõtlema uue valitsuse kokkupanemise peale.

Millega läheb senine vallavanem Aivar Mäe ajalukku?

Ta näitas, et omavalitsust on võimalik ka juhtida hoopis teist moodi kui me senini oleme harjunud nägema. Suhtumine, et kõik on võimalik ning et raha ei olegi kõige olulisem – suhtumine peab olema õige! Seda ta meile näitas ja sellega ta ka ajalukku läheb.

Ülemistel pildidel: EKRE fraktsiooni poolne kingitus uuele vallavanemale. Alumisel pildil: ametisse astuv vallavanem Madis Koit ja ametist lahkuv vallavanem Aivar Mäe. Toimetuse pildid

J. Rahula ja A. Mäe kommentaar

TOIMETUS
volikoguistungi järgsed emotsioonid

Kas Põhja-Pärnumaa vald sai omale hea vallavanema?

Jaanus: Seda näitab aeg. Ma ei saa öelda täna, et kas ei või jaa. Ma arvan, et see selgub esimese poole aasta jooksul, mil on esimesed märgid näha, kuidas uue vallavanemaga rahun olla.

Aivar: Ma arvan, et ta sai parima, kes praegu saadaval oli.

Kokkuvõte augustikuu volikogu istungist

Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu II koosseisu kahekümne viies istung toimus 16. augustil 2023. a kell 14.00 Pärnu-Jaagupi Halduskeskuses volikogu saalis.

- **Anti luba** Osaühing TL Agency **omandada** Metsavere külas Rebaseoja ja Viluvere külas asuv Pihlaka **kinnistud**;
- **Lõpetati kinnistut koormav hoonestusõigus** aadressil Pärnu-Jaagupi alev, Uus tn 20;
- **Anti arvamus** Elbu IX uuringuruumi **geoloogilise uuringu loa taotluse kohta** tingimustel:
 - 1) Uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel Põhja-Pärnumaa vallavalitsust kinnisasjal välitööde läbiviimisest vähemalt 5 kalendripäeva ette;
 - 2) Välitööd viia läbi lindude pesitsusvälisel ajal s.o 1. septembrist kuni 14. märtsini.
- **Anti arvamus** AS Vändra keskkonnakompleksloa nr 318537 **muutmise taotluse kohta** tingimustel:
 - 1) ettevõtte peab vältima sõnnikuveol tee reostamist sõnniku ja mullaga;
 - 2) sõnniku transpordivahendid peavad olema lekkekindlad ja tehniliselt korras;
 - 3) sõnniku laotamisel peab kinni pidama veeseadusest tulenevatest nõuetest ja muudest õigusaktidest, mis reguleerivad sõnniku laotamist;
 - 4) ettevõtte peab kasutama meetmeid lõhnahäiringute leevendamiseks.
- **Anti arvamus** Kobra dolokivikarjääri **keskkonnaloa taotluse kohta** tingimustel:
 - 1) Loa taotleja on kohustatud rakendama kõiki KMH aruandes välja toodud leevendus- ja seiremeetmeid, mis puudutavad vett, müra, väike-konnakotkast, ulukeid, rohevõrgustikku, õhusaastet;
 - 2) Teostada Käänu, Kaasiksaare-Jürsi, Mäeotsa-Risti, Vana-Väljaotsa, Metsavahi, Kobra-Hansu, Tammekännu kaevude seire enne kaevandamist, edaspidi vähemalt 2x aastas. Kui tulemusena kaasneb oluline negatiivne mõju tuleb arendajal asendada need sügavamatest veekihtidest toituvate kaevudega ja kanda kõik sellega kaasnevad kulud. Uued kaevud tuleb rajada nii ruttu kui võimalik, mitte hiljem kui ühe kuu jooksul.
 - 3) Enne lõhketööde alustamist läbi viia mõjupiirkonda jäävate hoonete passistamine, hoonetele maavara kaevandamisega põhjustatud võimalike kahjustuste tuvastamiseks ning likvideerimiseks ja kompenseerimiseks.
 - 4) Kaevandusvett ei ole lubatud Vaki oja suunata kevadise suurvee perioodil. Tagada, et karjäärist pumbatava vee juhtimisel Vaki oja ei halveneks olemasolev olukord;
 - 5) Tööaeg 8:00-17:00 esmaspäevast reedeni. Laupäeval ja pühapäeval ning riiklikutel pühadel töid (s.h lõhketööd) ega väljavedu ei toimu.
 - 6) Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välitemperatuur on üle +5 kraadi, niisutada transpordiks kasutatavaid teid eesmärgiga vältida õhusaastet;
 - 7) Tolmu minimeerimiseks tuleb kuival perioodil materjali, karjääri siseteid ja laoplatse niisutada või töödelda vastavate vahenditega, et vältida tolmu levikut naaberkinnistutele.
 - 8) Loa andjal korraldada Mukri looduskaitseala järjepidev seire ja peatada kaevandustegevus kohe, kui ilmneb kaevandustegevusest tingitud mistahes negatiivne mõju looduskaitsealale;
 - 9) Raadamine peab toimuma lindude pesitsusvälisel perioodil ajavahemikul 1. septembrist kuni 14. märtsini. Katendi eemaldamine metsamaal ei tohi toimuda väljakuulutatud raierahu perioodil.
 - 10) Kaevandamist ja sellega seonduvaid töid ei ole lubatud teha lindude pesitsusperioodil 15.03-15.06.
 - 11) Kaevandusala tuleb turvata, et ei tekiks ohtu loomadele ja inimestele. Rajada kaevandamise I etapis ümber karjääri vall ca 10 m lai ja 3 m kõrge (nõlvad vähemalt loodusliku varisemisenurgaga), II etapis rusukalle ja III-ndas etapis traat- või mobiilaed.
 - 12) Väljaveo teede seisundi tagamiseks ja jooksvate hooldustööde osas teha koostööd tee omanikega, väljaveotee peab olema igal ajal sõiduautoga probleemideta läbitav ja tekkivad augud või muud liiklemist segavad asjaolud tuleb koheselt kõrvaldada (roopad, augud jms).
 - 13) Lõhkamise täpsest ajakavast tuleb teavitada karjääri piirist 1,5 km raadiuses elavat elanikkonda vähemalt kaks tööpäeva ette ja viisil, et on tagatud igal eeldataval mõjutatud isikul selle informatsiooni kättesaamine. Selleks lepib kaevandaja eraldi iga majapidamisega kokku neile sobiva teavitusviisi.
- **Kehtestati keskkonnahäiringu hüvitamise tasu määr** Põhja-Pärnumaa valla haldusterritooriumil maismaal paikneva tuuleelektrijaama tuuleenergiast elektrienergia tootmise tasumäär ehk keskkonnahäiringu hüvitamise tasu. Keskkonnahäiringu hüvitamise tasu on 1% (üks protsent) järgmise kahe näitaja korrutisest:
 - 1) tuuleelektrijaama kvartalis toodetud elektrienergia kogus megavatt-tundides, kuid mittevähem kui 70 % (seitsekümmend protsenti) tuuleelektrijaama nimivõimsusest korrutatuna 750-ga;
 - 2) vastava kvartali Eesti hinnapiirkonna järgmise päeva turu elektrienergia aritmeetiline keskmine börsihind.
- **Seati isiklik kasutusõigus** Põhja-Pärnumaa valla kasuks **Vaki-Keraamika teele jäävatele maa-aladele**:
 - 1) Vaki-Jaani kinnitu;
 - 2) Tamme kinnistu;
 - 3) Mihkli-Põllu kinnistu;
 - 4) Vaki-Alt kinnistu.
- **Kinnitati Põhja-Pärnumaa valla arengukava aastani 2030 ja eelarvestrateegia 2024-2028 aastani**;
- **Põhja-Pärnumaa vallavanemaks valiti Madis Koit**;
- **Kuulati ära vallavalitsuse tagasiastumispalve**. Senine vallavalitsus jätkab kuni uue valitsuse kinnitamiseni;
- **Määrati kuni uue vallavalituse kinnitamiseni vallavanema asendajaks Marko Šorin**.

Ülle Vapper, volikogu esimees
ylle.vapper@pparnumaa.ee

Kõik volikogu istungid on järelvaadatavad:
<https://youtu.be/yxFQmI9p4mM>

REET OLEV
vallaarhitekt

Tori- ja Põhja-Pärnumaa valla-
valitsused korraldavad Pärnu
maakonna planeeringuga määratud
tuuleenergeetika arendusaladel P9
ja P10 **tuulepargi detailplanee-
ringute eskiisi avaliku välja-
paneku perioodil 6.09.-5.10.2023**.

Kavandavad tuulepargid asu-
vad Tori valla ja Põhja-Pärnumaa
valla territooriumil. Elektri-
tuulikute

arendusala P9 paikneb Põhja-Pär-
numaa vallas Rahnoja külas (104,7
ha) ning Tori vallas valdavalt
Tohera külas (186,5 ha), arendusala
kogupindala on 291,2 ha. Elektri-
tuulikute arendusala P10 paikneb
Põhja-Pärnumaa vallas Viitra külas
(233,6 ha) ning Tori vallas Aesoo
külas (35,8 ha), ala kogupindala on
269,4 ha.

Detailplaneeringu koostamise
eesmärgiks on kavandada Pärnu
maakonna planeeringus, Tori ja
Vändra valla üldplaneeringutes
määratud elektri-
tuulikute arendus-
aladele P9 ja P10 elektri-
tuulikud (tuulepark) ja nende toimimiseks

vajalikud tehnovõrgud, sh määrata
elektrituulikute ning vajadusel teiste
taastuvenergia tootmise rajatiste
tehnilised parameetrid, asukoht ja
liitumine elektri põhivõrguga, mää-
rata kruntide piirid koos hoones-
tusala ja ehitusõigusega ning vaja-
dusel ehituslike tingimustega, mää-
rata elektri-
tuulikud teenindava
taristu (nii teed kui tehnovõrgud)
vajadus ja asukoht, servituutide
seadmise ning teede avalikuks
kasutamiseks määramise vajadus,
haljastuse ja heakorrastuse põhi-
mõtted, keskkonnatingimusi (müra-
vibratsiooni-, saasteriski- ja isolat-
sioonitingimusi jmt) tagavad nõu-

ded ning planeeringu elluviimise
võimalused.

Detailplaneeringuga tehakse
ettepanek olemasolevate katastri-
üksuste ümberkruntimiseks ja
sihtotstarbe muutmiseks maatu-
lundusmaa, transpordi-, tootmis-
maa sh nende kombinatsioonidega
katastriüksusteks vastavalt rajatiste
täpsetele asukohtadele

Planeeringu eskiislahendusega
saab elektrooniliselt tutvuda Tori
valla ja Põhja-Pärnumaa valla
veebilehtedel ning paberkanalil
Tori valla Sauga ja Tori teenuskes-
kuses ja Põhja-Pärnumaa valla-
valitsuses ning Viitra Külakeskuses.

**Arvamused kavandatud eskiis-
lahenduse osas esitada hiljemalt
05.10.2023** aadressil [tori@tori-
vald.ee](mailto:tori@tori-vald.ee) või vald@pparnumaa.ee
või Tori Vallavalitsusele (Pärnu mnt
12, Sindi, Tori vald, 86705 Pärnu-
maa) või Põhja-Pärnumaa valla-
valitsusele (Pärnu-Paide mnt 2,
Vändra alev, Põhja-Pärnumaa vald,
87701 Pärnumaa). **Avaliku välja-
paneku tulemuste avalik arutelu
toimub 17.10.2023 kell 18.00
Viitra külakeskuses** (Jõesuu
tee 2, Viitra küla, Põhja-Pärnu-
maa vald). Lisainfo tel 5349 3355,
sigrit.kasemets@torivald.ee või
5622 4688, reet.olev@pparnumaa.ee

SAAME TUTTAVAKS

Juulis alustas Põhja-Pärnumaa vallas tööd uus sotsiaaltööspsialist Diana Audru ja naases lapsehoolduspuhkusele tööle Külli Karits.

Olen Diana Audru ja alustasin 18. juulil tööd Põhja-Pärnumaa vallas sotsiaaltööspsialistina. Minu tööpiirkonnaks on Vändra alev.

Tulen Valgamaalt, kus olen vahelduva eduga elanud viimased 15 aastat. Pärnumaa sai töökohta valikul otsustavaks kindlatel põhjustel, neist üheks on asjaolu, et minu lähisugulased elavad Pärnu linnas ja oli soov asuda neile lähemale elama, et saaks mugavalt üksteisel külas käia. Seega Vändra seene-metsades loodusfotograafe paeluvatel mesikäppadel polnud asjaga mingit pistmist...

Olen sündinud ja kasvanud aga hoopis Eestimaa südames Järvamaal ning ehkki mulle väga meeldib ringi rändamine ja reisimine, ei ole ükski senine elukohavahetustest tulnud üleliia kergekäeliselt. Sotsiaaltööpiskuga nakatusin ilmselt juba lapsepõlves ja ikka sealsamas Kesk-Eesti metsade vahel, kui põlvepikkuse ja sõna otseses mõttes tatische ninaga asusin lahendama erisuguseid sotsiaalseid probleeme või vähemalt püüdsin neid omal moel leevendada, mis mõnikord lühiajaliselt ka õnnestusid. Samas väiksest unistasin hoopis Väike-Nõia, õpetaja, detektiivi ja ka modelli elukutsest. Kasvuperioodil lihtsalt ei osanud veel ettegi kujutada, et varajase „maailmaparandajana“ võiks elutee kaugemas tulevikus viia mind kõrghariduse omandamiseni sotsiaaltöö erialal. Viimasega sai küll kõvasti hoogu võetud, ent 2022. a kevadel sai see pikalt kaane all podisenud soov „inimeste jaoks midagi ära teha“ viimaks teoks ning lõpuakordi leidsid minu õpingud Tallinna Tehnika-kõrgkoolis. Seejärel omandasin esmase erialase töökogemuse avalikus sektoris Tõrva Vallavalitsuses, millele järgnes töötamine Rapla Vallavalitsuses.

Minu suurimateks tugevusteks on abivalmidus, sihikindlus, ausus, soojus, usaldusväärsus ja sõbralikkus. Minu eesmärk on seista

abivajava inimese eest, toetada kõigi elanikkonnakihtide toimetulekut ning ennetada tulevasi võimalikke sotsiaalseid valupunkte. Minu poole võib alati pöörduda kas mure või ka rõõmuga, oma töös soovin ka ise areneda ja end järjepidevalt täiendada.

Lähtuvalt eelpool öeldust, jagan praegusel eluperioodil end Valga- ja Pärnumaa vahel, sest Lõuna-Eesti kuppelmaastik ja mitmekülgsed sportimisvõimalused on mind sedavõrd ära võlunud, et täielikult loobuda sellest kõigest polegi kuidagi võimalik. Eluviisilt olen alati olnud sportlik, alustasin regulaarse trenniga juba varakult, mistõttu on sport minu elus olulisel kohal.

Väikse pätakana oli mul koer nimega Tertsu, kellega koos käisin jooksma – hoolimata sellest, et lasin koera rihma otsast lahti, püsis ta kindlalt minu kõrval. Ka põhikoolis kehalise kasvatus tundides oli jooksmine minu trumpala. Kuid kui vanemad ühel heal päeval mu jalgrattalt abirattad eemaldasid, ei saanud peale paari esimest lõhki kukunud põlve ja muhku peas mind selle seljast enam mingi väga maha ja tuleb märkida, et just pidev jalgrattasõit on kujundanud ka minu üldise füüsi. Täna sel päeval olen erinevate sportlike tegevustega hõivatud kuuel päeval nädalas – pumpan jõusaalis lihaseid, kulutan jooksutrassidel aastas mitu paari tosse läbi, mõõdan jalgrattaga maanteid või müttan mudastel krossiradadel. Talviti tegelen lisaks ka murdmaasuusatamisega.

Kellel eriti terane silm on, võib märgata mind üle Eesti toimuvatel jooksuvõistlustel või rahvaspordi-üritustel entusiastlikult kaasa löömas. Spordis on minu eesmärk

hoida end vormis nii vaimselt kui füüsiliselt ja olla oma sportliku tegevusega suunanäitajaks.

Kannan uhkusega perekonnanime, mis „lingib“ Pärnu linna Audru aleviga. Kuidas minu vana-isa Aleksandr Andersonist sai Audru, on aga juba eraldi lugu...

Minu nimi on Külli Karits ja alates juulist olen tagasi sotsiaaltööspsialisti ametikohal. Alustasin selles ametis 2016. aastal endises Halinga vallas ja jätkasin praeguses Põhja-Pärnumaa vallas. Viimased 1,5 aastat viibisin lapsehoolduspuhkusel. Varasemalt töötasin Pärnu-Jaagupi piirkonna nii tööealiste kui eakate inimestega. Vahepeal on sotsiaalosalakonnas toimunud spetsialiseerumine ning nüüdsest on minu töövaldkonnaks Pärnu-Jaagupi ja Tootsi piirkonna tööealiste inimeste toimetulekuraskustega tegelemine. Spetsialiseerumine annab kindlasti rohkem võimalusi ja aega probleemidega süvitsi tegelemiseks.

Väljaspool tööd kulub põhiline aeg ikka perele ja kodule. Meie kodu asub Kõnnu külas ning kasvatame abikaasaga kahte imearmast last. Maal elades ei hakka kunagi igav, alati on miskit toimetada ja lastega korraldada. Kodus olles sain kõrvalise pilguga enda tööle tagasi vaadata ja analüüsida, mis on tehtud hästi ning mis vajaks veel arendamist. Tunnen, et mulle on väga oluline end tööalaselt jälle proovile panna. Ma armastan enda tööd – see on täis ootamatusi ja väljakutseid ning suurt rahulolu pakkuv, kui näed inimese toimetuleku paranemist kasvõi pisikeste sammudena. Mul on väga hea meel tööle tagasi olla ning anda taas endapanus meie valla sotsiaalvaldkonda.

Uued kontaktid

Sotsiaaltööspsialisti,
Diana Audru tööpiirkond ja kontaktid:
Vändra tööalised
tel 4430 343 või 5296 406
diana.audru@pparnumaa.ee

Sotsiaaltööspsialisti,
Külli Karits'a tööpiirkond ja kontaktid: Tootsi ja Pärnu-Jaagupi tööalised
tel 5328 4626
kylli.karits@pparnumaa.ee

LASTEKAITSESPETSIALIST

ÜHINE MEIE MEESKONNAGA

KANDIDEERIMISE TÄHTAEG:
1. SEPTEMBER 2023

TUTVU TÖÖPAKKUMISEGA:
<https://www.pparnumaa.ee/vabad-tookohad>

LÜDIGI SAALI

Sügishooaeg 2023

BEEBIPÄEV

14.09 VÄNDRAS

21.09 PÄRNU-JAAGUPIS

LÜDIGI SAALI

Sügishooaeg 2023

HOOAJA AVAKONTSERT

15. septembril kell 19.00

Värskest renoveeritud Estonia klaveril mängib

Johan Randvere

Kavas Eesti ja maailmaklassika

Piletid:
20 € eelmüügis
15 € sooduspilet (õpilane, pensionär)
25 € kohapeal
65 € kontsertide pass (4 kontserti)
150 € toetajapass (4 kontserti)

Piletid saadaval Vändra Kultuurimajas. Piletitevis ja kohapeal (Kooli 13, Vändra). Kontsertide algusaeg kell 19.00.

Põhja-Pärnumaa Vall, Vändra Kultuurimaja, Eesti Kultuurikorraldus, Piletid, Agrone

LUGEJAKIRJAD

Ebainimlik käitumine

HENN LAHESAARE
Pärnu-Jaagupist

Oleme olukorras, kus sageli kritiseerime vene rahvusest isikuid, kes ei oska eesti keelt. Samas aga ise me ei tee midagi, et neid aidata, kes tahavad meie emakeelt omandada.

Vastupidi, ülbelt suunatakse abiotsija valele rajale.

Selle kohta näide. Vene rahvusest neiu palub abi keele omandamiseks. Tulemuseks ropud ja ebatsensuursed väljendid „õpetaja“ poolt.

Mida arvate, kas nii ikka on õige?

Tähelepanu!

Vallasisene transport
Pärnu-Jaagupist Vändrasse

Seoses vallasisese transpordi

Tootsi – Pärnu-Jaagupi – Kergu – Vändra vähese kasutusega ning nõudluse puudumise lõpetab vallavalitsus selle pakkumise alates 01.09.2023. a.

Volikogu kinnitas uue arengukava ja eelarvestrateegia

BIRJO PIIROJA
arendusspetsialist

Arengukava läbis volikogus kaks lugemist ja vallakodanikele tutvustati arengustrateegiat kolmel avalikul arutelul Vändras, Tootsis ja Pärnu-Jaagupis. Elanike huvi oli suur ning vallavalitsusele laekus kodanike poolt 42 ettepanekut.

Arengustrateegia koostamise aluseks on võetud Põhjamaade mudel. See tähendab, et koguda teenused tõmbekeskustesse, et oleks võimalik pakkuda elanikele võrdselt ja kvaliteetset avalikku teenust üle valla. Meie kolm tõmbekeskust on Vändra, Tootsi ja Pärnu-Jaagupi alev.

Eesmärk on muuta vald atraktiivsemaks noortele peredele ja ettevõtetele. Inimeste ja ettevõtete huvi Põhja-Pärnumaa vastu on kasvanud tänu roheenergia valdkonna arengutele ning tulevaste tööstusparkide rajamisele. Nii

muutubki meie vald suuremat lisandväärtust pakkuvatele ettevõtetele atraktiivsemaks, kes on huvitatud meie vallas tegutsemisest ning vajavad selleks ka kohalikku tööjõudu. Valla jaoks on prioriteetne fokusseerida tegevused suunal, mis tagaks valla elanike, maksumaksjate arvu kasvu. Uued elanikud vajavad elamispinda, mida tagame üüri- majade rajamisega Vändra, Tootsi ning Pärnu-Jaagupi alevitesse.

Õpilaste arvu suurendamiseks lasteaedades ja koolides investeerime täiendavate ruumimahtude loomisesse. Arendame välja kaasaegse avaliku ruumi, infrastruktuuri ning vallasisese transpordi tõmbekeskustesse jõudmiseks. Enamus suured külakogukonnad tõmbekeskustest jäävad 7 km kaugusele. Panustame kogukonnakeskuste arendamisesse, mille tulemusel paranevad vabaaja veetmise ning sportimise võimalused.

2022. ja 2023. aastal vaadati üle valla omandis olev kinnisvara, et leida lahendused kasutuses mitte-

olevate hoonete tuleviku osas ning planeeriti kasutuses oleva kinnisvara reorganiseerimine. Järgmise perioodi põhieesmärgiks on planeeritud reorganiseerimise elluviimine ning seeläbi tegevused tulubaasi suurendamiseks kulude optimeerimise, varade realiseerimise investeeringutest tekkivate tulude kaudu. Hoonete kontekstis on oluline fookus energiatõhususel. Avalike teenuste osutamisel nullenergia hoonete suunas liikumine on vallale oluline kokkuhoiupunkt.

Sotsiaalvaldkonnas kohaneme uue hooldekodude reformi ning selle tagajärgedega. Eesmärk on tagada elanikkonnale võimalikult kodulähedases keskkonnas sotsiaalteenuste kättesaadavus ning toetada lastega perede heaolu. Samuti on oluline välja selgitada, milline võiks olla tulevikus hooldekodude omandisuhe.

Põhja-Pärnumaa valla neli peamist arengusuunda ning tulemuse saavutamiseks vajalikud eesmärgid ühes tegevustega on:

1. Elukeskkonna säilitamine ja parendamine

- korrastatud teedevõrk;
- elanikud on varustatud korraliku joogivee ja kanalisatsiooniga;
- korrastatud kinnisvara (renoveeritud sotsiaalpinnad, hooldekandeadasutused, kultuuri- ja haridusasutused);
- korrastatud ühistranspordivõrk;
- valla keskuste avaliku ruumi väljaarendamine;
- korrastatud ja tähistatud turismiobjektid, kaunis elukeskkond;
- korraldatud ja keskkonnohutu jäätmekäitlus.

2. Ettevõtlikkust soodustav keskkond

- ettevõtlusalade ning taristu arendamine ja kaasajastamine;
- ettevõtlikkuse edendamine, koostöösidemete loomine, valla mainekujundus;
- väljastpoolt tulevate projektide eelduste ja võimaluste kasutamine.

3. Kvaliteetne, kaasaegne, optimeeritud haridus- ja kultuuri-

riasutuste koostöövõrgustik

- õppimine on isikukeskne ja toetab tema igakülgset arengut;
- haridus- ja noorte valdkonnas töötavad innustunud ja pädevad inimesed. Noorte huvitegevuse võimalused vastavad nende soovidele ja vajadustele;
- asutuste võrk on tasakaalus;

4. Kvaliteetne ja optimaalne heaolu- ja sotsiaalteenuste võrgustik

- vastutustundliku ja iseseisvalt toimetuleva vallaelaniku füüsilise, vaimse ja psühhosotsiaalse keskkonna toetamine;
- sotsiaalvaldkonnas töötavate inimeste väärtustamine;
- optimaalne hooldekandeadasutuste võrk
- lastega perede heaolu tagamine;
- eakate ja erivajadustega inimeste teenuste arendamine;
- esmatasandi tervishoiu säilitamine ja parendamine.

Konkreetsed tegevused eesmärkide saavutamiseks on kirjeldatud arengukava tegevuskavas ning numbriliselt eelarvestrateegias.

Vihtra lasteaiaühis kolis uutesse ruumidesse

EVA SOOSAAR
avalike suhete spetsialist

7. augustil toimus pidulik Vändra Lasteaia Vihtra rühma avamine.

Vihtra Külakeskuses seisid siiani osad ruumid praktiliseks tühjana. Suve jooksul tehti ruumides mõned ümberkorraldused. Vahetati ära põrand, värviti üle seinad ja seati asjad ümber nii, et lasteaialastel oleks seal mõnus toimetada.

Uued ilusad ruumid asuvad nüüd Vihtra Külakeskuses. Kohalolijaid tervitas lasteaia direktor Angela Lõhmus, kes tänas kõiki asjaosalisi. Vihtra rühmale kingiti uues majas alguse puhul üks suur ja pehme vaip.

Tervitussõnad andis valla poolt edasi haridus- ja kultuurivaldkonna abivallavanem Tarvi Tasane ja kingituseks toodud ampel sai uue rühmasildi juurde rippuma.

Vihtra lasteaiaühise avamine. Piltide autor: Eva Soosaar

MAAILMAKORISTUSPÄEV TOIMUB

16. SEPTEMBRIL.

TULE MEIEGA KORISTAMA!

Tootsi tuulepark sai nurgakivi

EVA SOOSAAR
avalike suhete spetsialist

Tootsis asetati 8. augustil nurgakivi Baltikumi suurima taastuenergia tuulepargile.

Enefit Greeni juhatuse esimees Aavo Kärmas märkis, et tegemist on viimaste aastate suurima inves-

teeringuga taastuenergeetikasse. Tootsi kerkiva tuule- ja päikese- pargi väljaehitamine läheb maksma 350 miljonit eurot.

Koosöö Enefit Greeniga on olnud sujuv ja esimesed tuulikud alustavad tööd juba tuleval aastal. Tegemist on Eesti suurima taastuenergia projektiga, mis aitab kaasa nii Eesti

kliimaeesmärkide saavutamisele kui ka energiapuuduse tagamisele.

Vallavanem Aivar Mäe lisas, et oostöö Enefit Greeniga on väga hea näide sellest, kuidas leida kesktee ja sõlmida kokkuleppeid. "Me oleme energiarikas vald mitte ainult elektri, vaid ka inimeste mõttes," lausub lõpetuseks vallavanem Mäe.

Sopi-Tootsi tuulepargi nurgakivi asetamine ja tervituskõned. Vasakpoolse pildi autor: Mailiis Ollino (Pärnu Postimees), parempoolsete piltide autor: Rasmus Kooskora (Enefit Green).

Suurejõe küla pälvis turvalisuse eripreemia

LIIVI VÄHESOO,
HELDI RAUDE JA
KARIN MADISSON
MTÜ Helila liikmed

Kui Eesti Külaliikumise Kodukant Aasta küla 2023 hindamiskomisjon Suurejõe jõudis, olid külaplatsil ja mänguväljakul mängud juba alanud...

Suurejõe küla pälvis eelmisel aastal Pärnumaa Kodukandi tunnustuse Aasta küla 2022. Seoses sellega kandideerisime sel aastal vabariiklikul Aasta küla 2023 konkursil. Hindamiskomisjon käis Suurejõel 17. juulil. Komisjoni kuulusid: Riigikogu esimees **Lauri Hussar**, Maaeluministeeriumi nõunik **Taavi Kurvits**, Eesti Leader Liidu tegevjuht **Triin Kallas**, Maaeluvõrgustiku juhataja **Reve Lambur**, Eesti Maaturismi Ühingust nõukogu liige **Aare Rebhan**, Eesti Linnade ja Valdade Liitu esindas **Kalle Toomet**, Eesti Külaliikumise Kodukant liikmeskonna esindaja oli **Tiina Heidemann** ja Aasta küla 2021 esindaja Viskla külanõukogu esimees **Erkki Karjamaa**. Külalistena olid meid tervitama tulnud ka Pärnumaa Kodukandi rahvas ja Eesti Kodukant juhatuse liige **Tanel Talve**, kes lisaks headele soovidele andis üle ka kontpuu istiku, mis leiab omale kasvukoha külaplatsil.

Külaplats ja mänguväljak üle vaadatud ning lastele mängulusti soovitud, suunduti Suurejõe rahvamajja vestlusringi. Näiteringi juhendaja **Kaja Leppiku** enda kirjutatud ja koos **Kalle Pärnikuga** ettemängitud sketš pani kokkutulnud naerma, aga ka kuuldu üle järele mõtlema. **Heldi Raude** ja **Karin Madisson**

andsid vahva ülevaate kogukonna viimaste aastate tegemistest. Kaasava eelarvega rajatud avalikuks kasutamiseks mõeldud mänguväljak, KOP-i projektiga soetatud raider elukeskkonna ja kogukonnateenuste arendamiseks, korraldatud on perepäevi, jaanipäevi jne. Edaspidi on plaanis täiendada mänguväljakut uute atraktsioonidega, korrastada ujumiskoht ja korraldada kogukonda liitvaid sündmusi.

MTÜ Helila asutajaliikmed **Liivi Vähesoo** ja **Helbe Tamm** rääkisid lahti MTÜ aastatetaguse nimesaamise loo. Sõna sai abivallavanem **Marko Šorin**, kes tunnustas aktiivset külakogukonda ja soovis edu aasta küla valimisel. Oma tegemisi tutvustasid kohalikud ettevõtjad, kes on külaseltsi tegemisi igati toetanud – **Elle Leerima**, **Annika Rahuoja**, spordiperekond **Väljad**, **Kaili Retsnik**, **Janne Hansen**. Kaili ja Janne olid oma tooted tutvustamiseks kaasa võtnud. Väljapanek oli ka **Vändra Kalatooted** toodangust. Karini valmistatud suupäraseid suupisteid said aga kõik kokkutulnud maitsta, aitäh! Kaks tundi läks vestlusringis nagu lennates ja oligi aeg ühispidiks ja lahkumiseks.

Uuesti kohtuti 19. augustil Sadalas. Saabujatele pakuti maitstvat toitu ja jooki, mille järel suundus rongkäik kõlakotta. Heisati Kodukandi lipp ning süüdati tuli tulealtari. Loeti ette ja tänati kõiki 15 nominentküla, tervituskõneks said sõna: **Tanel Talve** – Eesti Külaliikumine Kodukant; **Madis Pärtel** – regionaal- ja põllumajandusministeeriumi põllumajandus- ja maaelupoliitika asekancler, **Lauri Läänemets** – siseminister, **Lauri Hussar** – riigikogu esimees, hin-

damiskomisjoni liikmed ja ürituse korraldusmeeskond.

Kõigepealt anti üle eripreemiad – **Suurejõe küla** pälvis Päästeameti ja Siseministeeriumi turvalisuse eripreemia. Meile suureks abiks kriisivalmiduse ja turvalisuse teadmiste jagamisel on olnud **Naiskodukaitse Pärnumaa**

ringkond, suur tänu teile! Oligi aeg välja kuulutada Aasta küla 2023 ja

konkursi võitja on **Kaarepere alevik** Raplamaalt. Palju õnne neile!

Suur tänu meie toetajatele ning kaasaalajatele sellel konkursil: Pärnumaa Kodukant, Põhja-Pärnumaa vald ja Suurejõe vahva külakogukond!

MTÜ Helila liikmed

Ülemisel pildil: Aasta küla 2023 tänuüritus Sadalas, vasakult: Sirli Välja, Karin Madisson, Heldi Raude, Tiina Heidemann, Tiiu Sommer ja Mati Keller. Pildi autor: Jaanika Iljas
Alumisel pildil: Aasta küla 2023 turvalisuse eripreemia, vasakult: Heldi Raude, Sirli Välja ja Karin Madisson

Arendusspetsialist Birjo Piiraja

TOIMETUSE

küsimustele vastas
Põhja-Pärnumaa
arendusspetsialist Birjo Piiraja

Toimetus uuris äsja katseaja läbinud arendusspetsialistilt, et mis on selle töö juures osutunud kõige suuremaks väljakutseks, mis on tema hobid ja kuidas ta oma vaba aega sisustab.

Palun kirjelda ennast inimesena

Olen sündinud 4. veebruaril 1984 aastal Pärnu linnas ja kuldsel merekaldal ka täiskasvanuks sirgunud. Minu teekond lapsest täiskasvanuks möödus meeletult sporti tehes. Kasutan väljendit „meeletult palju“ seetõttu, et kui ma liigun ajas tagasi ning püüan oma nooruspõlve meenutada, siis esmalt kangastuvad mälestused 30 km sõudmist päevas Tartus Emajõe treeninglaagrites ja kaks korda päevas treeningud mööda Pärnu jõge – pidevad võistlused, sõudemaratonid ja ega tänaseks pole väga palju muutunud. Viis korda nädalas võib mind leida jõusaalist, kord nädalas *sensual bachatat* ja salsat tantsimas ning seitse korda nädalas koertega *agilityt* jooksmas. Tõsi, ühelegi maratonile ma enam ei kipu. Kui minu fookus ei ole millelgi konkreetsel, siis mõtisklen ülearu palju kõikvõimaliku ja -võimatu üle ning sport tõepoolest võimaldab mul mõtetest vabaks lasta ja ennast restartida.

Paar aastat tagasi läbisin oma elus unetuse perioodi. Magades 2-3 tundi, avastasin öistel tundidel enda jaoks kunstilooma. Kuivõrd täna armastan maalida õlivärvide ja joonistada söega portreesid, siis algselt maalisin intuiitiivselt valgeid kasse. Seda vajadust on raske põhjendada, seletagem seda siis lihtsalt südamehääle järgimisena. Sümbolismis ja spiritualismis seostatakse valgeid kasse puhtuse ja tervenemisega, naiselikkuse ning taassünniga. Külalaps oli see seotud sisemise kasvamisega. Samas pole see kuidagi imeks pandav, et loomeprotsess just kassidest alguse sai, sest tunnen tugevat empaatiat ning mõistmist loomade suhtes. Olulise osa oma vabast ajast pühendan oma kolmele koerale. Olen lummatud koolitusmeetoditest, kus ei kasutata verbaalset ega füüsilist loomade korrigeerimist oma eesmärkide saavutamiseks. Minu jaoks on see tohutult põnev protsess, kuidas panna erinevast liigist, teist keelt kõnelev isend käituma oma soovide kohaselt ilma närveldamist, kärkimist, sundi ega hirmutamist kohaldamata. Selleks on meetodid, mille tööprotsessis on esikohal käitumiste mõistmine ja alles seejärel nende muutmine. Hulk erinevaid strateegiaid ja tehnikaid, mis muide algselt on välja töötatud hoopis autistlike inimeste uute oskuste ja käitumise õppimiseks. Olen õpetanud oma koertele eristama ja markeerima erinevaid värve, aru saama ning eristama mahte, kujusid, koguseid. Täna töötan selle kallal, et õppida eristama ja markeerima ka erinevaid muusikalisi palasid. Minu jaoks on väga oluline tuua loomas esile optimism,

tahe koostööle ning nihutada nende võimekuse piire. Tajuda ja näha, mida on vaja selleks, et piirangutest edasi liikuda.

Loomade suutlikkus on palju ulatuslikum, kui täna teadus suudab meile tõestada ja me ise oleme võimelised aduma. Vaja on õiget

oluline tähendus ning roll. Kui väga ma ka prooviksin sõnastada, kus ma end paremini tunnen, siis kaalu-kauss ei kipu kummalegi poolele. Ehk tulenebki see minu isiksusest. Loodus ja vaikus lubab iseendaga tasaselt olla, sisemaailmaga tegeleda, linnaelu seevastu ergu-

kannatlikkus, tuge, sobivad tehnikaid, aga ka keskkonda ning täpselt samamoodi on inimestega. Inimene peab saama olla tema ise turvalises ja toetatud keskkonnas, et tema potentsiaal saaks täiel määral avalduda. Minu jaoks on tähenduslikud inimõigused. Inimõiguste idee keskmes peituvad kaks põhiväärtust: inimväärikus ja võrdsus. Nendele põhiväärtustele tugineb kogu väärtussüsteem – õiglus, sallivus, vastutus, austus teise elu ja valikute vastu, vabadus ja teise inimese omadustest ja eelistustest tingitud diskrimineerimise aksepteerimatus. Seetõttu panustan ma vabatahtlikuna vabaihenduse töösse, mis strateegilise huvikaitsetöö kaudu panustab vähemuslaste võrdsete võimaluste loomisesse.

Isikutüübilt olen ambivert, kes valib suhtumise, hoiaku, emotsionaalse seisust vastavalt keskkonnale, kus viibin ning inimestele, kes mind ümbritsevad. Leian, et ka võõrastel on mind väga kerge „lugeda“ ning mõista, sest peegeldan iseenda olekuga oma vestluspartnerit, aga ka olukordi nii emotsionaalselt kui ka füüsiliselt.

Kuidas oled seotud Põhja-Pärnumaa vallaga ja mida pead siin elamise juures oluliseks?

Kuna olen Pärnus sündinud, kasvanud ja elanud, siis pean Pärnu linna oma koduks. Ometigi olen viimased viimased 15-aastat veetnud rohkelt aega ka oma maakodus Põhja-Pärnumaal, maalilise Kaisma Suurjärve ääres. Mõlemal kohal on minu jaoks

tab olema edasipürgiv ning väljapoole. Ehk ongi vale mängida seda karikakra kroonlehe „armastan, ei armasta“ noppimise mängu, mille kaudu võrdlusesse panna linna ja maakeskonda. Igapähele on oma. Ütlen ikka, et hingevabadus, hingerõõm ja hinge rahulolu on miski, mida ei saa ega tohi panna puuri, jätta tähelepanuta või takistada. Igal hingel, olgu ta noor või eakas on õigus tundmisele ja teadmisele, kus on tema kindlus, tema koht kus on hea, tasane, tasakaalus ja vaba

olla. Võib-olla on hea Tartus, Tallinas, Pärnus, aga kui on hea olla just nimelt Põhja-Pärnumaal, siis see võimalus peab olema ja jääma. Olema väärakas ja samaväärne teiste piirkondade elukeskkonnaga. Leian, et riiklikult oleks väga õige luua sisekirjutuste süsteem, et oleks või-

malus end soovi korral elanikuna arvele võtta kahte piirkonda korraga. See tähendaks, et maksuraha läheks mõlemasse üksusesse võrdelt, sisse-väljakirjutamisi põhjusel, et „seal mul on tasuta transport“ vms oleks vähem ning inimene saakski tunda end ausa ja väärika mitme piirkonna elanikuna. Ühtlasi aitaks see „ääremaa“ piirkondadel jõudsamalt areneda.

Oled õppinud majandusteadust ning ametilt Põhja-Pärnumaa arendusspetsialist. Kui pikk on sinu majandusala tööaast ja kuidas sa selle elukutse juurde üldse jõudsid?

Mulle tundus, et just majandus annab mulle piisavalt laiapõhjalised teadmised selleks, et mõista paremini ühiskonnas toimuvat tegevust. Tegelikult ei leia ma üldse, et kõik peaksid olema ettevõtjad. Küll aga olen veendunud, et uskus, et minust sõltub väga palju, on äärmiselt tähtis. Selle kaudu on võimalik east ja kogemusest olenemata luua ühiskonnas väga suurt väärtust ning ka muutust. Ette saab võtta paljudel tasanditel. Ainus, mida ette võtta ei tasu on nutmine, hädaldamine ja siunamine. Tasub mõelda, mis on minu jaoks tähtis ning mis südamelähedases valdkonnas vajab tagant tõukamist. Tolle küsimuse esitamisele iseendale hakkab lümpall veerema. Ühel hetkel avastadki, et sa ei ole kunagi unistanud olemast ettevõtja, kuid unistusest kutsuda muutusi ellu, saab sinust enesele üllatuseks tööandja. Seega ma võin vist sedasi öelda, et minu majandusala tööaast sai alguse umbes 5-aastasena, kui vedasin koju esimese kirpudest kubiseva koduta kassipoja, kellele olin lubanud, et päästan kõik maailma temasugused, sest ma ei suutnud taluda mõtet, et nii pisikesel olevusel pole siin ilmas oma kohta. Sellest maailmaparanduslikust unistusest sündisid varjupaik, koertekool, koeraspordiühing.

Palun kirjelda oma tööpäeva, millised on sinu igapäevased tööülesanded? Mis on need nüansid,

kusöögiks ning edasiste päevaplaanide aruteluks. Ja tegelikult nii ju ongi. Võttes arvesse, kui suure osa oma ajast veedame oma töökohustusi täites, siis töökaaslastest saavadki omamoodi pere. Kõik jagavad aktuaalsemaid töökohustustega seonduvaid teemasid, tore on kuulda selleski, kes kuidas vaba aega sisustab. Alguses oli see minu jaoks võõrastav, kuna taoline kogemus puudus, aga mida aeg edasi, seda enam mõistan selle omamoodi rituaalse kohtumise olulisust. See seob tugevasti meeskonda üheks ning juhile on see oluline koht, kus jooksvalt saada informatsiooni mitte üksnes valdkonnapõhiste detailide osas, vaid ka kollektiivsest käekäigust tervikuna- sellest, milline on meeskonna sünergia, vaimne tervis, kokku helisemine.

Mina kuulun majandusosakonda ja meil toimuvad süsteemselt majanduse koosolekud, kus hoiame tööplaani ning käsil olevatel kohustustel ühiselt silma peal. Pean seda väga heaks töövahendiks, sest annab tõepoolest ülevaate, milliseid samme on astunud. Justkui suuline aruandlus oma tegevusest. Kui midagi peaks olema tegemata, siis on kolleegide ees väga piinlik. Seega loodetada pole võimalik. Pean taolist töövormi oluliseks mitte üksnes järjel püsimiseks, vaid ka seetõttu, et kuna erinevate ametnike töölaual olevad teemad on olulisi kokkupuutepunkte, siis kerkivad probleemid, vead, aga ka võimalused esile.

Igapäevase töö oluline osa on vallakodanikega suhtlemine, arupärimistele vastamine, erinevate päevakorda kerkinud kodanike murede lahendamine. Hetkel on päevakorral arengukavaga seonduvad protsessid, teehoolde hankelepingute ettevalmistamine, avalike erateede vanade lepingute ülevaatamine. Kuna minu töölaual jooksevad teedega seonduvad küsimused, siis tuleb mul teede seisukorda ka hindamas käia, mis tähendab muuhulgas aeg-ajalt mööda teealuseid truube ronida. Ontlik kontorkostüüm on igatahes vahetunud vabama riietuse vastu.

Millised on selle töö põnevamad hetked ja varjuküljed, mis kõrvaltvaatajale näha ei ole? Lisaks mõni põnev seik, mis on kohe eriti eredalt mees.

Eks need eredad hetked on ikka alati seotud ehedalt inimeseks olemisega ja ajastut iseloomustavate nüanssidega. Avaliku sektoris töötamise kogemuse juures kõige eredam seik seondub vast maanõunikuks olemise ajaga, kus minu töökohustuseks olid maakorralduslikud toimingud. Üks vahva 90-aastane vanamemm pöördus oma murega ja järgnes dialoog:

„Vallavalitsus kuuleb, tere päevast!“

„Tere, kas teie olete maanõunik?“

„Jah, kuidas saan teile kasulik olla?“

„Vaadake, minu Meeril on innaeg.“

„Ohhooo, mul on Meeri üle hea meel.“

millega tuleb selles töös igapäevaselt arvestada?

Minu jaoks on täiesti uus kogemus alustada igat tööpäeva kolleegidega ühise hommikuse koosistumisega, kus osalevad ka juhid. Samane tunne nagu perekond koondub igal hommikul ühe laua taha hommi-

- „Jah, minul samuti. Meeri on vaja nüüd kiiresti seemendada.“
- „Ma usun küll, et selleks on õige aeg.“
- „Aga öelge palun kust ma pulli leian?“

Novot, maanõunik ja kliima-

on üüratult pikk (sh arengustrateegia, arengukava ja teiste strateegiliste arengudokumentide koostamine, kohalike ja rahvusvaheliste projektide algatamine ja juhtimine, valla külade arendustegevuse ning turismi valdkonna vallapoolne koordineerimine, turismiga seotud

Jaagupisse ja Vändrasse saavad korra- ja halduskeskused, mis hakkavad olema oma olemuselt multifunktsionaalsed. Sarnane olukord on teedega. Me panustame varasemast enam mustkattega teede arendamisse, selle asemel, et täita üüratut ja täitmatut auku kruuskattega teedele pealeveo näol.

Energiasäästlikud üürimajad meie kolme tömbekeskusesse on vajalikud selleks, et uutel peredel oleks kuhu tulla. Põhja-Pärnumaa vallas on vabade pindade puudus, mistõttu on see esimene samm, mis vajab tegusid. See tähendab vallale uusi maksumaksjaid ning seeläbi tulubaasi suurenemist.

Korra- ja lasteaia- võrku. Investeeringute mahus uute lasteaiakohtade loomisesse. Huvihariduse võimalused laienevad. Vändra vallamaja hoonete lisandub kolmas korrus nõuetele vastavate ruumidega muusikakooli tarbeks.

Tootsi piirkonda on toodud suured investeeringud. Planeeritud on tööstuspark ning kohtumised huviliste ettevõtjatega näiteks Rootsist on juba ka aset leidnud. See tähendab olulist töökohtade kasvu potentsiaali. Arenduskeskusest on tulnud signaal, et huvi üha suureneb, mistõttu vaatame üle ka teiste (näiteks Vändra, Libatse) piirkondade võimalused tööstusparkide arendamiseks.

Sporditaristute arendamine on fookuses. Pärnu-Jaagupi ja Tootsi staadionid ning Vändra tenniseväljaku multifunktsionaalse kasutusvõimaluse lahendusega teeme korda. Jätkame ning arendame hästi toimima läinud kultuuri- projekte.

Sotsiaalvaldkonnas tuleb otsa vaadata hooldekodude omandisuhetele. Eesmärk on tagada elanikkonnale võimalikult kodulähedases keskkonnas sotsiaalseid teenuseid kättesaadavus ning toetada lastega perede heaolu.

Varajasemast enam panustame avalikku ruumi. Töös on Vändra keskuse Vana tänava piirkonna ja selle ümbritseva infrastruktuuri uuendamise projekt.

Meil on erakordselt innukas meeskond, ideid palju ja Põhja-Pärnumaa tegevus paistab vallapiirist kaugemale. Sedavõrd positiivset tagasisidet kogukonnas, aga ka väljaspoolt on südantsoojendav ning näitab, et liigume õiges suunas.

Oled ametis alates 2023. aasta märtsi kuust alates. Mis on selle töö juures osutunud sinu jaoks kõige suuremaks väljakutseks, millega sa ei osanud algselt arvestada?

Tööstusel küsiti minult kahel korral, kas ma olen kiire. Esiti ei osanud ma selle küsimuse tagamaid mõista. Tulin ju eelneva vallavalitsuses töötamise kogemusega, aga avaliku sektori mõistes on aga kiirus omandanud minu jaoks absoluutselt uue tähenduse. Aivar pani kogu meeskonna mõistma, et oluline on töötada kiiresti ning mitte otsida põhjendusi, kuidas ei saa, vaid fookuseerida ainult ja ainult küsimustele, kuidas saab ning teha seda ühelekiirusel. Enam teistmoodi ei tahagi ning sellest võidame me kõik.

Mis teeb sulle sinu töö puhul kõige enam rõõmu ja millest tunned puudust?

Minu jaoks on väga oluline, miliste inimeste kõrval ma töötan. Kui inimesed on optimistlikud, teotahetelised, energiast pakatavad, tulevikku vaatavad ning muutuste ellu kutsumisele orienteeritud, siis on võimalik valda ehitada. Kui sul on ümber inimesed, kellega koos

P Kuu persoon

Vallavalitsuse tööstruktuuris oled valla üldise arengu ja atraktiivse elukeskkonna eestvedaja. Kas tunned, et oled oma ametipositsiooni tõttu ka elanike hulgas suurema tähelepanu all?

Ma leian, et kogu meeskond on elanike terava pilgu all ja nii see peabki olema. Meie oleme elanike jaoks, mitte vastupidi ja meeskonnana oleme astumas ühte sammu. Sooloesinemist ei ole võimalik sellel ametil teha. Tööle asudes oli minu soov vallavanemale, et ta annaks võimaluse mul inimlikul kombel kohaneda ning järk-järgult kohustuste hulka suurendada. Aivar Mäe on erakordne juht – toetav, julgustav, tagasisidestav, austav ning on võimaldanud nendel soovidel realiseeruda. Soovin olla tugev lüli kogu meeskonnas, läbi tegude ühtse meeskonnana ka tulemusi püüda ning seeläbi elanike ootusi õigustada.

ministeerium – proovi sa siis järjel püsida, kes millega tegeleb. Aga praeguse ametikohaga seondult jääb erksate elamuste talletumiseks staaž veel vast liiga lühikeseks. Siiski meenub üks vahejuhtum, kus kodanik tuli üsna ärevalt oma muret jagama seoses tema kinnistule viiva tee seisukorrast. Vestluse käigus küsis kodanik minu perekonnanimed viidates, kas jalgpallur ja kalur Piiraja on mulle abikaasa. Täpsustasin, et teine rohkem vennas. Proua lõi kaks kätt kokku ja kõneles edasi juba entusiastlikult ja naeruiselt, kuidas tema abikaasa on samamoodi elukutseline kalur. Edasise vestluse fookus nihkus rohkem kohakalale. Lahkudes tänas kodanik abi eest. Tõe huvides olgu aga ka öeldud, et tegemist oli notariaalse lepinguga kaetud teelõiguga, mille hoolduskohustus ei asunud vallavalitsusel. Juhendasin prouat, kuidas edasi toimida. Minu silmis oli see aga üks äärmiselt ehe, siiras ja inimlik kontakt ning kannan seda mälestust endas ning meenutan koha süües.

Sinu ametikohustuste nimekiri

turundustegevuse ja hea koostöö korraldamine, teehoiukava planeerimine, eestvedamine ja täitmise jälgimine jne). Millised on Põhja-Pärnumaa valla lähituleviku arengusuunad ja kuidas sa hindad vallavalitsuse ja kogukonna vahelist koostööd tervikuna?

Volikogu kinnitas just äsja arengukava. Vallavanem Aivar Mäe töötas välja ühes oma meeskonnaga erakordselt julge strateegia, kuidas järgnevatel aastatel edasi liikuda. Meie uus vallavanem Madis Koit on samavõrd ambitsioonikas ning juhib valda samal suunal julgelt edasi. Ühelt poolt on meie fookus kulude kokkuhoiul. Valla kinnisvara, mis on amortiseerunud, nõuab lahendusi-investeeringuid, müümist või rentimist. Selles osas pole võimalik otsuste tegemist edasi lükata. Me ei saa lihtsalt raha õhku visata, piltlikult öeldes kütta hoonete asemel õuet. Avalike teenuste osutamisel nullenergia hoonete suunas liikumine on vallale suur investeering, aga samal ajal ka oluline kokkuhoiupunkt pikemat perspektiivi silmas pidades. Pärnu-

saab Võidula sild mõne kuuga üles ehitatud või Pärnu-Jaagupi keskuses aastaid kruusateena tiksunud ja rekonstrueerimise taotlusele korraldult eitavaid vastuseid saanud tee mure lahendatud teemapäsitusest kuni mustkatte lahenduseni vaid nädalatega, siis see paneb küll silma särada. Just selliste ametnikega olengi ma igapäevaselt ümbritsetud.

Vanasõna „Enne ehita kaev, siis maja.“ - Tõene või väär?

See küsimus oli sul planeeritud ehitusspetsialistile oktoobrikuu väljaandes. Kuid arendusspetsialistina ma ütlen, tänapäeval paneb Eesti Teadusagentuur ühes ülikooli teaduritega põhjavee taevasse voolama, nii ehita nii, kuidas unistus ette näeb!

Pitsipäeva kudumisvõistluse võit tuli Põhja-Pärnumaale

KAIRE REILJAN (sh pildid)

Lääne elu kirjutab, et Haapsalu pitsipäeva kudumisvõistluse võit tavakudujate hulgas tuli sel aastal Pärnumaale.

Pitsipäeva kudumisvõistlusele registreeris end tänava 35 kudujat, neist 27 võistlesid nn tavakudujate kategoorias.

Erikategoorias, kuhu pääsesid

võistlema kudumisvõistluse varasemad võitjad ja Haapsalu käsitööselti liikmed, olid võistlejaid kaheksa. Nende hulgas võitis võidu Signe Pärt, kes oli võidukas ka 2012. aasta kudumisvõistlusel.

Rekordhulga kudujate seast viis 2023. aasta pitsipäeva kudumisvõistluse võidu koju Põhja-Pärnumaa vallas Vahenurme küla lähedal elav **Urve Kibur**.

Palju õnne, Urve!

Hea vallakodanik!

Kuigi suvi on puhkuste aeg, siis tööd jagub kogu aeg. Nii oleme vallavalitsuses jõudnud suve jooksul väga palju ära teha. Olulisi teemasid on palju. On väiksemaid muresid, millele saame kiirelt lahendust pakkuda. Kuid on ka keerukaid probleeme, mis vajavad põhjalikumat uurimist ja ideede genereerimist.

Kõigepealt on hea meel selle üle, et tänaseks on **II maailmasõjas langenute säilmed Vändras ümber maetud Vändra uuele kalmistule**. Väljakaevamiste käigus leiti ühest hauast ka lõhkemata granaat, mille demineerijad turvaliselt hävitasid. **Pärnu-Jaagupis vahetati sõjas langenute püstitatud ausamas neutraalse tähisega**.

Uuenduskuuri on läbinud kõik **Ukraina sõjapõgenikele eraldatud kolm korterit**. Lisaks korteri remondile sisutasime elamispinnad esmavajalike vahenditega, sealhulgas voodi, elektripliidi ja pesumasinaga.

Kevadel toimus meil **õpetajate kampaania**, kus kutsusime üles inimesi tulema just Põhja-Pärnumaale õpetajaks. See andis

tõuke loomaks stipendiumi meie vallast pärit üliõpilaste toetamiseks õpetajaks õppimisel. Stipendiumi saavad taotleda Põhja-Pärnumaa valla sissekirjutusega õpetajaks ja tugispetsialistiks õppivad üliõpilased, kes peale kooli lõpetamist ning magistrakraadi omandamist plaanivad tööle asuda Põhja-Pärnumaa valla haridusametis.

Vahenurme sotsiaalmaja sai omale **uue õhk-vesi kütte** ning välja on vahetatud ka vee- ja kanalisatsioonitorud. **Vahenurme lasteaia tööd on samuti lõpule viidud**. Lisaks on nüüd olemas **Pärnu-Jaagupi rahvamajas ventilatsioon**, mis garanteerib värsket õhu igal üritusel. **Pärnu-Jaagupi kool** on valmis talveks, sest koolimajal on olemas täiesti uus katel. **Õhtu tänav** sai omale **uue kanalisatsiooni**. Lisaks on Pärnu-Jaagupis ka viimased kaks kruusateelõiku nüüdseks **mustkatte all: Kelluka tänav ja Lepa tänav**.

Libatse kortermajade keldrite ülejutusele oleme leidnud **lahenduse** ja enne sügisvihmade saabumist saavad tööd tehtud.

Võidula sild on renoveeritud ja

küla saab omale **uued külmaveetorud**. Lisaks on poole kilomeetri ulatuses **korrasstatud Võidula-Rõusa tee** ja rasked transpordivahendid saavad silla kaudu sõitmise asemel kasutada nüüd seda teelõiku.

Selle aasta üks suurimaid projekte on lõpule jõudnud. **Tootsi kooli renoveerimine on lõppenud ja koolipere saab sügisel alustada õpinguid juba värsketes ruumides**. Valminud on ka Tootsi-Kergu teelõik.

Alles toimus **Tootsi tuulepargi esimese tuuliku nurgakivi paigaldamine**. Tööd on graafikus ja 31. augustil 2024 lõlitakse alajaam sisse.

Vändra piirkonnas hakkab sügisest lasteaedade **toitlustustamine** tulema **ühest suurköögist**. **Vändra Gümnaasiumi tööõpetuse klassidesse on paigaldatud ventilatsioon ja õpilaskodus on uued laed**. **Vihtras avas lasteaed end rahvamaja uutes ruumides**.

■ Lõppenud on nii Pärnu-Jaagupi Pesamuna lasteaia projekti hange kui ka üürimajade hange.

■ Kindlasti väga oluline ja kaua oodatud on Vändra uus bussijaam. See tuleb!

14.08.2023,

siis veel vallavanem Aivar Mäe

LÜDIGI SAALI

Sügishooaeg 2023

15.09 Hooaja avakontsert
Klaveriõhtu Johan Randverega
Kavas Chopin, Liszt

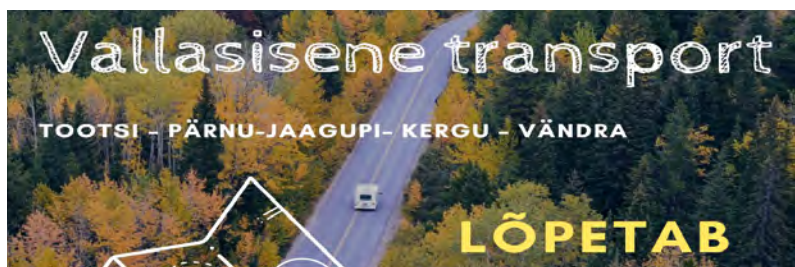
01.10 Rahvusvahelise muusikapäeva ooperi- ja balletigala
Rahvuskooper Estonia solistid: Raiko Raalik (bariton), Reigo Tamm (tenor), Juuli Lill (metsosopran), Elena Brazhnyk (sopran)
Eesti Rahvusballeti solistid: Ketlin Oja, Marcus Nilson
Kontsertmeister ja kunstiline juht Tarmo Eespere

10.11 Rita Ray & Johannes Laas duo kontsert

08.12 Jõulukontsert
Rahvuskooper Estonia poistekoor, dirigent Hirvo Surva

Piletid:
20 € eelmüügis
15 € sooduspilet (õpilane, pensionär)
25 € kohapeal
65 € kontsertide pass (4 kontserti)
150 € toetajapass (4 kontserti)

Piletid saadaval Vändra Kultuurimajas, Piletilevis ja kohapeal (Kooli 13, Vändra).
Kontsertide algusaeg kell 19.00.

Maal elamise päev Põhja-Pärnumaal

EVA SOOSAAR
avalike suhete spetsialist

Lisaks ärkamisaja kuulsatele inimestele nagu Johann Voldemar Jannsen, Lydia Koidula ja Carl Robert Jakobson leiad meie vallast täna väga palju aktiivseid ja toredaid tegijaid. Oma ukse avavad sel päeval nii meie igapäevaelus olulisel kohal olevad asutused kui ka meie edukad ettevõtted.

23. septembril on võimalus avastada maailma parima siidri valmimist **Jaanihanso siidrivabrikus** ning kuulda, miks nad ükspäev asjad pakkisid ja maale kolisid.

Kõlli küün võtab vastu kõik huvilised, kes soovivad näha, kuidas valmivad ime-maitsvad söögid puupliidi peal ja kui lihtne või keeruline on kasva-

tada lambaid.

Pärnu-Jaagupi Noortekeskus on avatud ja seal saab näha, mille kõigega tänapäeval noortekeskuses tegeletakse.

Pärnu-Jaagupi kirikus on sel päeval võimalus ronida kirikutorni ning läbida koos teejuhiga palverännak 2,4 km pikkusel rajal.

Oma ukse avavad ka **Piesta Kuusikaru talu**, kus näeb oma silmaga tervet tootmisprotsessi alates õunte korjamisest kuni õunamahla pakendamiseni.

Maarjakase savikojas saab näha, kuidas valmivad kõige erilised keraamilised nõud.

Vändra Kunstigaleriis on avatud äsja näitus "Eesti maastiku ilu" koostöös Eesti Kunstimuuseumiga. Sel päeval saab näitust külastada koos giidiga.

Kindlasti on meil varuks veel üllatusi, seega **jälgi reklaami!**

Maal elamise päev

5

Põhja-Pärnumaa valla

LAUPÄEVAL, 23. SEPTEMBRIL 2023

TOIMUB PÕHJA-PÄRNUMAA VALLA MAAL ELAMISE PÄEV

SÜNDMUSE RAAMES ON SUUREPÄRANE VÕIMALUS TUTVUSTADA NII UUTELE KUI KA PRAEGUSTELE ELANIKELE VALLA AVALIKKE TEENUSEID JA ETTEVÕTTEID, KES MEIE VALLAS TEGUTSEVAD

REGISTREERI OMA ETTEVÕTE VÕI ASUTUS:
EVA.SOOSAAR@PPARNUMAA.EE

ROHKEM INFOT MAAL ELAMISE PÄEVA KOHTA LEIAD:
MAALELAMISEPAEV.EE

Näeme maal!

Rohkem infot

<https://maalelamisepaev.ee/kaart/>
<https://parnumaa.ee/maal-elamise-paev/>

Tule ja avasta oma koduvalda!

"Krõõt ja Kraaded" Gruusias

KALLI RÕOMUSAARE
Folklooriansambli
"Krõõt ja Kraaded" juhendaja

Pärnjõe rahvamaja folklooriansambel "Krõõt ja Kraaded" osales 9.-16. juulil festivalil "Kultuuride solidaarsus" Gruusias. Sihtkohad: Bordžomi, Bakuriani ja Rabati.

Festivali peakorraldaja on endine koreograaf eakas härra Zaza Kipiani, abiliseks ta poeg, ka koreograaf Armaz Kipiani. Lisaks veel kaks bussijuhti ja Bakuriani hotelli „Ledi.“personal kui üks festivalide korraldamise üksus. Bakuriani hotellis "Ledi" me majutusime 5 ööd. Bakuriani on suusakuurort Gruusias, asub Trialeti aheliku põhjanõlval 1700 meetri kõrgusel merepinnast. Nii, et elasime nädal aega ikka päris kõrgel! Meiega koos osales Eestist festivalil veel kolm rahvatantsurühma: kaks Viljandist ja üks Vormsilt – "Pärlised", "Ramsi Roosid" ja "Tökkroes"

Meie esimene sihtkoht oli Mtshetha't, mis on üks Gruusia vanimaid linnu ja oli Gruusia pealinn 3. sajandist eKr kuni 5. sajandini. Seal võeti 317. aastal vastu ristiusk. Linna ajaloolised hooned kuuluvad UNESCO maailmapärandi nimistusse. See on üks vanimaid pidevalt asustatud linnu maailmas. Mõne tunni pärast jõudsimegi Bakuriani hotelli. Esimene tutvus kohaliku kaubandusega.

Teisipäeva hommikul sõitsime 140 km Vardzijas, ühte Gruusia

UNESCO kaitsealusesse koobaslinna, mis on üks Gruusia kohustuslike vaatamisväärsustest. Vardzia on asustatud alates pronksiajast ja kujunenud keerukaks kloostri- ja kaitsealaks 11. ja 13. sajandi vahel. Tohtu inimestekeliste koobaste kompleks, mis on raiutud-kaevatud kalju seintesse. Tänapäeval on Vardzia aktiivne klooster, kus elab alaliselt kolm munku. Koht on populaarne õiguse palverännakute koht.

Kolmapäeval on esimene festivali päev Bordžomis. Keskväljakuul toimus esinemine ja rongkäik. Tähelepanu äratas üks kohalik lastekoor. Bordžomi on linn Gruusia Samtshe-Džavahhethi piirkonnas olev kuurortlinn, rajooni halduskeskus. Bordžomi oli (koos Bakuriani-ga) 2014. aasta taliolümpiamängude kandidaatlinn, kuid langes konkurentsist välja 22. juunil 2006, kui ROK ei valinud teda järgmisse ringi. Kuurortlinn on tuntud boržommi mineraalvee poolest, mida saadakse linnalähedastest allikatest.

Neljapäeval sõitsime 80 km Akhaltsikhe. Seal on kindlus nimega Rabati. Akhaltsikhe siseöuel toimus ka esinemine. Kui eelmisel päeval oli palju vokaalseid etteasteid, siis siin vallutasid lava grusiinide tantsurühmad. Väga ägedad laste tantsurühmad olid ja tore oli vaadata, kui meie tantsijaid püüti jäljendada ja kaasa tantsida. Seekord olime ainukesed vokaalsed esinejad. Rabati-Akhaltsikhe kindlus on dateeritud 9. sajandisse. Linnus oli ümb-

ritsetud kolme kindlusemüüri ja oli tunnelite kaudu ühendatud ümb-rusega. Linnuse pindala on 8 ha. See kaitses rikkaid inimesi, rahapada, õukonda ja mõnda olulist hoonet. Kindlust kontrollisid Gruusia isandad. "Rabati" tähendab araabia keeles "kindlustatud koht". Väga keeruline ajalugu – 17. sajandi alguses vallutasid piirkonna Ottomani türklased. Sel perioodil muutusid paljud inimesed moslemiteks. Hiljem muutusid mõned inimesed katoliiklasteks. Nii et 19. sajandiks elas selles piirkonnas koos kolm religiooni. Tänapäeval on kindluses vana kirik ja mitmed moslemitest grusiinide poolt 18. sajandi keskel ehitatud moskeed.

Reedeks olidki meie tähtsad esinemised läbi ja saime terve päeva mõnuleda Bordžomis. Tutvustime kaubandusega, ostime suveniire ja ligunesime bordžommises basseinis. Öhtul oli hotellis hüvastijätu tseremoonia ja kingituste jagamine.

Laupäeval suundusime Tbilisi, kus saime ka veel terve päeva ringi vaadata ja restoranis ülimaitsvaid hinkaale süüa. Hotell oli meil kesklinnas ja nägime-tundsime ka Tbilisi ööelu. Tbilisi on nime saanud grusiakeelsest sõnast thbili ehk "soe" kuumaveallikate järgi, mille juurde linn rajati. Väävlilõhnalistel tervendavatel allikatel on juba sajandeid olnud kümbaluskoht ja vanalinnas asuvad väävlisaunad on populaarsed tänaseni. Sai külastatud!

Loodame, et see kultuurireis ei jäänud meile viimaseks.

" Aitäh Põhja-Pärnumaa vald ja Eesti Kultuurkapitali rahalise toetuse eest. Suur tänu ka ESTOFOLK juhatuse liikmele, Valdo Rebasele organiseerimise eest. Kõige suurem tänu minu lauljatele, mis ma ilma teieta teeks! Aitäh ka fännidele, kes kaasas olid. Kes meie esinemisi muidu jäädvustanud oleksid?"

Kalli Rõõmusaare

Vasakul pildil koos Gruusia lastekooriga. Ülevõtt alla piltidel: Bordžomis esinemas, kingitused ja tänukiri, Vardzia koobaslinn. Pildid erakogust

Põhja-Pärnumaa gümnasistid saavad tasuta piima edaspidi ka riigipoolse toeta

EVA SOOSAAR
avalike suhete spetsialist

Riik on vastu võtnud otsuse, et selle aasta sügisest jagatakse tasuta koolipiima ja piimatootmeid ainult kuni üheksanda klassi õpilastele. Varasemalt on saanud ka gümnaasiumiõpilased tasuta klaasi piima päevas.

Vallavanem Aivar Mäe: „Põhja-Pärnuma vallas ei raisata aega sellele, et kuidas ei saa, vaid leitakse lahendus, kuidas saab. Meie vallas

toodetakse 130 000 liitrit piima päevas. Me oleme piimatootmises Pärnumaal esimesed. See tähendab, et meie lapsed piima nälga ei jää!“

Meie ettevõtja Raul Peetson on otsustanud panna oma öla alla ning kaasanud ka teisi Põhja-Pärnumaa piimatootjaid. **Halinga OÜ, Kaisma OÜ ja Vändra AS** on kokku leppinud, et tagavad Vändra Gümnaasiumi õpilastele vajaliku piima koguse järgneva õppeaasta jooksul.

„Meie kohalikud piimatootjad ei saa lubada seda, et tervislik toi-

tumine, mis on noorele organismile väga vajalik, jääb tahaplaanile. Peame oluliseks rõhutada, et piim ja piimatooted on inimesele väga vajalikud kaltsiumiallikad. Toit-misharjumused kujunevad välja juba varases lapsepõlves ja vajavad pidevat toetust. Meie peame võitlema selle eest, et süüakse kohalikku toitu, seda, mis on toodetud siinsamas meie piirkonnas. Sellise piimatootmise potentsiaaliga piirkonnas ei saa lubada, et „valge kuld“ ei ole koolides kõigile võrdsetl kättesaadav,“ rääkis Raul Peetson.

Maadlus oli suvel võidukas

MARIO MÄGISALU
maadlustreener

3. juunil Tartust tõid meie maadlejad 5 kuld ja kokku 10 medalit. Tartus toimusid G. Hackenschmidt MÄV ja siin on meie maadlejate tulemused:

Võidukarika tõstsid pea kohale täiskasvanutes **Karol Pert** (-60 kg) ja **Kened Mägisalu** (-63 kg).

Noorte vanuseklassides **Lukas Toom** 2x (-29 kg) ja tüdrukutest **Delisia Pert** (-30 kg).

Hõbedale maadlesid end **Kened Mägisalu** (U17 -65 kg), noortest **Jasper Jürimäe** 2x (-29 kg) ja **Karlos Pert** (-20 kg).

Pronksise autasu sai enda kaela **Raiten Tiismaa** (-32 kg).

5. kohale platseerus seekord **Ketriin Saks** (-35 kg).

17. ja 18. juunil võistles **Helary Mägisalu** Leedus. Avamatšis tuli 0:5 kaotusseisust välja ja võitis lõpuks 9:5 Iisraeli maadlejat. Teises matšis juhtis Helary poolaka vastu 1:0, kuid vigastuse tõttu tuli kogu võistlus katkestada.

15. juulil osalesid Vändra maadlejad Liepajas, Lätis kohalikel rannamängude võistlustel rannamaadluses. Kohal olid maadlejad Eestist, Lätist, Leedust ja Ukrainast.

Kõige nooremad (2012 sünd ja nooremad) poisid alustasid hommikult tugevalt, kui **Andero Välja** (-30 kg) veerandfinaalis kaotusseisu pööras võiduks ning edenes poolfinaali, kus vastu tuli võtta kaotus ning lõpuks 5. koht. **Lukas Toom** (-30 kg) läks avaringis vastamisi turniiri hilisema võitjaga ning jäi ootama lohutusringi pääsemist. Kuna vastane jõudis finaali, tuli Lukasel võita 2 kohtumist, mida ta ka tegi ning autasuks 3. koht.

2010-2011 vanuseklassis saa-

vutasid **Mikkel Pajumäe** (-50 kg) ja **Lukas Perner** (+70 kg) mõlemad sarnaste tulemustega pronksmedalid. Mõlemale kogunes kaks võitu ja kaks kaotust.

2007-2009 sündinud poiste vanuseklassis võistles **Kened Mägisalu** (-70 kg), kes jõudis 15 noormehe konkurentsifinaali, mis oli väga pingeline ning lõppes seisuga 1:3. Kenedile autasuks 2. koht.

Täiskasvanutes saavutas turniiri võidu Vändra maadlusklubi treener **Mario Mägisalu** (-60 kg), kui võitis kõik oma neli matši. Lisaks Marirole tegi täiskasvanutes kaasa ka **Kened** (-70 kg) ning seal autasuks 5. koht.

Treeneritena juhendasid Vaiko Välja, Mario ja Helary Mägisalu

29. juulil Pärnus toimunud Eesti Meistrivõistlustel näitasid noored poisid täiskasvanute arvestuses tugevaid matše ja tasuks **Andreas Väljale** 3. koht. **Kened Mägisalu** tuli 11. mehe konkurentsist tugevale 4. kohale. Tugevaid esitusi tegid veel **Rauno Rosin** 8. koht ja **Kert Järve** oma esimesel maadlusvõist-

lusel 7. koht. U17 arvestuses saavutas **Kened Mägisalu** 7. koha ja meie klubiga suvel liitunud **Rasmus Tõnismäe** 8. koha.

Samal üritusel toimunud laste KV tulemused Pärnus: **Karlos Pert** (-20 kg) 1. koht, **Leon Hunt** (-20 kg) 2. koht, **Adrian Välja** (-20 kg) 3. koht, **Lukas Toom** (-29 kg) 1.

Vasakul pildil olukord **Helary** matšist Iisraeli esindajaga ja parempoolsel pildil maadlejad Tartus, vasakult: Andrus Jürimäe, Lukas Toom, Jasper Jürimäe, Helary Mägisalu, Raiten Tiismaa, Karol ja Karlos Pert ja Kened Mägisalu. Ees: Delisia Pert ja Ketriin Saks

koht, **Andero Välja** (-32 kg) 2. koht, **Raiten Tiismaa** (-32 kg) 4. koht, **Oskar Perner** (-53 kg) 3. koht

Tüdrukud: **Delisia Pert** (-35 kg) 3. koht, **Ketriin Saks** (-35 kg) 5. koht, **Enely Mägisalu** (-76 kg) 1. koht

21. augustil maadlesime Türil

Laste KV rannamaadlust Türil (ilma tõttu sisetingimustes)

Tulemused 2012 ja nooremad: **Karlos Pert** (-20 kg) 1. koht, **Leon Hunt** (-20 kg) 2. koht, **Adrian Välja** (-20 kg) 3. koht, **Jasper Jürimäe** (-29 kg) 1. koht, **Raiten Tiismaa** (-32 kg) 2. koht, **Andero Välja** (-32 kg) 3. koht.

Pildil **Kened Mägisalu**, saavutas Liepaja Beach Games'il poolfinaalis võidu

Võidukarikas jäi koju!

LEMBI UULIMAA
Vändra Alevi
Sotsiaalmaja juhataja

22. augustil 2023 a. toimus Vändra staadionil 8. üleeestiline erivajadustega inimeste spordipäev. Ravis oli 90 võistlejat 11 asutusest. Selle toreda ürituse eesmärgiks on pakkuda erivajadustega inimestele spordivõistlustel osalemise kogemust. Samuti suurendada ühiskonna teadlikkust psüühiliste erivajadustega inimestest kui võrdsetest ühiskonnaliikmetest.

Ilmaga meil vedas nagu alati. Vändra Kultuurimajas oodati tulijaid kohvi, piruka ja kohukesega. Staadionil avasõnad ütles Põhja-Pärnumaa uus vallavanem Madis Koit. Aeroobikatreener Terje Õiglane juhatas tantsulist soojendust. Võistlused algasid peakohtunik Anne Ojala suunamisel ja Vändra Karu motiveerimisel.

Tegemist on traditsioonilise

üritusega, kuid 3-aastane võistluspauz on takistanud harjutamist nii meil kui mujal. Ei jäänudki muud üle, kui anda endast momendil parim ja loota natuke heale õnnele. Osalejate erinevate võimete tõttu ei ole spordipäeva näol tegemist tavalise spordivõistlusega. Kaugust mõõdetakse äratõukamisest, kuuli vistatakse kergema kuuliga. Olu-line on, et igaüks saab end proovile panna. Kaasas olevad juhendajad läbivad ise samad alad ja vahemaad: toetavad, julgustavad ja õpetavad kõrval. Oli suuri rõõmuhõisikeid, pettumuse pisaraid ja põlvede krii-

mustusi, kuid kõik andsid endast maksimumi. Viimaseid finišeerijaid ajas naerule Vändra Karu, kes vapralt kõrval vudis.

Medalivõistlused toimusid järgmistel aladel: **kaugushüpe, kuulitõuge, 60 m jooks, 400 m jooks, kombineeritud teatevõistlus** (5 osalejaga). Lisaks oli ratastoolidega meestel eraldi kuulitõuge ja 60 m sõit.

Esimesel kolmel alal oli eraldi arvestus mehed ja naised ning tugevamate ja nõrgemate arvestus.

Vändra Sotsiaalmajast olid võidukad: **Jaana Erik** I koht kuulitõukes; **Marko Mitt** I koht 400 m ja

II koht 60m jooksus, **Kaie Naarits** III koht 60 m jooksus. Teises grupis olid võidukad: **Raul Lind** II koht kaugushüppes ja **Krista Käver** II koht kuulitõukes. Teatevõistluse I koha karikas õnnestus jätta koju, 3-sekundilise edumaaga, Vändra Sotsiaalmaja võistkonnal: **Marko Mitt, Raul Lind, Mati Kaare, Kaie**

Naarits ja Asso Tomson.

Peale võistlusi said kõik supi ja kringliga keha kinnitada. Medalid riputas kaela Vändra Karu ja lisaks diplomile sai iga medalisaaja valida endale meelepärase kingituse auhinnalaualt, kuhu kõik asutused tõid omavalmistatud auhinnad.

Kohtumiseni järgmisel aastal!

Aitäh vabatahtlikele abilistele, kes kõik pidasid vastu pika päeva! Anne Ojala, Terje Õiglane, Elle Tedre, Jasper Ojala, Maarja Sepp, Elvi Kalm, Maris Heldja-Pärn, Eret Pank, Karmen Veskilt, Triinu Leiten, Liisi Sumre, Kaspar Sumre, Ats Uulimaa, Mik Madisson, Alo Uulimaa, Miia Maria Pärn, Marleen Pärn, Tene Vähesoo, Külli Karits, Monika Jürgens, Kersti Jürimäe. Teieta seda üritust ei toimukski!

Meie kolleeg Aune Kont meditsiiniõe rollis oli tiptasemel, aitäh sulle! Üritusele panid öla alla Vändra Tarbijate Ühistu Vändra Coop ja Agrone Vändra AS, Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus. Suur, suur tänu teile!

Vändra Sotsiaalmaja

Miks valdav osa inimestest ei saavuta endale seatud eesmärke?

Terviserubriik

INDREK SAAR
tervisliku elustiili edendaja

Oled sa kunagi seadnud endale suure, ambitsioonika eesmärgi, nagu näiteks terve maratoni läbimine, kaalu langetamine või uue keele õppimine? Oled sa seda eesmärki järginud, suutes säilitada oma järjepidevuse või leidnud ennast hoopiski teelt eksinud, tühjade lubaduste ja pettunud unistustega? Kui vastasid viimasele jaatavalt, siis loe edasi.

Inimeste puhul, kes saavutavad endale seatud eesmärgid, on üks ühine joon – järjepidevus. Ei, see pole geneetiline eelis, erakordne

talent või suurepärane õnn. See on pigem samm-sammuline teekond, mis nõuab aega, pingutust ja kannatlikkust. Kuid miks on järjepidevus nii haruldane? Miks enamik inimesi ei suuda säilitada vajalikku järjepidevust oma eesmärkide saavutamiseks? Loo sellele vastamiseks endale ettekujutus maratoonarist. Maraton pole mitte ainult 42,195 kilomeetri läbimine vaid see nõuab ka kuudepikkust ettevalmistust: igapäevast jooksutreeningut, tervislikku toitumist ning piisavalt puhkust. Ole tume, et sa oled selle teekonna ette võtnud ning oled kogu hingest pingutanud, kuid pärast esimest nädalat tunned, et sinu progress ei ole olnud piisav. Sa vaatad peeglisse, näed väsinud nägu, tunned valutavaid lihaseid, kuid mingit arengut

ei ole veel kusagilt näha. See võib olla üsna demoraliseeriv.

Siin on koht, kus paljud inimesed katkestavad oma teekonna. Nad kaotavad usu, sest nad ei näe kiireid tulemusi. Aga maratoni jooksja, kes jõuab finiši joonele, teab midagi, mida enamik meist ei tea. Ta mõistab, et edu pole lineaarne. Ta teab, et iga päev, kui ta paneb jooksujalatsid jalga ja läheb välja, isegi siis, kui ta on väsinud või ilm on halb, paneb ta ühe tellise oma edu müüri. See on järjepidevus ja see on edu saladus!

Järjepidevuse rakendamine võib olla keeruline. Kuid on olemas strateegiad, mis aitavad:

1) Sea endale realistlikud eesmärgid. Ära proovi hakata kohe maratoni jooksjaks, kui sa pole

kunagi varem pikka maad jooksnud. Alusta väikestest, hõlpsasti saavutatavatest eesmärkidest, mis aitavad sul üles ehitada usaldust ja järjepidevust.

2) Loo endale head harjumused. See võib tähendada hommikuse tervisliku hommikusöögi söömist, igapäevast kõndimist või mõne minuti lugemist enne magamaminekut. Mida rohkem sa neid harjumusi praktiseerid, seda loomulikumaks ja vähem nõudlikuks nad muutuvad.

3) Ära ole enda vastu liiga karm. Kõik me vahel komistame või kaotame teinekord motivatsiooni. Kõige olulisem on mitte loobuda! Päev, mil sa ei jooksnud või sõid rämpstoitu, ei tähenda, et kogu sinu töö oleks asjatu. See tähendab

lihtsalt, et homme on uus päev ja uus võimalus proovida uuesti.

Mõtle inimesele, kes otsustab elada tervislikumalt. Ta teeb iga päev väikseid valikuid: sööb rohkem salatit, joob rohkem vett, liigub rohkem. Tulemused pole kohe näha, kuid aja jooksul tunneb ta end energilisemana, magab paremini ja on üldiselt tervem. Aasta möödudes on ta märgatavalt tervem kui varem, tänu järjepidevusele. See on eesmärkide saavutamise võti, olgu need seotud tervise, keeleõppe või millegi muuga.

Sinu eesmärkide saavutamine ei pruugi olla lihtne, kuid järjepidevuse abil on see võimalik. Ole kannatlik ja visa! Ole järjepidev ja sa näed, kuidas su unistused muutuva realsuseks.

MAAILMAMEISTRIVÕISTLUSED 2023
Aserbaidžaan, Baku

KARINA KOTKAS
300M PÜSS
LAMADES
590 SILMA
6.KOHT

TEAM ESTONIA

Treener Deeno Lippand

HOOAJA VIIMANE TÕUKSITRENN
LAUPÄEVAL, 09. SEPTEMBRIL
Pärnu-Jaagupi Skatepargis
13.00-14.00 algajad I
(eelkooliealised ja kuni 8 aastased)
14.00-15.00 algajad 2 (kõik ülejäänud)
15.00-16.00 keskase (suuremad poisid, tublimad sõitjad)
Anna kindlasti oma osalemisest teada!
Trenn on TASUTA!

Registreerimine Noortekeskuses või Spordikeskuses
Info: 53658111 või 53005663

PÄRNU-JAAGUPI KROSSDUATLON
DUATLON LÄBI AASTA 2023 IV ETAPP
23.09 Pärnu-Jaagupi Spordipargis

EESMÄRK: Arendada duatloni Pärnumaal ja kogu Eestis. Pakume võistlusvõimalust kõigile, kes on spordist natukenegi huvitatud.

1. START: 0,3 km rattasõitu + 0,3 km jooksu + 0,3 km rattasõitu
Võistluste algus kell 12.00 Stardimaksu ei ole
2-7 aastased tüdrukud ja poisid.

2. START: 1,25 km rattasõitu + 0,65 km jooksu + 0,65 km rattasõitu
Võistluste algus kell 12.20 Stardimaks 5€
E – 2014 – 2015 a. tüdrukud ja poisid D – 2012 – 2013 a. tüdrukud ja poisid
C – 2010 – 2011 a. tüdrukud ja poisid
NBI PEREVÕISTLUS: Kolmeliikmeline, kus iga liige läbib ühe etapi. Lapsed, kes stardivad esimesel etapil, võivad jätkata oma võistlust (osalevad ka individuaalselt). **Stardimaks 10€**

3. START: 2,5 km rattasõitu + 1,3 km jooksu + 1,3 km rattasõitu
Võistluste algus kell 13.20 Stardimaks 15€
B – 2008 – 2009 a. sündinud tüdrukud ja poisid HARRASTAJAD: Naised ja Mehed
Vet II: 50–59 vanused naised ja mehed (1964–1973) Vet III 60 - 69 ja vanused naised ja mehed (1954 –1963)
Vet IV 70- ja vanemad (1953 –19...)

4. START: 5,0 km rattasõitu + 1,9 km jooksu + 2,5 km rattasõitu
Võistluste algus kell 13.20 Stardimaks 20 €
A – 2006 – 2007 a. sündinud neid ja noormehed J - 2004 – 2005 a. sündinud neid ja noormehed
P – 1984 – 2003 a. sündinud naised ja mehed Vet I: 40 – 49 vanused naised ja mehed (1974 – 1983)

INFO: Võistluskeskus - Pärnu-Jaagupi spordipargis. (lauluvaljak) Registreerumine kohapeal Tasumine sularahas. Aulasustamine lõpetatud etapide kaupa vanuseklassi võitjatele, loosi- ja eriauhinnad enne starti. Võistlussarja tutvustav materjal meie kodulehel www.raudmee.ee.
Tutvustust kuulete ka telefonil Enn Kübar 5033392 ja Anne-Mai Tammeleht 53005663

RAJAD KAETUD MULTSIGA - VALIGE SELLEKS SOBIVAD SPORDIVAHENDID!

VÕISTLUSE KORRALDAJA: SK RAUDMEES KOOSTÖÖS KULTUURKAPITALI, PÄRNU-JAAGUPI SPORDIKESKUSE, PÄRNUMAA SPORDILIIDU JA PÕHJA-PÄRNUMAA VALLAGA.

LIIKUMISAASTA 2023 TERVE EESTI

PJS SPORDIKESKUS
UP UNCLE PAUL
ESTI KULTUURKAPITAL
250NI OÜ
Pärnumaa Spordiliit
KARO TRANS
pärnu
PÕHJA-PÄRNUMAA VALD

Tšiilist Vändra muusikakooli kitarriõpetajakas!

TOIMETUS

Inglise keelest eesti keelde
tlgitud suuline intervjuu

2. augustil toimus Vändras suveõhtu kontserdikolmapäev. Peagi saabuva uue kooliaasta valguses läks toimetust sinna kohale, sest kuuldavasti pidi seal akustilist soolokontserti andma Tšiilist pärit ja Vändra muusikakoolis kitarri eriala õpetav Tomás Del Real. Kokkulepitud intervjuu toimus 7. augustil Viljandis asuvas õdusas KoduKOHVIKus.

Palun kirjelda ennast.

Minu nimi on Tomás Del Real ja ma olen Tšiilist pärit laulukirjutaja, kitarrist ja muusika produtsent. Sain just 30-aastaseks ja olen sündinud linnas nimega Viña del Mar, aga enamuse oma elust elanud siiski Santiagos. Ühel hetkel alustasin reisimisega üle maailma ja umbes 10 aastat tagasi jõudsin ma Euroopasse. Olen olnud pidevas liikumises ja palju kolinud kuni hetkeni mil jõusin Eestisse. Täna on olen Eestis elanud juba kaks aastat.

Ütlesid, et oled palju reisinud. Mis on seniajani sinu lemmik sihtriik?

Ma ei oska sellist riiki otseselt välja tuua kuna ma jälgin rohkem inimesi ja avastan erinevaid kultuurilisi eripärasid üksnes turisti vaatenurgast lähtuvalt. Kuid loomulikult on Eesti üks mu lemmik riike, sest ma elan ja töotan siin ning olen seetõttu Eestiga väga tihedalt seotud. Kustumatu mulje on mulle jätnud veel Costa Rica, Bulgaaria, Belgia ja Šotimaa.

Mida sulle meeldib Eestis teha?

Ma elan siin. Seega ma kirjutan siin enda uut muusikat. Tunnen, et eelmine aasta oli minu loomingule väga hea ja inspireeriv, pidevalt juhtus midagi – palju häid emotsioone ja kuna see kõik oli minu jaoks uus ja huvitav, siis oli selle baasil hea uut muusikat luua. Olen kohanud palju uusi inimesi, kellega koostöös olen ka oma vanemaid lugusid veidi värskendanud.

Sinu kontserdi järgselt, mis toimus Vändras 2. augustil, kuulasin ma tagasiteel koju sinu uut albumit. Seal oli ka lugu pealkirjaga Viljandi. Palun kirjelda, millest see laul räägib?

Kõik laulud on väga mitmetahulised ja sisaldavad endas erinevaid kihte. Seetõttu on keeruline ühte konkreetset sõnumit välja tuua. Kuid peamiselt räägib see lugu sellest, et ma olen oma elus palju kolinud ja kuidas ma Viljandisse jõudsin, mida ma siin kogenud ja avastanud olen ning kui palju see linn mulle tähendab. Pigem on see lugu kirjutatud minu enda jaoks, et ühel hetkel kui ma enam Eestis ei ela, siis on hea meenutada ja taas-kogeda neid tundeid, mida ma siin elades tundsin.

Seega kas on õige väita, et Viljandi on sinu lemmiklinn Eestis või siiski mitte?

See oleks liiga lihtne järeldus. Eestis on väga palju suurepäraseid kohti. Näiteks käisin hiljuti Kihnus, aga ka Ruhnu saar on uskumatult ilus.

Kuid tõesti, Viljandi linnal on minu südames eriline koht.

Kuidas sa Eestisse jõudsid?

Ma kuulen seda küsimust iga päev vähemalt üks kord (naerab, toim.). See on pikk lugu kuid 2019.-2020. aastad olid minu jaoks üsna intensiivsed kuna Tšiilis toimus samal ajal sotsiaalne revolutsioon. Loomulikult mitte minu pärast kuid

et ma leian kellegi, kes aitaks mul leida siin tööd, et jääda siia pikemalt paigale. Seega üks muusikust sõber soovitas mul kandideerida Vändra Muusikakooli poolt välja kuulutatud kitarriõpetaja ametikohale. Nii ma tegin ja osutusin valituks. Kuid eks see on olnud paras väljakutse mõlemale poolele kuna ma ei räägi eesti keelt. Samas muusika on uni-

Seda on heameel kuulda. Palun kirjelda oma päeva muusikuna, milline see välja näeb?

Seda on väga keeruline kirjeldada kuna kõik päevad on erinevad ning mul puudub tavapärane rutiin. Olen sõltumatu, mistõttu suur osa minu ajast kulub ka lihtsalt organiseerimisele: lugude harjutamine, salvestamine, kontserdid ja nende tehniline pool, turundus (sh sotsiaalmeedias toimuva korraldamine, mida mulle tegelikult üldse teha ei meeldi) jne. Enese turundamine tervikuna on minu jaoks üldse keeruline teema ning minu päevad ei koosne ainult muusika kirjutamisest ega sellest, mis mulle igapäevaselt teha meeldiks. Loominguline töö eeldab mitmete erinevate rollide täitmist, meeldivad need sulle või mitte. Kuid üldiselt on minu fookus suunatud siiski uutele kogemustele ja nende talletamisele muusikasse.

Kirjeldasid, et oled kitarriõpetaja. Kas see on su põhitöö või siiski mitte?

Pigem mitte. Näiteks eelmisel aastal andsin ma Vändra muusikakoolis kitarritunde esmaspäevast-kolmapäevani ja kogu ülejäänud aja pühendasin ma kontsertide andmisele nädalavahetustel. Pean ennast siiski rohkem täiskohaga muusikuks. Teen tihti mitut erinevat projekti korraga: kirjutan muusikat, õpetan, annan kontserte, valmistan uut albumit ette jne.

Mis sa arvad kui hästi sinu muusikat Eestis ja Tšiilis teatakse?

Arvan, et see küsimus ei ole tegelikult mulle ... (mõtleb hetke, toim.). Ma ei tea, ausalt. Ütleme siis nii, et Eesti muusikamaastik on oluliselt väiksem kui Tšiilis ning siin enamasti muusikud teavad üksteist kuid ma tõesti ei tea ... ka Tšiili kohta mitte, sest ma pole seal iuba mõnda aega viibinud. Ma ei

muusikat kui ka selliseid muusikastiile, mis neile endale kõige enam huvi pakuvad. Mõned nooremad õpilased on olnud huvitatud ka ukulele õppimisest ning olen sedagi neile õpetanud. Lisaks oleme katsetanud ka n-ö stuudiomuusika loomist, kuidas enda kitarrimängu helindada ja seda salvestada.

Kuidas sa enda õpetamismeetodit ühe lausega kirjeldaksid?

Ohoo, vau ... (mõtleb, toim.). Minu õpetamismeetod on orgaaniline ja kohanemisvõimeline, mille eesmärk on õpetada kitarrimängu baasvõtteid ja motiveerida õpilasi ka ise uusi tehnikaid avastama ning seeläbi õpitut julgelt praktiseerima.

Kui pikad on sinu tööpäevad ja kas sa naudid oma tööd kitarriõpetajana?

Tööpäevad on reeglina pikad. Möödunud õppeaastal olidki kõige intensiivsemad tööpäevad nädalas esmaspäev ja teisipäev. Tavaliselt jõudsin kooli kella 10-ks ja lõpetasin viimase tunni kell 19.00, lisaks edasi-tagasi sõit Vändrast Viljandisse. Kolmapäev oli veid lühem – alustasin tundidega kell 13.00 ja lõpetasin kell 17.00. Kuid mul on võimalik oma tööd alati ette planeerida, mistõttu ma saan teha kõike seda, mis mulle meeldib.

Muusikakooli töökeskkond on väga mõnus ja kollektiiv sõbralik. Tunnen ennast tõesti väga hästi hoolimata sellest, et ma olen pärit hoopis teisest kultuuriruumist. Kuid kõik on olnud minu vastu väga lahked ja tööaja suhtes paindlikud.

Kas Eesti õpilased erinevad ka Tšiili noortest või siiski mitte?

Olin Tšiilis õpetaja väga lühikese ja üsna pikka aega tagasi, kuid Eesti õpilased on väga hea keskendumisvõimega ja rahulikud, mistõttu on neid väga hea õpetada. Lisaks suurepärasele õpitingimused ja hea harisussüsteem, mis tagavad hea õppeedukuse juba algastmest alates. Eesti õpilased on väga positiivsed ja motiveeritud. Nad tulevad muusikakooli eesmärgiga õppida, mistõttu on nende õpetamine väga lihtne, vähemalt minu jaoks.

Kuidas sa veedad oma vaba aega ja kui palju sul seda üldse on?

See oleneb ... Suvel on vaba aega vähem ja talvel rohkem. Kuna ma pean ennast ikkagi vabakutseliseks muusikuks, siis veedangi ma oma vaba aega muusikat kuulades, seda kirjutades või kontsertidel käies. Kuid mulle meeldib ka Eestis ringi reisisid, külastada mõnda linna kus ma veel käinud ei ole, viibida looduses näiteks käia metsas või looduskaitsealadel ja veeta aega koos sõpradega.

Sinu eelnevast vastusest tingilt küsin, kuidas sa veedad jõule Eestis?

See on raske teema (mõtleb, toim.). Eesti jõulutradsioonidest olen ma väga kaugel ning olen selle aja jooksul märganud, et jään oma plaanidega hiljaks, sest teistel on oma jõuluplaanid juba väga varakult paigas ja kuna minu pereliikmed on minust väga kaugel, siis on mul siia äärmiselt keeruline sulanduda. Kuid mis mulle Eesti jõulude juures väga meeldib on lumi kuna

versaalne ja kõlab kõigile ühtmoodi. Ma olen siiralt tänulik ja õnnelik, et oleme suutnud üksteist selles protsessis usaldada ja jõudnud kitarriõpingutega üsna heale tasemele. Suhtleme peamiselt inglise keeles ja tuleb tõdeda, et siinsete noorte inglise keele oskus on väga heal tasemel.

jälgi ka oma YouTube ega Spotify kanaleid kuna need tegelikult ei peegelda kui tuntud sa oled.

Palun kirjelda enda tööd Vändra Muusikakoolis?

Õpetan peamiselt kitarrieriala õpilasi ja seda 1:1 õppemeetodil. Õpetan neile nii noodi lugemist, klassikalist muusikat, Eesti folk-

Tšiilis on jõulud suvel. Lumine Viljandi on lihtsalt imeilus ja kuulub kindlasti õige jõulutunde juurde.

Kui kaua ja kus sa Eestis elad?

Elan Viljandis. Kui sa lähed minu YouTube kanalile ja otsid seal üles minu viimase albumi video, mille pealkiri on *Principios de Declaración* – Tomás del Real (*Full Album*), siis selle video viimases osas on näha kus ma Viljandis elan.

Hästi, ma panen selle video lingi artikli juurde.

Ei, ära pane, palun (*naerab, toim.*)! Lühike vastus sellele küsimusele on, et ma elan Viljandis. See on ilus, väike linnake ning olen siin tänaseks elanud 2 aastat ja 1 kuu.

Kas sulle meeldib Eesti ja miks?

Muidugi meeldib, vastasel juhul ma ei elaks siin. Eestil ja Tšiilil on üsna sarnane ajalugu ja ühiskondlik korraldus. Mõlemad riigid on üle elanud pikajalisi kriise ja see peegeldab, kuidas inimesed üksteisse suhtuvad. Eestlaste puhul on huvitav see, et nende suhtlusviis ei ole ainult verbaalne vaid suheldakse väga palju kehakeele ja silmsidega – see on väärt omadus kuna kommunikatsioon on seetõttu oluliselt lihtsam ja kiirem. Lisaks armastavad eestlased väga loodust ja on meeletult siirad. Te tunnete alati huvi, et kuidas vestluspartneril läheb? Suhtlus eestlastega on minu jaoks alati väga tähendusrikas.

Mis on Eestis elades sinu jaoks kõige keerulisem olnud?

(*Mõtleb hetke ja hakkab naerma, toim.*) Ma ei tahaks seda intervjuus jagada, aga minu jaoks on harjumatud Eesti aastaajad. Kuigi lumi on äge, siis selle aastaaja meeleolu on pigem selline kurvameelne. Eest-

lased hoiavad talvel rohkem omaette ning kui sul juhtub olema sel perioodil ka muus osas keerulisem aeg, siis see isoleeritus võib põhjustada veel suuremat madalseisu. Ühest küljest võib see loometöös väga kasulik olla kuid samas ka stressirohke ja piinarikas aeg. Tunnen, et minu meeleolusid

tud. Vändras on väga hea haridusvõrgustik, aktiivne kultuurielu ja toimub alati palju põnevat. Seega kui sulle meeldib elada väikses kohas, siis usun, et see on hea valik, aga ma ise seal elanud ei ole.

Mis sulle Eesti puhul ei meeldi või on sulle võõras ja miks?

nud ja Eesti väiksus on mulle natuke võõras ja nõuab kohanemisaega.

Mida uut oled Eesti kohta siin elades avastanud või õppinud?

Ma ei teadnud enne Eesti kohta suurt midagi. Minu esimene kokupuude Eestiga oligi Viljandi folk,

Mida sa arvad Eesti internetist ja e-teenustest?

Siinsed tehnoloogilised lahendused on minu jaoks väga olulised ja head, kuna on ülimugav dokumenti digiallkirjastada ja saata see üle veebi – see on väga kasulik. Üldiselt arvan mõlemast ülihästi kuigi pean ka tõdema, et väljaspoolt Euroopa Liitu tulnud inimestele võiks olla oluliselt rohkem e-teenuseid kättesaadavd ning hetkel, see on vahel väljakutseid pakkuv kuid üldmulje on väga, väga hea.

Kumba meeldib sulle maksevahendina rohkem kasutada, kas sularaha või pangakaarti?

Mulle meeldib väga pangakaarti kasutada, sest kogu eelneva elu olen ma endaga kaasas kandnud rahakotti ja täna püüan hoida seda minimalistlikku joont ja vältida sularahaga arveldamist.

Milliseid emotsioone sulle Eesti riigina tekitab?

Kõiki emotsioone, aga kahtlemata on Eesti toonud mulle kaks elu kõige ägedamat suve. Samas on pakkunud ka õppetunde kuid ma olen kõige selle eest väga tänulik.

Olen sinuga paaril korral kohutades pannud tähele, et armastad kanda musta värvi asju. Mis on su lemmikvärv ja miks?

Mulle meeldivad rohelised, sinised ja pruunid toonid kuna need on looduses esinevad ja tekitavad mulle tunde nagu ma oleksin koguaeg kahe jalaga maa peal. Seda enam, et ma olen üles kasvanud suurlinnas, mille põhivärv on pigem hall...

Musta kannan ma seepärast, et see sobitub kõigega ja on lihtsalt praktiline värv.

Kõikide piltide autor: Kerttu Kruusla

mõjutab Eesti talv väga.

Mis sa arvad, kas Vändras on hea elada?

Ma ei oska sellele vastata kuna ma ei ela seal, aga nähtu ja kuuldu põhjal tundub mulle, et Väandra kogukond on väga aktiivne ja kohapealsed teenused hästi organiseeri-

Inimeste üldine hoiak. Samas ma ei saa öelda, et see mulle ei meeldi kuid see tekitab minus tihti segadust, kuna ma ei oska eestlastele peale vaadates nende mõttemaailma mõista.

Teise asjana häirib mind natuke see, et kõik tunnevad kõiki. Ma olen pigem suurlinna eluga harju-

mil ma tundsin, et see on väga hästi organiseeritud üritus.

Senine kõige suurem avastus on minu jaoks vast see, et kui lähedaseks võib inimene siinse loodusega saada ja kui oluline see on. Lisaks olen märganud, et mulle on sotsiaalmeedia olulisem kui eestlaste jaoks.

Noorteühing Eesti 4H Pärnumaa piirkond tänab

INGA RAUDSEPP

Eesti 4H Pärnumaa piirkonnajuht

Augustikuu 18. kuupäeval sõitsid Pärnumaa piirkonna noored ja juhendajad Võrumaale Võhandusse laagrisse. Noored said neljal päeval tegeleda nii meeskondliku kui ka individuaalse spordialaga, osaleda erinevates käelistes töötubades ja külastada ka kohalikke talusid.

Taludes tehti ka väike heategu – korjati mustsõstraid, purustati munakoori, istutati puid ja visati sõnnikut laudast välja. Kõik talude peremehed olid väga sõbralikud ja andsid noortele edasi palju teadmisi talutöödest. Väga meeldis noortele lauamängude pärastlõuna, kus sai tutvuda uute lauamängudega ja loomulikult ka ise end proovile panna neid mängides. Et meie noored ja juhendajad said nii kaugele sõita, **tahame tänada Põhja-Pärnumaa Vallavalitsust ja eriliselt vallavanem Aivar Mäed.**

Suve lõpetasid aga Pärnumaa piirkonna noored 16. augustil Tootsis. Alustati *indiac*a mänguga, mis on ühtlasi ka 4H mäng. Siis võisteldi rätipallis ja loomulikult üha populaarsemaks saavas jalgpallis. Kuna 4H moto on – õpime tegutsedes, siis järgnevana tegigi iga noor endale ise hamburgeri. **Selle mõnusa kõhu-**

täie eest täname Eesti Pagarit, Raavot ja Terjet, Väandra Tarbijate Ühistut ja Gersti Konti.

Klubi Kärmed Tootsikad noor **Lisandara Mäe** viibis kevadel spordilaagris Horvaatias. Nüüd oli tore kuulata tema muljeid laagrist, selle

maaloodusest ja ajaloost. Väga populaarseks kujunes kivimäng. Selle mänguga pöörasime tähelepanu liikumisaastale ja loomulikult ka 4H teadmiste ja ajaloole.

Oli aeg teha ka üks väike heategu – nimelt meisterdasid noored lasteaia

lastele väikesi laudu ja toole. **Suur tänu teile, Margus, Marvi ja Ülo abi eest. Samuti kuulub tänu AS Sadolile.** Öhtul jõuti veel korraldada piljardi turniir, vaadata multafilmi ja lõpetada öhtu 4H põrandamänguga. Parimad said sel korral rinda

medalid ja nagu ikka ei jäänud keegi kommita. Järgmisel korral kohtuvad 4H klubid taas Tootsis kui klubi saab septembris 20. aastaseks. Ootame kõiki liikmeid, juhendajaid ja vilistlasi külla. Sünnipäevaks võiks tuua kaktuseid ja kommi.t

Aitäh Põhja-Pärnumaa vallavalitsus, vallavanem Aivar Mäe, Eesti Pagar AS, AS Sadolin, Väandra Tarbijate Ühistu, Gersti Kont, Raavo, Terje, Margus, Marvi ja Ülo!

Inga Raudsepp

Jutuvõistluse “Imemaitsev jäätis” võitjad

MONIKA JÕEMAA
raamatukogu direktor

Kevadel toimus meie valla koolide õpilastele Põhja-Pärnumaa raamatukogu, Rosenberry jäätisevabriku ja Põhja-Pärnumaa vallavalitsuse toetusel jutuvõistlus „Imemaitsev jäätis“ kus peategelaseks pidi olema Imemaitsev jäätis.

Eelmises valla lehes ilmusid osad võidutööd, seekordses avaldame ülejäänud kirjutajatele auhinnalise koha toonud tööd.

Imemaitsev jäätis

RAMON MILVEK
Vändra gümnaasium, 8. klassi õpilane (7.-9. klasside arvestuses 1. koht)

Jäätis – see on magus ja jahutav maiuspala, mis paneb suu limpsima ning meeled virguma. Aga mis siis, kui rääkida jäätisest, mille maitse on nii imeline, et unustad hetkeks kõik muu enda ümber? Tutvustan sulle jäätist nimega Imemaitse. See jäätis on midagi enam kui lihtsalt magus hõrgutis. Imemaitse on tõeline maitseelamus, mis paneb sind unustama kõik muu enda ümber ja keskenduma vaid sellele, kui hämmastav see jäätis on. Esimene amps jäätisest Imemaitse on midagi enneolematut. Sa tunned, kuidas suus sulab kreemjas jäätis, mille maitse on nii rikkalik ja täiuslik, et sa ei suuda uskuda, et midagi sellist on võimalik. Jäätise tekstuur on same-tine ja pehme ning selle maitse on õrnalt magus, justkui suudluse pehme puudutus. Imemaitsev jäätis on valmistatud ainult parimatest koostisosadest. See sisaldab rikkalikku vaniljejäätist, millele on lisatud tükikesi maasikatest ja karamellist. Kui sa maitsead selle jäätise maasikatükke, tunned sa nende värskest ja magusust, mis sobivad nii hästi kokku vaniljega. Kuid Imemaitse jäätis ei lõppe seal. Kui sa hakkad jäätist süües karamellitükikesi tundma, avaneb sulle täiesti uus dimensioon maitsetest. Karamell on justkui päikeseloojang, mis sulab koos vanilje ja maasikatega ühte, andes sellele jäätisele imelise, rikkaliku maitse. Kui sa oled proovinud Imemaitse jäätist, ei taha sa enam midagi muud süüa. See jäätis on nii erakordne, et kõik teised maiustused tunduvad selle kõrval tagasihoidlikud. Imemaitse on jäätis, mille maitse jääb sulle meelde ja mis paneb sind alati tagasi tulema, et seda veel kord proovida. Imemaitse jäätis on tõeliselt imeline maiuspala, mis paneb sind tundma, nagu oleksid just avastanud uue maailma.

ANDRA SHERILYN MADISON
Vändra gümnaasium, 8.a klassi õpilane (7.-9. klasside arvestuses 2. koht)

Ühel kuumal suvepäeval avati linna keskväljakul uus jäätiseputka nimega Magusaisu. Peagi tekkisid kohvikusse järjekorrad, kuna nende imemaitsvad jäätised meeldisid kõigile. Ühel päeval otsustas tüdruk nimega Maria proovida Magusaisu

Täname veelkord kõiki osalejaid ja juhendajaid, Rosenberry jäätisevabrikut ning Põhja-Pärnumaa Vallavalitsust!

Monika Jõemaa

jäätist. Tema esimeseks tellimuseks oli maasika-vanilje segu, mille peale oli puistatud krõbedaid kaerahelbeid. Esimene amps andis tunda, kuidas maitse vanilje ja maasikas loovad imelise koosluse, luues maitsemeletele täiusliku maitsete harmoonia koos krõmpsuvat tooni lisavate kaerahelvestega. Pärast esimest kogemust igatses Maria Magusaisu jäätise järele iga päev. Alati peale kooli käis ta mõnda jäätist söömas. Tema sõnul olid kõige paremad šokolaadikreemi, maa-pähkli-šokolaadi, mango-passionimoosi ja maasikamoosiga jäätised.

Ühel päeval kohtas Maria poes vanemat naist, kes näis väga kurb. Tüdruk pakkus naisele jäätist, et tal tuju paremaks teha. Kohe esimesest ampsust muutus tema meeleolu rõõmsamaks ja tema sõnul oli see sel päeval esimene naeratus. Maria sai peale temaga suhtlemist ja tema rõõmu nägemist aru, et jäätis võib olla midagi enam kui lihtsalt toit – see võib tuua rõõmu ja heaolutunde. Peale seda päeva hakkas tüdruk mõtlema, kuidas seda rõõmu ja head meeleolu teistele ka pakkuda. Ühel hetkel sai ta aru, et kuna Magusaisu oli teinud nii lihtsa, kuid maitstva asjaga nii suure muutuse tema elus, mõtiskles ta, ehk saab ka tema kunagi sellise jäätisepokeese teha, kus jäätise maitseid on üle maailma tuntud. Maria lõpetas pagarikooli. Kindel siht silme ees, et jätkata selle sama unistusega, mis tal oli, kui ta oli veel koolipingis.

Tema esimeseks koosluseks, mis valmis, oli maasika-vanilje segu, mille peale oli puistatud krõbedaid kaerahelbeid – täpselt see maitse, mis temas tekitas tunde sedasama kogemust jagada, mis temas tekkis aastaid tagasi. Aasta aega Maria mässas ja vaatas, mis maitseid oma tulevastele klientidele pakkuda. Maitseid, mis valmisid, olid oodatust veel maitavamad kui kunagi varem: maasika ja ananassi sorbett, piparmündi-šokolaadi, ananass ja kiivi koos piparmündimoosiga. Kui Maria kevade alguses poe avas, oli ta täiesti üllatunud. Pool linna oli oodanud tema poe avamist, kuna rahvas oli kuulnud, et seal saab neid maitseid, mida pole ammu keegi maitsta saanud. Üks populaarsemaid sorte oli ananass ja kiivi koos piparmündimoosiga. See kummaline eksootiline moos andis just selle vungi, mis sellele kooslusele vajalik oli

KEROL JÄRVE
Vändra gümnaasium, 8.b klassi õpilane (7.-9. klasside

arvestuses 3. koht)

Kunagi ammu, väga ammu oli imeilus suvine päev. Päike paistis erksalt ja taevast polnud pilvi näha. Inimesed kõikjal nautisid soojust ja rõõmsat meeleolu. Ühel hetkel kõndis mööda kõnniteed üks noor tüdruk nimega Laura. Laura mõtles endamisi, et tahaks midagi maitsvat süüa, et veelgi rohkem päikesepaistet nautida ning siis ta märkas midagi imelist, selleks oli jäätiseputka otse rannal. Laura astus ligi ja nägi, et seal oli erinevaid jäätisesorte: maasikat, šokolaadi, vaniljet ja isegi eba-harilikumat maitset nagu sidrunit. Kuid üks sort tõmbas tema tähelepanu rohkem kui teised – meresoola karamelliga kaetud jäätis. Laura tellis kohe selle maitse ning kui ta esimese ampsu võttis, tundis ta, kuidas tema keel tantsis rõõmust. Jäätis oli nii kreemjas ja suussulav, et Laura ei suutnud end tagasi hoida ning tellis kohe teise portsjoni. Jäätis oli täiuslik segu soolasest ja magusast, täpselt nagu suvine päev rannas, kuid siiski väga hea. Laura naeratas rahulolevalt, kui ta lakkus viimast karamellikatet ja mõtles, et ta peab kindlasti uuesti tagasi tulema, et proovida teisi jäätisesorte. Hiljem istus Laura rannaliival, nautides jäätist ning vaadates merd. Ta tundis end ülimalt õnnelikuna, et avastas sellise maitstva ja erilise jäätisesordi. Kui ta lõpetas oma teise portsjoni, otsustas ta veel veidi ringi jalutada. Ta mõõdus teistest inimestest, kes samuti päikest nautisid. Kuid midagi ei suutnud tema mõtteid eemal hoida oma uuest lemmikjäätisest. Lõpuks otsustas ta istuda ühele rannatoolile, millelt avanes vaade merele. Ta sulges silmad ja lõõgastus, nautides kõike tema ümber. Ta kujutas ette, et ta sööb jäätist järgmisel päeval uuesti ning unistas sellest, et saab sellest oma sõpradele rääkida ning neile samuti maitsta pakkuda. Kui päike hakkas loojuma, tõusis Laura rannatoolilt ja läks tagasi jäätiseputka juurde. Ta otsustas osta kaasa mõned erinevad jäätisesordid, et kodus oma pere ja sõpradega jagada. Jõudes koju, asetas ta jäätisekarbid külmkappi, et need ära ei sulaks. Kui ta avas jäätisekarbi, tõusis sealt lõhna, mis tundus veelgi magusam kui varem. Ta võttis lusika ja võttis esimese ampsu. Laura teadis, et see jäätis oli midagi erilist, mis jääb tema meelde veel pikaks ajaks. Ta mõtles, et võibolla avab ta kunagi oma jäätiseputka, et jagada kõigile teistele sama tunnet, mida ta ise oli täna kogenud..

KENNET KALDA
Pärnu-Jaagupi Põhikool, 6. klassi õpilane (4.-6. klasside arvestuses 2. koht)

Elas kord jäätis, nimega Kirss. Ta oli silmapaistvalt ilus ja särav ning imemaitsev. Tema nimeline jäätis oli saanud selle aasta talvel parima jäätise tiitli. Ta ise oli selle üle väga uhke, aga samas ka kurb. See, et kõik soovisid osta jäätist, oli ju tore, aga tema sooviks, oli tutvuda uue ja huvitava maailmaga. Ta ei tahtnud, et tema ostmiseks, tuli seista ilmatuma kaua aega järjekorras ja siis mõned minutid teda limpsida ning ongi kogu elu otsas. Sellise mõttega ei suutnud

jäätisepoiss kohe sugugi leppida. Nii iga päev istudes suure kaubamaja külmikus ja mõeldes oma elu üle järgi. Järsku ühel hommikul ta avastas, et saab aru, mida inimesed räägivad. Seda oli nii põnev kuulda ja see tegi Kirsi tuju kohe palju paremaks. Ühel päeval, aga juhtus see, mida ta nii väga oli kartnud. Ta potsatas suurde musta ostukorvi.

Ostukorvis oli väga palju erinevaid tooteid. Kõik nägid hoopis teistsugused välja, kui tema. Mitte, et nad oleksid inetud, aga no nii ilusad nagu tema, nad ka just ei olnud. Kirss piilus vaikselt oma mütsi alt välja, mis toimub ja avastas, et tema ümber on palju inimesi. Algul ei saanud ta mitte midagi aru mida räägiti, sest kõik rääkisid läbisegi. Siis ta kuulis, et teda on ostetud lastele magustoiduks. Nüüd muutus jäätisepoiss kurvaks ja jäi mõttesse, kuni uinus. Ärgates ei saanud jäätis aru, kus ta on, sest ümberringi oli pimedus. Nimelt oli perenaine teda vahepeal sügavkülma pistnud. Kirss istus mitu päeva külmikus ja mõtles, kuidas saaks oma elu päästa. Ühel päeval tuli tal hea mõte, et kui ta räägib pererahvaga ja palub neid, võib olla siis ei taheta teda nahka pista.

Ühel hommikul, kui lapsed olid kooli läinud, avas Kirss külmiku ukse ja hüppas välja. Läks siis hiilides perenaise juurde, kes parajasti kohvi jõi ja üritas talle selgitada, et keegi teda ära ei sööks. Kui perenaine nägi, et jäätis on tulnud ise külmikust välja ja oskab rääkida, ehmatas ta ära. Ta ajas kuuma kohvi oma kätte peale ja hakkas karjuma. Kui jäätis nägi, mis juhtus, hüppas ta kohe perenaise kätte peale, et põletatud kohta jahutada. Suure kisa peale jooksis kohale ka peremees, kes just oli ärganud. Ta tuli nii suure kiiruga, et löi pea vastu ust ära. Nüüd hüppas Kirss peremehe juurde, pani oma külma kätt vastu tema pead, et haiget kohta jahutada. Järsku oli kõõgis vaikus. Vaikselt hakkas jäätis peremeest paluma, et tema soov oleks ellu jääda ja kindlasti on temast ka kasu. Kui peremees seda juttu kuulis, oli ta esmalt väga ehmunud. Tal polnud midagi selle vastu ja mõistis jäätise soovi. Kasu oli temast tõesti, seda suutis jäätis juba tõestada. Saades peremehelt jaatava vastuse, oli Kirss nii õnnelik, et teda kuulda võeti. See oli tema elu kõige õnnelikum päev. Pärastlõunal kui lapsed koolist koju jõudsid, rääkisid vanemad lastele, mis kodus oli vahepeal juhtunud. Jäätise, mille nad otsid, oskab rääkida, soovib näha maailma, on abivalmis ja ta ei taha, et teda ära söödaks. Isa selgitas, et Kirss on väga tore ja sõbralik poiss, isegi oskab arstiabi anda. Lapsed ei uskunud seda ja jooksid kohe kööki Kirssi otsima. Kui nad teda laua peal istumas nägid, said nad kohe sõpradeks. Sellest päevast alates sai jäätisepoiss nende pere uueks liikmeks. Neil oli väga lõbus. Nad mängisid koos hommikust õhtuni iga päev ja kui kellegagi midagi juhtus, oskas jäätis kohe abi anda. Saabus kevad, lumi oli sulanud ja ilmad läksid soojaks. Isal tuli mõte kogu perega metsa loodust nautima minna. Nad võtsid ka Kirsi kaasa. Jäätisepoiss polnud kunagi käinud metsas ja ta oli väga põnevil. Kui nad metsa jõudsid, oli jäätis hämmingus, et mets on nii suur ja seal on

nii palju puid. Talle räägiti, et metsas on kerge ära eksida ja ei tohi kuhugi ükski minna. Jäätis kuulas hoolega ja sai aru, mis talle räägiti. Ta jooksis muudkui ringi ja unustas ära, et peab olema koos teistega. Läks veerand tundi mööda ja Kirss oli perekonna silmist kaotanud. Ta taipas, et on eksinud ja ta sattus paanikasse. Kogu pere hakkas metsast jäätist otsima, kuid sellel päeval nad teda ei leidnud. Järgmisel päeva hommikul helistas isa politseisse, aga selle jutu peale naerdi ta välja. Kus seda enne nähtud on, et politsei peab jäätist otsima hakkama. Majas oli vaikus. Ema, isa ja lapsed istusid kõik diivanil ja olid väga kurvad. Mõõdusid tunnid ja järsku oli uksekell. Isa avas ukse ja mida ta nägi. Ukse taga oli naabrinaine, kelle käes istus kurb, väsinud, räsitud ja pooleldi üles sulanud Kirss. Oli see vast rõõmus uudis kogu perele. Nimelt oli naabrinaine käinud oma lapsega metsas jalutamas. Laps jooksis, kukkus kännu otsa, põlv sai haiget ja hakkas nutma. Kännu peal oli jäätis, kui tüdruk teda nägi, võttis ta jäätise enda kätte. Kirss oli pikast seiklemisest väsinud ja oli jäänud kännule magama. Kuuldes tüdruku nuttu, ärkas ta kohe üles ja pani oma külma kätt ta põlve peale. Tüdruk lõpetas nutu ja hakkas jäätist limpsima. See oli nii imemaitsev jäätis, et põlvevalu kadus kohe ära. Siis vaatas tüdruk jäätist lähemalt ning tundis kohe ta ära. Ta teadis, et see pole keegi muu, kui tema heade sõprade uus pereliige, Kirss. Lapsed olid õues koos mängides rääkinud Kirsist ja tema headusest. Kohe lõpetas tüdruk jäätise söömise ja uuris, kuidas ta metsa sattus. Kirss jutustas oma loo ja tal oli väga häbi, et kuulanud, mida talle räägiti. Metsas olid linnud ja paljud loomad teda tahtnud ära süüa, sest ta oli nii imemaitsev. Nii võtsidki naabrinaine ja tema laps jäätise endaga kaasa, et ta oma koju tagasi viia. Seda kuuldes oli Kirsil väga häbi oma käitumise pärast, aga kogu pere oli õnnelik, et ta jälle kodus tagasi on. Kirsile anti tema tegu andeks.

Sellest päevast peale kuulab alati Kirss, mis talle öeldakse ja on tänulik, et ta nii imemaitsev jäätis on. Kui naabritüdruk poleks metsas kukkunud ja teda sööma hakanud, võib olla oleks ta ammu juba mõne linna või looma magustoiduks olnud. Igatahes kõik lõppes hästi. Sellest päevast peale, lubas Kirss olla sõnakuulelik ja abivalmis. Vahel harva lubas ta ka ennast limpsida, kui just muud meeldi nutust ja valust üle ei saa. Mis saab olla veel parem ravi väikesele või suurele, kui imemaitsev jäätist, nimega, Kirss.

KENNETH SÖRMUS
Tootsi Põhikool, 2.klass, (4.-6. klasside arvestuses 3. koht)

Elas kord üks väga soolase maitsega jäätis, mida mitte keegi ei tahtnud. Kõigepealt lapsed sõid ära šokolaadijäättised, maasikajäättised, rosinajäättised ja mahlapulgad. Ainult soolane jäätis jäi järele. Ta istus üks sügavkülmas ja ta soovis, et oleks magus nagu teised jäätised. Aga lastel hakkas magusate jäätiste söömisest halb ja nüüd nad vaidlesid, et kes soolase jäätise omale saab. Nüüd tundus, et soolane jäätis on imemaitsev.

Põhja-Pärnumaa Raamatukogu jutuvõistlus 2023
„IMEMAITSEV JÄÄTIS“

Tulemused:

1.-3. klassi vanuserühm

1. Lisanna Karits, Pärnu-Jaagupi Põhikool, 2. klass
2. Ehart Laneman, Pärnu-Jaagupi Põhikool, 3. klass
3. Kenneth Sõrmus, Tootsi Põhikool, 2. klass
4. Hugo Argel, Vändra Gümnaasium, 2. klass

4.-6. klassi vanuserühm

1. Jakob Kivi, Kergu Lasteaed-Algkool, 6. klass
2. Kennet Kalda, Pärnu-Jaagupi Põhikool, 6. klass
3. Rait Tagapere, Kergu Lasteaed-Algkool, 6. klass
4. Krettel Mölder, Pärnu-Jaagupi Põhikool, 6. klass

7.-9. klassi vanuserühm

1. Ramon Milvek, Vändra Gümnaasium, 8. a klass
2. Andra Sherilyn Madison, Vändra Gümnaasium, 8. a klass
3. Kerol Järve, Vändra Gümnaasium, 8. b klass

10.-12. klassi vanuserühm

1. Mirtel Pärnpuu, Vändra Gümnaasium, 11. klass
2. Samantha Norel Taimre, Vändra Gümnaasium, 11. klass
3. Laura Madison, Vändra Gümnaasium, 10. klass

Aitäh osalemise eest!

Imemaitsev Jäätis on üksi kodus

KRETEL MÖLDER
Pärnu-Jaagupi põhikooli
õpilane (oma vanusegrupi
arvestuses 4. koht)

Kuskil kaugel maal, roosa päikesel all elas üks väike jäätis. Tema elu möödus ilusasti pruunis vahvlis kleidikeses. Ta oli üleni kaetud mandlipuruga. Imemaitseva Jäätise vanemad olid proua Hapu ja härra Pähkel. Nad elasid ühes pisikeses, pisikeses suure torniga, helesinises majas. Maja asus ühe suure Jäälähe kõige kaugemas servas, sügava karamellijärve kaldal. Maja ümbrisesid närimiskummist pöösad, kummikommidest puud ja ilus aed, mis oli tehtud Nussa kreemist. Pere lemmik ajaviide oli pikutada pöösaste vilus ja närida nende oksid. Aegajalt käisid nad ka Jäälähe liugu laskmas. Selleks olid nad lihvitud ühele mäeküljele sügava renni, mida mööda nad kõik tuhisid alla nii et hing kippus kinni jääma ... See tähendab, et peaaegu kõik, väljaarvatud Imemaitseva Jäätis. Tema juba õue ei läinud. Mitte kunagi ja milleks ta oleks pidanudki minema ... Päeval oli tal niigi lõbus. Imemaitseva Jäätise vanemad olid kaua tööl. Lausa hommikuni. Tegelikult lausa peaaegu iga päev. Noh muidugi mitte siis, kui nad parajasti kodus ei olnud. Või liugu lasid. Või lausa sõpradel külas olid.

Ühel ilusal päeval läksid Proua Hapu ja härra Pähkel jälle terveks päevaks sõpradele külla, aga oma last Imemaitsevat Jäätist ei võetud kaasa. Jäätisele ei meeldinud külas käia. Seal pidi olema korralik. Ütlema palun ja tänan ja olema igatpidi viisakas. Seda Jäätis ei viitsinud.

Palju lõbusam oli jääda koju. Ta istus oma uues telos ja aina mängis, mängis, mängis. Ta oleks võinud olla õues kuni pimedani. Kuid telos oli kõige uuem Roblox, mis oli täiega PRO ja see oli kindlasti põnevam kui õues igavleda. Õues oleks võimalus ainult mängida palli, sõita jalgrattaga, ronida mängukal või hüpata batuudil, või lasta liugu, või ... Kuid see kõik oli täiega igav. Sellepärast ta oligi ainult

enda uues telos ja mängis. Vahepeal vaatas ta ka uusi TikToki klippe ning ka uuemaid Snäppe. See kestis terve päev. Ja ka enamus öhtust. Kuni juhatus üks kohutav sündmus ... See sündmus kirjutatakse arvatavasti rasvaste tähtedega maiustuste ajalukku. SEE OLI LIHTSALT KOHUTAV ...

Suurest mängimisest sai telo aku täiesti tühjaks ... Oli jäänud ainult tühised 24 protsenti ja a ees oli ootamas peaaegu täiesti nutivaba öö – täis kuuvalgust, porilaste põrinat ja ritsikate sirinat. Seda kõike varjutas veel tuules liikuvate närimiskummi pöösaste okste kriiksumine ja naksumine. See oli kohutav. Imemaitseva Jäätis oli lausa paanikasse sattumas. Tema maailm oli purunenud tuhandeks killuks. Täpselt nagu vanaema Õunakoogi poolt kingitud suhkruglasuurist tehtud peegel, mis oli mustikatega ja maasikatega õrnalt värvitud punakas siniseks. See oli õudne nagu ämblik hommikuses kastes.

Kuid äkki meenus Imemaitsevale Jäätisele pääsetee. Talle meenus, et tema ema Hapu pani telole külge aegajalt mingi paela. Selle paela teine ots oli kuidagi moodi kinni seina küljes. Siiani ei olnud ta kunagi tundnud huvi selle paela vastu. Kuid praegu tundus talle, et see võib teda seekord aidata.

Imemaitseva Jäätis tormas kiiresti oma ema kudumiskasti kallale. Tema mäletamist mööda oli selles kastis kõige sarnasemad paelad. Peale tunniajast paanilist otsimist leidis ta selle kasti diivani pealt. Veidi tuhnimist ja Jäätis jäi nõutult keset tuba seisma. Mitte ükski leid sealt kastist ei lahendanud tema probleemi. Kas see oli liiga peenike, või oli liiga jäme. Mõni oli väga pikk, teisel aga otsas imelik kera. Jäätisele kippus vägisi pisar silma. Tema mure oli nii suur, et ta hakkas lausa igatsema oma ema. Ema oleks tal teinud kuuma šokolaadi ja laulnud talle imeilusat laulu moonist ja martsipanist tehtud pardist. Peale seda oleks ema viinud ta voodisse, hommikul oleks telol olnud jälle 100 protsenti akut ning maailm oleks olnud jälle ilus, helge ja kandiline ...

Imemaitseva Jäätis ei osanud midagi teha. Ta istus diivanile ja jäi mõttesse. „Kus kohas võib olla see nööri? Kas hakkan otsima? Või läheks magama? Loeks raamatut?“ Jäätisele tundus, et terve maja mõtles temaga kaasa. Maja oli täiesti vaikne. Ainult suur ananassist tehtud seinakell kriiksus ja lõgises. See oli nii kodune, et Jäätisele kippus uni peale.

„EI“ ütles Jäätis järsku valjusti. Ta tõusis järsku diivanilt üles. Ta pea oli püsti, pilk oli suunatud kaugusesse. Jäätis sirutas ette oma parema käe ja andis lubaduse: „ma ei lähe enne magama, kui ma olen selle paela leidnud“. Nüüd algasid otsingud. Selliseid ei olnud see vana maja veel ilmiski kogenud. Vaadati kõikjale. Pööningule ja põrandale, tuppa ja kotta, vannituppa ja kuuma vee patta ... Otsiti kõikjalt ja seejärel veel igalt poolt. Ainus koht kuhu ei vaadatud, oli köögis kraanikauss. Jäätis teadis väga hästi, et enne kui ta sinna nõusid hakkas kuhjama oli see läikivalt puhas, aga paela Jäätis ei leidnud. See tegi teda väga kurvaks ja kurjaks üheaegselt. Ei ole siiani päris selge kas kurjus või kurbus ajasid sassi veel viimase koha majas. Nimelt esiku põrandavaiba, aga ka sealt polnud midagi leida.

Selle tegevuse juures leidsid Jäätise tema äsja saabunud vanemad.

„Kallis laps! Mis sa ometi küll teed“ hüüdsid Hapu ja Pähkel lausa ühest suust. „Kas sa teed remonti?“

„Ei“ nuuksus Jäätis „ma otsin seda paela mis telo ja seina vahel käib“

Ta luristas ninaga ja jätkas“ aga ma ei leia seda kuskilt.“

„Kallis laps“ kükitas proua Hapu Jäätise kõrvale „tänapäeval ei ole enam telol paela“ Ta pühkis Jäätise pisarad ja jätkas“ sinu uus telo panakse sellele väikesele ümmargusele alusele köögis ja ongi kõik.“

Ta vaatas veidi muiates seda suurt õnnetuse hunnikut, siis tõusis ja ütles „Lähme, ma teen sulle kuuma šokolaadi ja näitan seda alust. Siis teinekord oskad seda ise kasutada. Ja homme hommikul lähme kõik koos linna hernesuppi sööma.“

Üks imeline jäätis

MIRTEL PÄRNPUU
Vändra gümnaasiumi
11. klassi õpilane (10.-12.
klasside arvestuses 1. koht)

See oli üks imeline jäätis, mis maitsees nagu armastus. Maal, millel kirevad värvid omavahel tantsu löid, segu tondist ja inimesest, kuid samas nii puhas ja lihtne.

Jäätis seisis klaasist peekris, klaasist laual, klaasist seinaga kohakuti. Üks naine, kes armastas magusaga patustada, armastas seda jäätist selles linnaäärses kohvikus. Seevastu mees, kes tegelikult üldse magusat ei armastanud, armus esimesest silmapilgust, kui ta toda naist kõnealust jäätist nautimas nägi. Iseasi on juba see, et kumba ta siis armus – kas jäätisesse või tollesse naisesse?

„Vabandust, kuidas on teie nimi?“ küsis mees naise lauale lähenedes.

– „Armastuse sorbett lisatud suhkruga. Ja teie olete?“

„Segane armunu,“ vastab mees taas kord, uppudes samal ajal naise sama värvi silmadesse, mis tema ees olev jäätis – helesinised ja siirad.

Seda imelist jäätist pakkusid mees ja naine õhtusöögil, kui nad esimest korda oma vanemaid võõrustasid. Seda jäätist sõid külalised nende pulmas tordi asemel. Imelist jäätist mekkisid nende sõbrad, kes samuti üksteisele oma südamed kinkisid. Jäätist nautisid nende lapsed, kes sarnaselt oma emale magusa peale tormi jooksid. See on üks imeline jäätis – kõike ta teab ja kõike ta oskab – külm ja lumine, kuid südame kütab alati soojaks. Imeline jäätis oskab seda kõige olulisemat asja siin elus – ta oskab armastada. Oh seda imelist jäätist!

Tulge Kerku seiklema!

IMBI UULIMAA
Madalseiklusraja
hääletusele esitaja

Täna seiks päevaks on Kergu lasteaed-algkooli territooriumile kerkinud meie valla esimene madalseiklusrada.

Ametliku raja avamispeo teeme septembris. Aga juba praegu on võimalik kõigil valla noortel, julgetel ja tugevatel meie rajale seiklema tulla, et oma võimeid proovile panna.

Olete kõik oodatud!

Jälgi reklaami!

Soovin tänada kõiki kaasava eelarve hääletajaid. Erilised tänud kõigile aktiivsetele inimestele, kes võtsid vaevaks ärgitada oma sõpru, tuttavaid ja naabreid. Tänu teile tegime esialgu võimatusena tundunud unistuse teoks.

Imbi Uulimaa

Paneme Vändra kiriku kella taas helisema!

AIVAR MÄE
vallavanem (kuni 15. august 2023)

Oleme viimase aasta jooksul üheskoos andnud uue elu ja hingamise meie valla kahele Estonia kontsertklaverile. Tänan kõiki asjaosalisi selle toetuse eest!

Kvaliteetne pillipark võimaldab kutsuda ka tiiptasemel muusikuid meile esinema. Renoveeritud klaveril astub juba 15. septembril Lüdigis saalis üles tuntud Eesti pianist Johan Randvere.

Põhja-Pärnumaal on palju kalliskive, mis vajavad veel särama löömist. Üheks selliseks on Vändra kirik, mis on oluline maamärk ja kultuuripärand meie vallas. Hädasti vajab toetust kiriku kell.

Praegune kirikukell, valminud aastal 1806 ja ümber valatud 1942, on mõraga ning seisundis, kus puudub võime selle kellaga üldse heli luua.

Ühe legendi kohasel olevat neljakümnnendate aastate lõpus tõmmatud kirikutorni sinimusvalge lipp. Selle kätte saamiseks võtnud KGB-lased püssid ja üritanud lippu alla tulistada. Paraku aga tabanud kuulid ka kirikukella, millest saanud alguse mõra kella sees. Mõranenud kella on aastaid helistatud, aga mõra läheb üha suuremaks ja

Vändra kirikuvaiba tootis

EVA SOOSAAR
avalike suhete spetsialist

Vestlesime Valley vaibavabriku juhi Aadu Juhkentaliga 15. augustil Vändras

Valley OÜ on tuntud oma käsitafting meetodil valmistatavate vaipade poolest. Olen kursis, et Valley on juba mitmed aastad erinevatele kirikutele üle Eesti kinkinud uue kirikuvaiba. Kuidas selline traditsioon alguse sai?

Esimese kirikuvaiba tegime täpselt 10 aastat tagasi oktoobris. See tuli niimoodi, et 2013. aasta kevadel võttis meiega ühendust Valgast üks aktiivne inimene Merike-Kai Jeets. Nad tahtsid oma kogukonnaga teha korjanduse Valga Jaani kiriku vaiba jaoks. Algul mulle tundus see natuke pöörane idee, kuna meie vaiba hind oli sellel ajal umbes samas suurusjärgus nagu täna. Ma natuke kahtlesin, kas nad seda raha kokku saavad üldse. Aga me tegime selle vaiba valmis ja enne lõppu otsustasime, et võtame poole summast maha. Pool jääb meile ja pool korjavad nemad kokku. Lõpuks olid kõik õnnelikud. Andres Pöder oli sel ajal peapiiskop ja ta käis seda vaipa sisse õnnistamas. Nii et see oli 10 aastat tagasi täpselt.

Kuidas selle konkreetse vaiba disain tehti?
Me käisime seal kohapeal disainer Ruth Šahiniga ja tegime sisekujundusest erinevaid pilte. Kooskõlastasime kirikuõpetajaga, et see oleks neile vastuvõetav ja puhtalt nende kiriku sisekujunduse järgi sai see tehtud.

Kas käite kõikides kirikutes eelnevalt ja disainid sünnivad inspireeritult konkreetsest kirikust?

Absoluutselt! Ainult nii käibki, sest muidu ei ole sellel asjal mõtet. Vändras me tegime salaja. Ruth käis ja tegi pildid ära, aga teistes kohtades me ei saa seda niimoodi teha. Me teeks seda hea meelega salaja, aga me ei saa sinna ligi lihtsalt.

Vaatasin teie kodulehelt, et Valley vaibameistrite töid võib leida nii Kuressaare kui ka Valga kirikust. Millistes Eesti kirikus saab Valley vaipasid veel näha?

Kuressaares on küll, aga seal oli üks kohalik, kes tegelikult ise soovis sponsor olla ja tellis meilt selle vaiba. Nii et Kuressaaret me enda kontosse võtta ei saa. Sel juhul oleks me nagu kaks kirikut ühel aastal teinud. Kui siit edasi minna, siis tegelikult läks mööda viis aastat. Kuna muid asju oli nii palju, siis ei tulnud üldse nagu mõttessegi. Vahest me ikka meenutasime, et ilus vaip tuli sinna Valka. 2018 võttis Merike-Kai minuga uuesti ühendust, et nüüd on uus projekt ja Karula kirik Lüllemäel. Käisime jälle kohapeal ja tegime pildid ning kavandid ära. Kui hakkasime seda vaipa ära viima, siis ma ütlesin, et me ei tahagi selle

helin üha vaiksemaks.

Kirikut on läbi aegade peetud pelgupaigaks ja hea energiaga kohaks. Kirikukell täidab palju erinevaid funktsioone, olles oluline sõnumi edastaja nii röömsatel tähtpäevadel kui ka saatjaks

Vana kell palub reisiraha

JUHAN KILUMETS
Eesti kunstiajaloolane ja restauraator

Vändra kiriku tornikella küljele on graveeritud kiri: ÜMBERVERALATUD TALLINNAS ANNO 1948.

Sõnum on selge ja kõik oleks justkui öeldud, aga ometi – kuidas on see võimalik? Keset Stalini aega, rahva ja kiriku vaenamist saab Vändra kogudus uue kirikukella – kuulutaja, kutsuja, lootuseandja. Kes julges, kes korraldas, kes valas, kes maksis? Paljud küsimused jääkski õhku, kui poleks säilinud Vändra kirikukroonikat, milles peatükk „Vändra kiriku mõranenud kella ümbervalamine“. Rohkete detailidega loo pani kirja sündmuste kaas- aegne, koguduse õpetaja aastatel 1948-1951 Paul Saar.

Kõik algas vanast kella, mis pragunes ja mille helin aja jooksul „plärinaks“ muutus. Eelmise õpetaja Karl Raudsepa ja koguduse juhatause esimehe Juhan Tõnismanni poolt algatatud rahakogumine uue kella soetamiseks jõudis lõpule korjandusega 1948. aasta lõikustänupühal. Katkine kell oli pandud kotta välisukse kõrvale, sinna juurde korjanduskarp sildiga „Vana kell palub reisiraha“. Õpetaja Saar oli kokku leppinud ETKVL-i juhtkonnaga, et ümbervalamine lubatakse teha neile alluvas Tallinn-Kopli Masinatehases. Seejuures oli kõik ametlik – valukoja brigaadiga sõlmiti leping, töötasuks määrati 6000 rubla.

13. novembril käis õpetaja koos koguduse revisjonikomisjoni esimehe A. Mihkelsoniga tööd vastu võtmas. Seegi käik oli avalik, sest kell seati vabrikuõule üles ja vana tava kohaselt toimus proovihelistamine. Heliga jäadi rahule, leiti, et see meenutas eelkäija häält, olles vaid pisut kõrgem ja mahedam. Uus kell kopeeris üldjoontes nii vana vormi kui ka suurust (umbes 200 kg). Peamine erinevus oli dekoori puudumine ja see,

et tavapäras valatud pealiskirja asendas graveeritud tekst. Siin oli peamiseks põhjuseks ilmselt valubrigaadi kasin, võibolla isegi olematu kellavalamise kogemus.

Kell tõsteti torni 15. novembril, lisaks õpetajale olid kirikukroonika andmetel kohal kellamees H. Talts, kohalik mehaanik Koppel, moosekant Paul Tammeni ja K. Pärn. Esimene tõsine helistamine toimus surnute-pühal, 21. novembril 1948. Õpetaja Paul Saar kirjutab: „Kirik oli sel korral lilledega kaunistatud ja üleni küünaldega valgustatud (mõlemad kroonlühtrid) ning rahvast puupüsti täis.“

Lõpetuseks pisut ka ülesulatatud kellast, mille puhul on ilus meeles pidada, et materjali ja usutavasti ka hinge näol elab ta oma järeltulijas edasi. 1942. aastal koostatud kirjelduse andmetel oli kellal lihtne pealiskiri SOLI DEO GLORIA. ME FECIT I. MALMBERG IN REVAL. Ao 1806. Tallinna valukoja meister Jonas Malmberg (u 1745 - 1810) oli hea käega kellavalaja, kelle töid kohtab paljudes kirikutornides tänagi. Muuseas, kahte tema valatud kella võib näha ka hiljuti avatud Niguliste kiriku tornis asuvas koduta kellade varjupaigas. 20. sajandil hakati katkiseid kellasid ümbervalamise asemel pigem pensionile saatma ja eksponeerima. Kui mõni kogudus siiski otsustas oma vana kella ümber valada, siis oli see sundkäik – et kella hinda materjali võrra vähendada.

Novembris 75. sünnipäeva tähistav Vändra kiriku kell pole väärtuslik mitte üksnes oma koguduse vaatepunktist. Olles üks vähestest nõukogude ajal Eestis valatud kirikukelladest, on ta tähendus kellade „vaikiva ajastu“ lapsena märksa laiem. Loodame, et ühel päeval, kui kell pensionile jääb, leitakse talle väarikas koht kirikusaalis.

Aitäh EELK Konsistooriumi arhivaarile Janis Tobrelutsule!

Juhan Kilumets

siit ilmast lahkujatele. Minu soov on aidata Vändra kirikul leida toetajad uue kella soetamiseks.

Uus kell peaks olema sama suur kui praegune, mille läbimõõt on 670 mm ja mis kaalub ligi 220 kg. Kella juurde kuuluks lisaks elektriline helistamiseseade, mis helistab kella alati kindlate parameetrite järgi ning jälgib kella asendit helistamise ajal. See tagab kella pikaajalise säilimise, sest iga löök on siis kontrollitud.

Vana kirikukell tuuakse tornist alla ja jääb kirikusse. Selle juurde valmistatakse tänuvahel uue kirikukella toetajate nimedega.

Uue kella valmistamine ja paigaldamine läheb kokku maksma ca 25 000 eurot.

Toetame koos!

Uue kella soetamist saad toetada:
Ülekande saaja: **Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus**
SEB pank **EE11 1010 2202 6748 7223**
Selgitus: **KIRIKUKELL**

Helisegu kellad üle Põhja-Pärnumaa!

kohalik ettevõtte Valley OÜ

kirik. Kuna Toril oli seda kangesti vaja, siis me mängisime need ringi. Ega me kellelegi eriti varakult ei teata, et teeme nende kirikusse vaiba. Jätame alati selle viimasele minutilise, sest vahel tuleb ette muudatusi. Muidu viskame asjatult lootusi õhku. Siis tuligi 2019 Vändra kirik ja 2020 Tori kirik. 2021 tuli Kullamaa, ligi 40 m pikkune vaip, üks postivahe peaaegu (*naerab lõbusalt, toim.*). Kullamaa vaip oli veel 1,5 meetrit lai ka. Tuli hästi suur ja võimas vaip ning pani kohe selle kiriku elama. Üldiselt kõik vaibad elavdavad ruume, need on ikkagi inerjööri tehtud. Reeglina on kõik vaibad punased olnud. Kirikusse sobib bordoo värv. 2022 tegime ka Tallinna Jaani kiriku vaiba.

Vändra kirik sai oma vaiba enne esimest adventi. Kas tavaliselt ongi see teil jõuluaegne projekt?

Alati on vaip kingitud esimeseks adevndiks. Ainult üks kord on jõuludeks viidud ja see oli eelmisel aastal, sest Tallinna Jaani kirik ise palus. Nad tegid seal jõulu ja adventi vahel mingeid parendusi ja palusid, et see oleks vahetult enne jõule.

Millal te otsustate, milline kirik järgmisena vaiba omale saab?

Meil on omas ringis teada nii selle kui ka järgmise aasta kirik. Seda me siin kõvasti ei lobise ja reeglina me seda välja ei ütle. Kirikuleht võtab minuga alati sügisel ühendust, et kes on järgmine. Siis ma keeldun sellele vastamast. Teeme kõigepealt asja ära!

Mis hetkel peab kujundaja tööle hakkama, et saaksite adventiajal valmis vaiba üle anda?

Selle aasta kiriku mõõtmine ja pildistamine on sel neljapäeval. Kolm kuud enne katsume endale asjad selgeks teha, sest kavandamisega ei tasu kiirustada. Me peame selle vaiba muude tööde vahele planeerima. Kõik tahab pisut aega saada.

Kas te olete ka välismaale kirikutesse vaipasid teinud?

Oleme teinud Soome ühe kirikuvaiba. See oli 7-8 aastat tagasi. Tihtipeale me tegelikult ei tea, kellele me vaipu teeme. Tuleb tellimus ja ainult numbrid, aga kuhu see täpselt läheb, seda meile ei öelda. Korduvate küsimiste peale ei pruugita meile ühtegi pilti saata, kuhu vaip lõpuks jõuab. Kaasa arvatud kõige suurem vaip, mis me oleme teinud 5x36 m, mis läks Torinosse. Lõpuks meile öeldi, et ühe näituse seinale see läks, aga pilti me sellest ei saanudki. Näiteks, kui teeme Belgiasse mõnele printsile, siis seal nad ei tohigi ühtegi pilti teha. See on täiesti normaalne.

Tulles tagasi kirikute juurde, siis nii kaua kuni me hingame, katsume edasi toimetada. Seda me pooleli ei jäta. Kui ma ise millalgi töölt ära jään, siis ma loodan, et see traditsioon läheb edasi. Vähemalt selline on meie selge nägemus. Igal aastal üks kirik peaks saama uue vaiba!

eeist raha enam. Jäägu see siis meie kingituseks. Selleks ajaks oli mul välja seeditud, et võtame selle au omale. Järgmine tuli siis loomulikult Vändra. Kes siis veel! Neile me saime üllatuse teha. See töötas kõige paremini. Aga Vändra kirikuõpetaja käib ka Toris ja sel ajal oli seal kirikus renoveerimine. Kohalikud sõbrad võtsid sealt ise meiega ühendust. Tegelikult oli meil plaanis Kullamaa kirik järgmisena teha, sest see on minu sünnikodu

C.R. Jakobsoni preemiate üleandmine ja Pärnumaa kaunimate kodude tunnustamine

PÄRNUMAA OMAVALITSUSTE LIIT JA EVA SOOSAAR
avalike suhete spetsialist

4. augustil toimus Kurgja talumuuseumis Carl Robert Jakobsoni preemiate üleandmine ja Pärnumaa kaunimate kodude tunnustamine. Suur rõõm, et Põhja-Pärnumaale tuli lausa kolm auhinda.

1989. aastal loodi Carl Robert Jakobsoni – Eesti rahva ärkamisaja suurkuju, õpetatud põllu- ja kirjamehe, Kurgja sümboltalu rajaja mälestuseks ning tema aadete ja pärandi tähtsustamiseks preemia.

Konkursi eesmärk on väärtustada Pärnu maakonna põllumeeste ning haridus- ja kultuuritegelaste tööd, kes on vähemalt viimased kümme aastat andnud suure panuse oma valdkonna ning üldisemalt kogu Pärnumaa elu edendamisse.

Seekordsel vastuvõtul said tänatud ja tunnustatud kaks maakonna konkursi – Pärnumaa kaunis kodu ja Jakobsoni nimeline preemia.

On ju Jakobson lisaks põllumajanduse, hariduse ja Eesti kultuuri eest seismisele olnud ka üks Eesti talumeeste õpetaja ilu- ja tarbeaadete rajamisel. Ta on öelnud: “Olen oma elu jooksul ikka näinud, et maitsemisrõõm üksi seal on, kus enne tööd sai tehtud”.

2023. aasta parimaks põllumeheks kuulutati Põhja-Pärnumaalt pärit ja siin tegutsev **Urmet Kalden**. Tema moto on: „Kui midagi hingega teed, tuleb varem või hiljem hästi välja!“ Urmeti juhtimisel on OÜ Akkerlac arenenud konkurentsivõimeliseks ettevõtteks põllumajandusmaastikul. Ettevõtte tegeleb teravilja- ja kaunvilja ning õlitaimeseemnete kasvatusega. Ettevõtte haritava maa pindala ja müügikäive on kasvanud aasta-aastalt. 2021. aasta vabariiklikul viljelusvõistlusel sai parima rapsisaagi Urmeti juhitud osaühing ning 2022. aastal tunnustati ta parimaks taliotra kasvatajaks.

Kuigi Urmet tegeleb praegu ainult taimekasvatusega, alustas ta algul loomadega. Lapsest peale on ta olnud seotud loomade ja maaeluga. Tema

eluvalikuid on mõjutanud emapoolne vanaema, kes oli lüpsja ning vanaisa, kes oli Eesti NSV künni-meister.

Põllumajandusreformi käigus tekkis Vahenurme osaühing, kus Urmet töötas algul lihttöölisena, aga juba 2001. aastal, 21 aastasesa, sai temast juhatuse liige ja tegevjuht. Siis tulid õpingud maaülikoolis, kus ta agronoomiks õppis ning juba enne lõpetamist, leidis endale väljakutse Massiaru OÜ juures. Agrotehnika kõrvalt õppis ta selgeks kõik, mida laudas teha tuleb, kaasa arvatud tõuaretus ning seemendamine.

Pärnumaa aasta haridus- ja kultuuritegelaseks valiti maakondliku lehe (Pärnu-Postimees) pikaajaline ajakirjanik Silvia Paluoja.

Järgmisena tunnustati 2023. aasta Pärnumaa kaunimaid kodusid. Pärnumaa kaunimate kodude konkursi eesmärgiks Pärnumaale on heakorraseme tõstmine, kodukaunistamise tava propageerimine, Pärnumaa üldilme parandamine ja maaelu väärtustamine. Tunnustust jagame sel aastal kolmes kategoorias:

- eramu ja kortermajad tiheasustuses,
- maakodud ning äri- ja tootmisobjektid,
- ühiskondlikus kasutuses olevad objektid.

Pärnumaa kauni maakodu 2023 omanikud on perekond Kask. Anelema külas Põhja-Pärnumaale asub väärkas talukoht, mis üllatab kohe sissesõidul vana talu lauda vundamendile maitsekalt rajatud kiviktaimlaga. Suur aed on oskuslikult kujundatud ja peenrad ning muru erilise hoolega hooldatud. Pilku püüab ka vana kiviaed. Säilitatud on palju algupärast, mis on aga oskuslikult seotud uue ja rohelusega. Vanad puud, uued puud, lilled ja erinevad

taimed moodustavad suure ja kauni oasi.

Pärnumaa kaunis kodu tiheasustuses 2023 tiitli pälvis Elve Saarmaa. Armas muinasjutuline aed Vändra alevi keskel on väike, kuid mahutab palju ja on liigirikas. Korras aed paistab silma juba tänavalt. Väikesele alale on oskuslikult paigutatud nii lilled, puud, põõsad kui ka väike tarbeaed. Lahkel perenaisel on pea iga taime kohta rääkida ka oma lugu.

Teiseks Pärnumaa kaunis kodu lauraadiks tiheasustuses 2023 kuulutati Reiu külas Häädemeeste vallas asuv Jõfferti perele kuuluv eramu.

Pärnumaa kaunima äriobjekti 2023 tiitli pälvis Lotemaa teemapark.

Üritus lõppes kontserdiga ansambli Agulipoisid.

Täname kõiki, kes kandidaate esitasid ning kõikide kodude lahkete pererahvast, kes žürii oma kõige privaatsemasse paika ehk koju lubasid ja rõõmuga tervitasid. Kõik te olete tunnustust väärt ning jaksu ja tahtmist teile ilu hoidmisel ja loomisel.

Pärnumaa Omalitsuste Liit

3 tiitlit Põhja-Pärnumaale, vasakult: Elva Saarmaa, Urmet Kalden ja perekond Kask. Toimetuse pildid.

HEAKORRAKONKURSS KAUNIS KODU 2024

Kutsume juba varault märkama ja teada andma kaunitest koduaedadest meie vallas ja esitama need heakorrakonkursile „Kaunis kodu“

Konkurss toimub neljas rühmas: elamu tiheasustuses, maakodud, kortermajad, sotsiaal-, äri- ja tootmisobjektid. Objektide hindamisel lähtume jätkuvalt Eesti Kodukaunistamise Ühenduse poolt väljatöötatud konkursi „Kaunis Eesti kodu“ hindamise alustest, kus hinnatakse terviklikku ruumimõju, heakorda, haljastust ja selle seisundit, väikevorme ja nende sobivust aga ka originaalsust, leidlikkust ning koha omapära ärakasutamise oskust.

Olgem aktiivsed ja märgakem kauneid kodusid ja objekte!

Ootame kandidaate Põhja-Pärnumaa valla 2024. aasta „Kauni kodu“ konkursile. Kaunistest kodudest võivad teada anda nii omanikud ise kui ka naabrid või teised vallaelanikud, kellele on silma jäänud mõni hoole ja armastusega rajatud kodu, mis vääraks tunnustamist. Konkursile esitatud kodude ja objektide omanikele tehakse ettepanek konkursil osalemiseks.

Vallavalitsus ootab vihjeid tel 4430 330, vald@pparnumaa.ee või posti teel Pärnu-Paide mnt 2 Vändra alev Pärnumaa 87701

Võimalusel palume juurde lisada ka kodu omaniku kontakt.

Vallavanema kandidaatide debatt leheveerul

TOIMETUS

15. augustil toimus Vändra raamatukogu ruumides Jaanus Rahula poolt korraldatud uue vallavanema valimiseelne arutelu hetkel Põhja-Pärnumaal aktuaalsete teemade üle. Kuna teisel vallavanema kandidaadil (Madis Koit) ei olnud võimalik antud üritusel osaleda, siis esitas toimetuse koostöötajad osalenud elanike soovil ja seal suuremat kõneainet pakkunud küsimused mõlemale kandidaadile kirjalikult.

Palun kirjeldage enda senist tegevust ja seotust Põhja-Pärnumaa vallaga?

Jaanus: Põhja-Pärnumaaga seob mind kodu Vändra alevis ja minu lapsed on saanud põhihariduse Vändra gümnaasiumis. Olen viimane Vändra vallavanem ja teist koosseisu Põhja-Pärnumaa vallavolikogu liige.

Madis: Põhja-Pärnumaal olen sündinud, kasvanud ja siin ka gümnaasiumi hariduse omandanud. Olen 10 aastat kuulunud kohalikkule volikokku, algselt Halinga valla ja hiljem juba Põhja-Pärnumaa koosseisu. Olen panustanud varasemalt kohalikkule kogukonda just läbi spordi. Olin nii Pärnu-Jaagupi lauatenise klubi asutamise ning tegutsemise juures kui ka Pärnu-Jaagupi Tuletõrjeseltsi liige. Samuti olin üks meeskonna liikmetest, kelle eestvedamisel rajati Pärnu-Jaagupisse kaasaegne kultuuri- ja spordipark.

Äsja ametist lahkunud vallavanem Aivar Mäe on öelnud, et tema süda kuulub teatritele, aga kodu on tal Põhja-Pärnumaal. Kuhu kuulub teie süda ja kus on teie jaoks kodu?

Jaanus: Ma olen sündinud Vändras ja siin on minu kodu. Pärnu-Jaagupis olen koolis käinud ja lapsepõlv möödus endises Halinga valla Mõisaküla külas. Seega mõlemad kandidid on mulle südamelähedased.

Madis: Minu koduks on sarnaselt Aivarile Põhja-Pärnumaa. Täpsemalt öeldes siis Salu küla.

Minu süda kuulub spordile. Olen selles valdkonnas tegev olnud lapsest saati ja sellest on saanud tore harjumus.

Millised teemad või valdkonnad on valla arengu seisukohalt teile lähima 5-aasta perspektiivis olulised?

Jaanus: Valla eelarve tasakaalu hoidmine, ühtne haridusvõrk, liikuvuse parandamine.

Kõik valla tegevused on seotud avaliku rahaga ja otsuseid ei tohi teha emotsioonide põhjal vaid vajaduse järgi. Eelisjärjekorras peab olema nii lasteaia kui koolide korrashoid, sh staadionid ja mänguväljakud. Enne kui me hakkame ehitama uut hoonet tuleb üle vaadata olemasolev kinnisvara, nii kasutuse kui korrashoiu mõttes. Ei ole mõtet luua uut "betooni" kui me ei suuda olemasolevat kinnisvara korras hoida.

Haridusvõrk tuleb üle vaadata üle vallaliselt, nii hoonete- kui hariduse andmise ja juhtimise osas.

Liiga vähe suunatakse tähelepanu valla teede olukorrale. Teedesse tuleb

suunata rohkem investeringuid, samuti leida lisavahendeid korrashoiuks (lume ja tolmutõrje, teedearde hooldus).

Madis: Iga valla elujõulisuse jaoks on vaja arengut. Selle tulemusel

Pildil Endine Vändra valla vallavanem Jaanus Rahula (ametiaeg nov. 2013–21.10.2017).

pidurdub elanikkonna vähenemine ja hea töö tulemusel pöördub ümber tõusuks. Me peame suutma oma kodanikele pakkuda kvaliteetseid teenuseid sh haridus ja vabaajaveetmise võimalused. Kui me suudame seda, siis tahavad tulla siia ka teised elama ja nende jaoks me peame olema valmis. Peame suutma vastu võtta uusi elanikke ja pakkuma neile elukohti, meie haridusvõrk peab suutma koolitada nende lapsed jne.

Kui minna konkreetseks ja tugineda arengukavale siis näiteks üürimajade ehitamine ning lasteaedade laiendamine.

Kas tänane valla tööstruktuur ja ametnikud peaksid muutuma?

Jaanus: Ametikohtade struktuuri ei peaks tegema olemasolevate ametnike järgi vaid selle järgi, mis on tegelik vajadus. Iga koht peab olema põhjendatud. Olen seisukohal, et kui ametikoht on juba pool aastat täitmata ja ei ole ka korraldatud ühtegi konkurssi ametikoha täitmiseks, siis selle ametikoha vajadus puudub ja üleajavat palgafondi ei peaks preemiateks maksuma.

Madis: Seda, milline peab olema toimiv struktuur ja millised ametnikud peaksid töötama, on väljaspoolt väga raske hinnata. Ma olen tõesti nüüdseks, kui neid vastuseid kirjutun, mõned päevad tööl olnud, aga sellele küsimusele peaksin siiski vastama alles paari kuu pärast.

Milline on efektiivne Põhja-Pärnumaa valla struktuur?

Jaanus: Vallale ettenähtud tööülesanded on korrektselt ja õigeaegselt täidetud, selleks peavad olema pädevad ja motiveeritud töötajad.

Madis: Efektiivne struktuur on see, kus võimalikult väheste töötajatega tehakse võimalikult kvaliteetselt võimalikult palju tegevusi. Taaskord, nagu ka eelmise küsimuse puhul, ei ole võimalik hetkel minna konkreetsemaks. See selgub paari kuu jooksul. On täiesti reaalne, et praegu ongi meil väga efektiivne struktuur.

Kuidas plaanite tagada ametnike head töömotivatsiooni ja efektiivsust?

Jaanus: Ametnikud peavad olema parimate teadmistega ja mõtte- laadiga, et me oleme rahva teenistuses. Selge tööjaotus ja vastutus.

Madis: Ametnikud on motiveeritud ja efektiivsed kui töökeskkond on seda soosiv. Minu juhtimise all töökeskkond seda olema saab.

Kas peate korrakaitse ametniku taastamist vajalikuks?

Jaanus: Pean vajalikuks antud ametikoha loomist. Kohalikule omavalitsusele on pandud erinevaid ülesandeid (näiteks: ehitusjärelvalve, avaliku korra tagamine, hulkuvad loomad jne. Samuti tuleb järjest rohkem nõudeid kriisideks valmisoleku alal. Ühel ametnikul on kriiside ja korrakaitsevaldkonnas piisavalt tööd. Hetkel meie vallas süsteemselt nende valdkondadega ei tegeleta.

Madis: Ei ole selle vajaduse või mitte vajadusega veel kursis. Nagu ka eespool vastasin, siis stuktuuri muutmise vajadused selguvad järgnevatel kuudel jooksul.

Palun kirjeldage enda nägemust väikelasteaedade kohta. Kas need on jätkusuutlikud ja miks?

Jaanus: Olen seda meelt et kõiki teenuseid ei pea koondama ainult alevitesse, vaid suuremates külates peab olema tagatud lasteaia teenus.

Madis: Üldiselt on sellele väga raske vastata. Kõik oleneb konkreetsest asutusest. Aga lasteaia, kus on piisavalt lapsi, on loomulikult jätkusuutlikud. Iseasi on see, kas haridusvõrk tervikuna on vallale jõukohane ja kas me suudame igal pool tagada head õppetingimused.

Kas tajute Põhja-Pärnumaa vallas kultuuri- ja haridusvaldkonnas või mujal poliitilist kiusu?

Jaanus: Mis on poliitiline kius ja keda kiusatakse? Kui valla kodanikel jääb ebaselgeks valla juhtide tegevuste eesmärk ja puudub pikaajalisem vaade, siis võibki jääda mulje, üks ei saa aru mida teine mõtleb ja tahab.

Madis: Ei taju.

Üsna pikka aega on kuulda olnud kriitikat teemal, et üks valla ots (sh valla eri piirkondade ametnikud ja allasutused) ei tea, mis teises valla otsas toimub. Kuidas te vallavanemana garanteerite, et see olukord lähitulevikus paraneks?

Jaanus: Juhtimistasandil ei tohi ükski piirkond domineerida. Täna on juhtunud see, et kõik olulised juhupositsioonid on mehitatud Pärnu-Jaagupi piirkonna inimestega. Täna liigub Vändras anekdoot:

Vändra inimene küsib teiselt Vändralaselt "Mis Vändras toimub?"

Vastus: "Ei tea, küsige Pärnu-Jaagupist".

Madis: Ei ole ise kokkupuutunud sellise kriitikaga. Eks iga algus ole raske aga usun, et nüüd, kui ühinemisest on möödunud juba ligi 6 aastat, siis on see probleem kindlasti tahaplaanile jäämas.

Kui selgub, et varakult planeeritud projekti jaoks valla eelarves raha napib, aga eesmärk on projekt siiski ellu viia, siis kuidas te sellise olukorra lahendate?

Jaanus: Sellistel juhtudel tuleb hinnata, kas projekt on hädavajalik, millised on alternatiivid ja kui me otsustame ikkagi projekt ellu viia, siis tuleb ausalt öelda, kelle või mille arvelt.

Madis: Sellisel juhul vaatame valla rahalistele võimalustele otsa

ja leiame eelarvet muutes või vahendeid näiteks väljaspoolt juurde leides lahendusi. Ei ole lahendamataid olukordi.

Mida arvate avalikuks kasutamiseks mõeldud projektide kohta juhise koostamisest, kas see on valla arengu seisukohalt oluline dokument või siiski mitte?

Jaanus: Vallamajas peab olema arusaamine, kes mida teeb ja kes vastutab, eraldi juhendi loomist ma vajalikuks ei pea.

Madis: Ei mõista antud küsimuse puhul seda probleemi, mida juhistega lahendada.

Senine parkitika on näidanud, et avalike mänguväljakute loomine on jäetud pigem külakogukondade õlgadele (nt Vihtras, Suurejõel, Libatses, Vahenurmes jne). Miks see nii on ja kas näete selles osas suuremat vallapoolset toetust?

Jaanus: Tuleb kokku leppida millistesse piirkondadesse rajatakse avalikud mänguväljakud ja peale rajamist tuleb nende korrashoid tagada valla poolt.

Madis: Mitmed sellised projektid on teostatud tegelikult ju valla eelarvest. Seda küll kaasava eelarve kaudu. Oluline ongi see selleks, et kogukonnad aktiveeruks ja tuleks välja ideedega, mida neil vaja on. Meie vallamajas ei ole kindlasti targemad. Kogukondade toetamine on loomulikult valla jaoks oluline ja sellega me jätkame ja uue eelarve koostamise juures vaatame, kas seda on võimalik teha ka suuremalt kui varem, sh tõstes kaasava eelarve summat.

Kas olete teadlikud valla olemasolevate kergliiklusteede olukorrast,

Pildil 16. aug volikogu poolt valitud, uus Põhja-Pärnumaa vallavanem Madis Koit

nende täiendavast vajalikkusest ja kas selles osas on värskeid ideid, mida lähiaastatel realiseerida?

Jaanus: Täna on kergliikluste projekt olemas Vändra – Allikõnnu (Pääste hooneni). Rohkem projekte laual ei ole. Esmajärjekorras tuleks lahendada liiklusohutlikumad kohad ja liikluskust tuleb vaadata tervikuna ning koostöös politsei ja teiste selle ala spetsialistidega.

Madis: Olen teadlik ja olen teadlik ka sellest, et neid on alati vähe ja võiks rohkem olla. Reaalsed võimalused selguvad siiski eelarve koostamise käigus.

Millisena näete seni valla omanduses oleva Vändra Hooldekodu tulevikku?

Jaanus: Hooldekodu peab jääma valla omandisse. Hooldekodu võõrandamine annab meile lähivaates eelarvesse lisavahendeid aga edaspidi valla omaosalus aina suureneb, sest

vald peab katma selle osa mis jääb inimese ja riigipoolsest toetusest puudu. Samuti ei ole eraomanikul kohustus tagada meie valla elanikele eelisjärjekord ega soodsam hind. Ärme teeme reforme ja otsuseid nii, et me räägi ega kuula oma asutuste juhte. Uskuge, meil on väga head ja kompetentsed juhid ning töötajad.

Madis: Selge on see, et Vändra Hooldekodu kuhugile ei kao. Kas see vahetab omanikke, kas hinnad tõusevad või on hoopis kolmas lahendus, see selgub. Alustame juba augusti lõpus töögrupi koosolekutega, kus selgitame välja parima lahenduse nii valla, sealsete elanike kui ka kogukonna jaoks.

Kas pooldate, et eraomandis kuid valla avalikuks kasutuses oleva maa maamaksu tasumist valla eelarvest (nt Pärnu-Jaagupi kultuuri- ja spordipark, mis paikneb osaliselt EELK Pärnu-Jakobi kogudusele kuuluval maa-alal)?

Jaanus: Pärnu-Jaagupi kultuuri- ja spordipark on hea näide kohaliku kogukonna ja valla ühisest tegevusest, kindlasti peab vald toetama selle pargi hooldust kui ka aitama kogudust, sest ainult üheskoos suudame seda parki hoida korras ja samas ka edasi arendada.

Madis: Ei poolda ja antud juhul konkreetse näite puhul seda ka ei tehta. See maa-ala, kus paikneb Pärnu-Jaagupi kultuuri- ja spordipark, on maaksu tasumisest vabas- tatud.

Eelmise vallavanema Aivar Mäe n-õ suurteks lintideks Põhja-Pärnumaal loetakse Lüdigi saali avamist, Tootsi tuulepargi ehituse algust ja Tootsi kooli renoveerimist. Mis on teie unistuste lint, mida soovite vallavanema ameti järgselt enda töövõitude hulka lugeda?

Jaanus: Aivar Mäe teene on Lüdigi saal, Tootsi kooli renoveerimine ja Tootsi tuulepargiga seonduvad otsused on juba varasemate valla juhtide teened. Pärnu-Jaagupis tuleb ära lahendada kooli ruumipuudus ja staadioni kaasajastamine. Samuti Libatses ja Pärnu-Jaagupis lasteaia rühmale uute ruumide tegemine. Vändras muusikakooli toomine Vändra kultuurimajja ja gümnaasiumi ning Tootsi koolistaadioni rekonstrueerimine.

Madis: Ma ei tooks välja ehk ühtegi kindlat objekti. Olen oma tööga saanud hästi hakkama, kui suudame pidurdada elanikke vähenemist ja pöörata selle kasvu. Selleks tuleb viia ellu aga väga palju erinevaid projekte, alustades lasteaedade juurde ehitusest ning üürimajade rajamisest. Neid tegevusi, mida tuleb teha, on väga palju.

Aivar Mäe on enda ametiajal algatanud aastakümneid kõneainet pakkunud üürimajade projekti. Kas ja kuidas plaanite selle ideega jätkata ja kus kohast tuleb selle suurprojekti raha?

Jaanus: Valimisliit "Inimeste Eest" oli ainus kelle valimislubadustes oli üürimajade rajamine. Ükski teine nimekiri enne valimisi sellist arengut vajalikuks ei pidanud. Olen Aivar Mäele tänulik, et ta on suutnud meie lubaduse selgeks teha ka teistele volikogu liikmetele. Üürimajade rajamisest on põhiküsimus,

kuidas toimub selle rahastamine ja hilisem kulude katmine. Olen seisukohal, et vallal puudub võimekus ainult oma eelarvest üürimajasid rajada. Teha saab riiklike projektide abil või eraettevõtja rahastusel. Aivar Mäe sõnul jõuvad rahastuse skeemid lähiajal volikogu lauale ja siis saame täpsemalt teemat arutada.

Madis: See on minu üheks suurimaks prioriteediks. Hetkel on mu seisukoht selline, et raha selleks me laename pangast. Laenu aitab meil hiljem tasuda uute elanike valda registreerumisel laekuv täiendav üksikisikutulumaks ning ka üüritulu.

Kas peate vajalikuks eelmise vallavanema Aivar Mäe nõuandja rollis jätkamist vallavalitsuses?

Jaanus: Vallavalitsuse liige ei ole ainult nõuandja rollis vaid vastutab täies ulatuses vallavalitsuse vastu võetud otsuste eest. Siin on küsimus kas Aivar Mäel on selleks aega

ja tahtmist. Aivar Mäe on väga hea kultuurivaldkonna vedur ja temast on palju abi. Seega toetan teda igati kultuuritegevuste eestvedamisel.

Madis: Jah. Tema teadmised aitavad teatud projekte efektiivsemalt realiseerida.

Tõene või väär:

a) Hea vald turundab ennast ise.

b) Efektiivne vald vajab turundamist erinevate reklaammaterjalide ja meedia abil.

Jaanus: Mõlemad on tõesed. Ainult turundamine ja meedia ei aita. Kui asjad ei ole korras siis valla ilusaks rääkimine üksi ei aita.

Madis: Tõesed. Tegelikult on see nii, et jah, hea vald turundabki end ise, aga vajab kindlasti ka juurde turundamist. Sõna levib inimeselt inimesele, kui on olnud positiivne kokkupuude, aga selleks, et see kokkupuude tekiks, on vaja meid turundada ja nähtavaks teha.

Vallavanema kandidaadi Jaanus Rahula vestlusõhtu kogukonnaga Vändra raamatukogus. Toimetuse pildid

Vallavanem soovib sõna ...

Head valla elanikud!

Täna on see päev, kui lahkun Põhja-Pärnumaa vallavanema ametist. Kaks aastat tagasi ei osanud ma uneski näha, et ühel päeval töötan vallajuhina. Astudes sellesse ametisse, ei kujutanud ma ette, et minu ametiaeg piirduv vaid aastaga. Kuid elu on täis keerdkäike ja väljakutseid.

Kõigepealt soovin tänada meie suurepärase meeskonda. Viimased 12 kuud olen olnud 100% oma mõtete ja ideedega Põhja-Pärnumaa valla arengu juures. Üheskoos alustatud projektid ja valla turundamine on olnud edukad ning tõusnud lendu tänu meie ühtsele meeskonnatööle ja pühendumusele. Usun, et sellise meeskonnaga on kõik võimalik!

Suur kummardus meie volikogule, kes on olnud toeks ja partneriks meie ühiste eesmärkide saavutamisel. Soovin teile jõudu ja julgust keerulistel hetkedel langetada otsuseid eelkõige meie valla tuleviku ja meie valla inimeste peale mõeldes.

Meie lasteadeade, koolide, noortekeskuste, kultuuri- ja spordiasutuste, raamatukogude, hoolekandeaustuste, spordiklubide ja huvialaringide juhid – aitäh teile! Ma näen teie kõigi silmis tegutsemistahet ja innukust. Selle üle on mul ainult hea meel. Koostöö on edukuse võti.

Samuti soovin tänada meie valla ettevõtjaid. Teid on nii palju! Olete meie valla arengu alustala ja olen õnnelik, et olete valinud oma ettevõtmisega tegelemiseks just Põhja-Pärnumaa. Selle viimase aasta jooksul on olnud meil mitmeid väga huvitavaid kohtumisi ja mõttevahetusi. Teie aktiivne osalemine ja erinevates projektides kaasa löömine on hindamatu väärtusega.

Põhja-Pärnumaal on minu kodu. Tunnen suurt uhkust ning kiindumust oma koduvalla vastu. Inimesed on siin soojad ja hoilivad. Meil on tugev ühtekuuluvustunne ning mul on rõõm olla osa sellest kogukonnast. Olen õnnelik, et minu senine amet vallavanaemana on andnud mulle võimaluse leida uusi häid sõpru ja tutvusi. Olen kohtunud inimestega väga erinevatelt elualadelt, erinevate huvide ja vaadetega, kuid liitvaks lüliks on olnud meie ühine soov arendada ja edendada meie valda.

Olen tänulik kõigile, kes on andnud mulle võimaluse olla osa Põhja-Pärnumaa arengust. Minu süda kuulub teatrile, kuid minu koduks on Põhja-Pärnumaa.

Tänuilikkusega Aivar Mäe

Ülemisel pildil **endine vallavanem Aivar Mäe** (ametiaeg 27.07.2022-16.08.2023). Alumisel pildil **Põhja-Pärnumaa valla uus vallavanem Madis Koit** (ametiaja algus 16.08.2023).

Head Põhja-Pärnumaa inimesed!

Mina olen Madis Koit ning alates 16. augustist astusin ametisse Põhja-Pärnumaa vallavanemana. Soovin jagada teiega mõningaid mõtteid endast ja sellest, kuhu suunas vallana edasi koos liigume.

Minu juured on Pärnu-Jaagupi lähedal Salu külas, kus olen üles kasvanud. Oma haridusteed alustasin Pärnu-Jaagupis ning peale gümnaasiumi lõppu suundusin edasi õppima Tallinna Tehnikakõrgkooli, kus omandasin kõrghariduse keskkonna tehnoloogia ja juhtimise erialal. Viimased aastad olen töötanud TalTechis ja ka sealse spordiklubi arendusjuhina. Nüüd aga olen tagasi kodus – Põhja-Pärnumaal!

Vallavanema töö on kindlasti täis väljakutseid ja põnevust, kuid eelkõige on see suur vastutus meie kogukonna eest. Ennekõike soovin tagada, et meie praegustel elanikel oleks siin vallas hea elada ning meie pakutavad teenused oleksid kvaliteetsed ning kättesaadavad kõigile. Minu eesmärk on luua keskkond, mis tõmbab ligi uusi tulijaid – inimesi, kes näevad meie vallas potentsiaali ning soovivad siia oma kodu rajada. Selleks peame olema avatud uutele võimalustele, looma atraktiivseid elukeskkondi ning tagama, et meie haridsüsteem ja teenused suudavad rahuldada nii meie olemasolevate kui ka uute elanike vajadusi.

Ülimalt oluline on tagada meie noortele parim haridus ning kaasaegsed sportimisvõimalused. Kindlasti renoveeritakse kõigis valla keskustes staadionid, kus meie lapsed saavad sportlikult aega veeta. Samuti peame avatud olema uutele valla elanikele ning pakkuma neile kodusid, mille tarvis oleme üürikorterite projektiga juba alustanud.

Need on minu igapäevased väljakutsed, millega tööle asun. Kutsun teid kõiki üles olema osa sellest teekonnast. Koos saame muuta Põhja-Pärnumaa veelgi paremaks paigaks!

Oleme julged unistama suurelt ja tegema koostööd. Vallavanema uks on alati avatud. Põhja-

Pärnumaa vald – see oleme meie!

Madis Koit, Põhja-Pärnumaa vallavanem

**TÕELISE
TUNDEGA
töö**

Politsei operatiivsündmused

ALAR ABEL
Pärnu politseijaoskonna
piirkonnapolitseinik

22. juulil anti häirekeskusele teada, et Vändras tühjal seisval majal on ära lõhutud aknaid. Politsei alustas väärteomenetluse.

26. juulil peatas politsei Põhja-Pärnumaa vallas Pärnu-Rakvere-Sõmeru maanteel kahtlase sõidustiiliga veoki. Juht toimetati narkootikumide tarvitamise kahtlusega ekspertiisi.

3. augustil toimus Pärnu-Rakvere-Sõmeru maanteel Põhja-Pärnumaa vallas liiklusõnnetus, kus sõiduauto kaldus lauges kurvis teelt välja. Juht viidi haiglasse kontrolli. Juht oli kaine.

4. augustil teatati Pärnu-Jaagupis, et naaber kuulab öösel

valju muusikat. Politsei leidis, et öörahu tõesti rikuti ja et kindel olla, et peale politsei lahkumist öörahu rikkumine ei jätku võttis politsei muusikakeskuse puldi patareid kaasa.

11. augustil sõitis veoauto Kergu külas teelt välja. Politsei alustas väärteomenetlust asjaolude väljaselgitamiseks.

13. augustil anti politseile teada, et Pärnu-Jaagupi bussijaamas nutab alkoholihoobes mees. Patrulli kohale jõudes selgitas mees, et nutab kuna jäi viimasest bussist maha ja ei saa kuidagi koju. Mees arvas, et ta asub Lõuna-Eestis. Patrull teatas mehele rõõmusõnumi, et ta asub kodumaakonnas ja toimetab mehe koju.

14. augustil anti politseile teada Pärnu-Jaagupis nutvast mehest.

Tegemist oli sama mehega kellega politsei eelmisel päeval Pärnu-Jaagupis kohtus. Seekord viidi mees kainenema.

Toimuvad katsed inimestelt telefoni ja interneti teel raha välja petta. Tuletan siinkohal meelde reeglid mida tuleb kindlasti jälgida. **Ärge andke ükskõik mis ettekäändel oma pangakonto andmeid võõrastele. Ärge jätke oma ID-kaarti järelevalveta ja ärge andke seda teistele isikutele. Ärge laske võõrastel ükskõik mis ettekäändel eemalt oma arvuti üle kontrolli võtta.**

Internetist midagi ostes tuleb müüja tausta hoolega kontrollida, aga alati jääb võimalus, et satute kelmile ja jääte rahast ilma. Kui keegi Teilt internetis raha palub ei pruugi tema jutt sellest miks ta raha vajab tõele vastata.

Pääste opetratiivsündmused

**MAREK KIIK,
MARIS MOORITS**
Lääne päästekomando
kommunikatsioonijuhid

21. juunil kell 11.09 sai häirekeskus teate, et Tori vallas Muraka külas tõuseb metsast suitsu. Sündmuspaika jõudnud päästjad leidsid eest umbes 500 m² põlenguala, mis asus elektriliinide all. Kuna põleng oli raskesti ligipääsetavas kohas, tõsteti ohutase kõrgele ehk 3. astmele. Sündmuspaika jõudsid ka elektrikud, kes liinid üle vaatasid, et tagada päästjate ohutus. Kella 13.26ks oli tulekahju lokaliseeritud, põleng kustutati lõplikult kella 13.56ks ning asuti varustust kokku panema. Kustutustööde käigus vajas meedikute abi üks päästja, kes pärast turgutust naasis tagasi tööpostile. Põlengut käisid kustutamas Pärnu, Pärnu-Jaagupi, Vändra kutselised ja Are vabatahtlikud. Metsas kasutati maa-stikusõidukite abi.

26. juunil kell 19.08 kutsuti päästjad Põhja-Pärnumaa valda Kose külla, kus jaanilõke oli pärast tukkide kokku tõstmist süttinud. Päästjad kustutasid põlengu ning omanik jäi lõkkeaset valvama.

27. juunil kell 9.16 teatati kolme sõiduautoga toimunud liiklusõnnetusest Põhja-Pärnumaal Oese külas. Päästjad katsid jahu- tusvedeliku lekke absorbendiga ning puhastasid tee harjadega. Inimesed õnnetuses kannatada ei saanud.

Kell 15.39 kutsuti päästjad Pärnu-Jaagupi alevisse Uuele tänavale, kus tuba oli suitsu täis

ning tööle oli hakanud ka suitsu- andur. Päästjad tulekahju ei avastanud. Selgus, et ülemine naaber oli teinud tule pliidi alla, kuid see oli suitsu sisse hakanud ajama. Päästjad ventileerisid korteri.

2. juulil kell 21.19 käisid päästjad Põhja-Pärnumaa vallas Vändra alevi Vanal tänaval teele kukkunud puud eemaldamas.

4. juulil kell 9.15 teatati liiklusõnnetusest Põhja-Pärnumaa vallas Enge külas, kus liivakoor- maga veok oli kraavi sõitnud. Päästjad kontrollisid veoauto üle, et lek- kimisohtu poleks, ning kogusid kogumisbasseiniga lekkiva kütte kokku. Lõpuks puhastati tee lahti- sest kruusast ning sündmus anti politseil üle, kes jätkas oma toimin- gutega. Veokijuhil viis kiirabi haig- lasse.

24. juulil kell 17.57 käisid päästjad Põhja-Pärnumaa vallas Vihtra külas kustutamas 10 m² turbapinnase põlengut, mis oli sü- ttinud sinna varem tehtud lõkkest. Päästjad hoiatavad, et turbapinna- sele lõket teha ei tohi. Pinnas süttib ning tuli läheb sügavale selle sisse, kus teda kustutada on keeruline ja sageli ressursimahukas.

27. juulil kella 19.09 ajal tea- tati, et Põhja-Pärnumaa vallas Libatse külas süttis küünis (50x20 m) heinarull. Päästjate saabudes põles üks heinarull ja põleng oli levinud küüni puitkonstruktsioo- nile. Päästjad piirasid tule leviku teistele heinarullidele, kustutus- tööd lõpetati kell 20.12. Tulekahju tekkepõhjus on selgitamisel. Küünis oli kokku ligi 1000 heinarulli.

3. augustil kell 21.13 ajal sõitis Põhja-Pärnumaa vallas Rae külas kraavi sõiduauto. Päästjad tõstsid autos olnud inimese kül- velraami abil autost välja ning andsid kiirabiartside hoole alla.

6. augustil kell 18.05 kiirus- tasid päästjad Põhja-Pärnumaa valda Kodesmaa külla, kus oli põlema süttinud sõiduauto Volkswagen. Auto mootoriruumist alguse saanud põleng jõudis levida osaliselt ka salongi. Inimesed olid autost välja ja keegi vigastada ei saanud. Päästjad likvideerisid tehnilise rikke tõttu süttinud sõidukipõlengu kell 18.26.

8. augustil kell 17.22 teatati häirekeskusele, et Põhja-Pärnumaa vallas Metskülas on vanas turbala- dustamise hoones põlema süttinud turvas. Tõenäoliselt laste mängimise tulemusel süttis umbes ruutmee- ter teise korruse põrandapinda, mis suudeti paari pudeli veega küll ise ära kustutada, kuid päästjad avasid veel lisaks konstruktsioone, et tulekahju lõplikult ära kustutada.

13. augustil kell 20.27 kustu- tasid päästjad Põhja-Pärnumaa vallas Halinga külas kombainilindi rul- lide vahel põlema süttinud kuivanud heina. Lokaalne väike põlengukolle likvideeriti kell 20.56.

27. augustil kell 10.15 teatati, et Põhja-Pärnumaa vallas Loomse külas süttis restorani elektrikilp. Töötajad lülitasid voolu välja ja põleng sumbus. Päästjad kontrol- lisid kilbi tuleohutuse üle. Omanik kutsus rikke selgitamiseks elektri- kud.

4. juulil Enges toimunud liilusõnnetuse tagajärjed. Päästeameti pildid

Agamina
www.agamina.ee
TEEN KODU OHUTUKS

LÜDIGI SAALI

Sügishooaeg 2023

Tähistame
Estonia teatrimaja ja
Lüdigi saali
110. aastapäeva
Rahvusooper Estonia
ja Eesti Rahvusballetti
solistidega

RAHVUSVAHELISE MUUSIKAPÄEVA OOPERI- JA BALLETTIGALA 1. oktoobril kell 19.00

Rahvusooper Estonia solistid:
Raiko Raalik (bariton),
Reigo Tamm (tenor),
Juuli Lill (metsosopran),
Elena Bražnik (sopran)

Rahvusballetti solistid:
Ketlin Oja,
Marcus Nilson

Kontsertmeister ja
kunstiline juht:
Tarmo Eespere

Piletid:

20 € eelmüügis
15 € sooduspilet (õpilane, pensionär)
25 € kohapeal
65 € kontsertide pass (4 kontserti)
150 € toetajapass (4 kontserti)

Piletid saadaval Vändra Kultuurimajas, Piletilevis ja
kohapeal (Kooli 13, Vändra).
Kontsertide algusaeg kell 19.00.

PÕHJA-PÄRNUMAA VALD

VÄNDRA KULTUURIMAJA

EESTI KULTUURKAPITAL

**pileti
levi**

10 septembril Vanavanemate päeval
toimub Suurejõe rahvamajas
Pritsikuuri kohvik
ja Suurejõe laat
11:00–14:00

Üritus toimub
ilusa ilma korral õues
Arveldamine sularahas

Korraldaja MTÜ Helila
Registreerimine laadale:
5120893 Heldi

DOONORIPÄEV

12.09.2023

Vändra Kultuurimaja

KELL 9.00 – 11.30

Vererõhuravimitega võib verd loovutada, kui vererõhk on stabiilselt normi piires ega esine haigusest tingitud tüsistusi. Samuti võib verd loovutada antidepressante kasutades, kui enesetunne on hea.

NB! Kaasa võtta isikut tõendav dokument!
(eemastel doonoritel vajalik ID-kaart või pass)

Lisainfo 4473 263

TULE JA TEE ÜKS HEATEGUI

ORIENTEERUMISÕHTU PÄRNU-JAAGÜPIS
KOLMAPÄEVAL, 26.09.2023

Algus kell 17.00 - lühikoolitus, orienteerumise ABC
(kooli aulas, sissepääs spordikeskusest)
Seejärel põnev seiklusorienteerumine
alevi tänavatel ja tervisepargis

- Riietu vastavalt ilmastikule
- Varu paar tundi
- Tublimatele auhinnad

Osavõtutasu: lapsed tasuta, täiskasvanud 2 EUR
Info: 53005663 Anne-Mai

Eelregistreerimine kuni 25.09.2023 kell 12.00 spordikeskuses
Tule ise ja kutsu sõbrad ka kaasa!

LIIKUMISAASTA 2023

West
Halinga Rahvaspordi selts MTÜ
Projekt on rahastatud kohaliku omavalduse programmist

PJS
spordikeskus

VÄNDRA OTT
OTSE TOOTJALT TARBIJALE

17-18
IGAL REEDEL

VÄNDRA COOP
TURUPLATSIL

Lisainfo:
Eha 55577415
Marju 56921690

VÄNDRA OTT

KONTSERT
Bluegrass muusikat mängivalt
ansamblilt
ROBIROHI

Suurejõe Rahvamajas
Laupäeval 23 septembril 2023
kell 17.00
Pilet 7€ õpilased ja pensionärid 5€
Avatud kohvik Cubanelle
Info tel 5120893 Heldi

Seltskonnaklubi
"Elurõõm"
PEOÕHTU
Vändra
Kultuurimajas
28. septembril
kell 18.00

Meiega tuleb kohtuma uus
vallavanem Madis Koit

Tantsuks mängib Joe Lumi
Osaluspanus 5 €

Vihmaveesüsteemide ja katuseturvatoodete paigaldus

Info@vihmaveerennid.ee
Tel 527 1059

HOONETE SOOJUSTAMINE PUISTEVILLAGA

5016689
WWW.PUISTEMEES.EE

MITMESUGUST

Ostan nõukogudeaegseid erinevaid nõusid, ehteid, keraamikat, kujukeid jms. **Tel 5356 0761**, Liina

Ostan vene kellasid (ei pea olema töökorras), foto-tehnikat, heliplaate, kassette, raamatuid **ja muud vanavara**. **Tel 5872 5458**

VesiPesu OÜ puhastab:

- katused ja fassaadid (vajadusel värvimine),
- haua- ja tänavakivid,
- aknad ja monumendid. Küsi pakkumist **tel 5330 0535**

Teostame **ehitus-, viimistlus-, remondi- ja torutöid** Põhja-Pärnumaal. **Tel 5617 4500**, Urmas.

INFORMATSIOON

Pärnu-Jaagupi Swedbanki automaat vahetas asukohta

Alatates 15. augustist asub Swedbanki sula- rahaautomaat varasema Pärnu mnt 36 asemel **Grossi poe siseruumides, aadressil Uus 20a**

Siin võiks olla sinu sõnum!

SÜNDMUSED Vändra kultuurimajas

12. sept kell 9.00–11.30 Doonoripäev.

15. sept kell 19.00 Lüdiği saali sügishooaja avakontsert. Klaveriõhtu Johan Randverega.

28. sept kell 18.00 Seltskonnaklubi **Elurõõm peoõhtu.** Meiega tuleb kohtuma uus vallavanem Madis Koit. Tantsuks mängib Joe Lumi. Osaluspanus 5 €

9. okt kell 19.00 Rakvere Teatri **etendus „Ettevaatust, õnn“** Osades: Anneli Rahkema, Tarvo Sõmer, Liisa Aibel, Märten Matsu, Peeter Rästas, Elar Vahter, Laura Niils (Must Kast). Pilet 21 €, sooduspilet 18 €

Täpsem info leitav kultuurimaja kodulehelt. www.vandrakultuurimaja.ee

KINO Vändra kultuurimajas

Pühapäeval, 3. sept
kell 14.00 Lepatriinu ja Must Kass Film (seiklus, animatsioon)
kell 17.00 Lassie - uus seiklus (seiklus, kogupere)

Pühapäeval, 10. sept
kell 16.00 Vaba raha (komöödia)
kell 19.00 Nunn II (õudus)

Pühapäeval, 17. sept
kell 14.00 Vaba raha (komöödia)

Pühapäeval, 24. sept
kell 17.00 Tume paradiis (komöödia)
kell 19.00 Palgasõdurid 4 (märul, triller, seiklus)

Kino piletihind 5 €; õpilane, pensionär 4 € Kinokavas võib tulla muudatusi!

Jälgi Vändra Kultuurimaja Facebooki või veebilehte www.vandrakultuurimaja.ee

TÄNUAVALDUS

Minu ema, Aima Komaritševa on teie hoolealune. Ta on Vändra Hooldekodu omaks võtnud ja väga rahul. Ema hädad algasid pool aastat tagasi. Ta kukkus oma kodus trepist alla. Järgnes pikk haiglaravi. Pool aastat ema ei tõusnud voodist. Hooldekodu töötajad said hakkama imega – panid ema käima käimisraamiga. Ta on nüüd väga õnnelik ja kiidab hooldajaid selle eest. Hooldajad on teil väga professionaalsed, heatahtlikud, hoolivad, sõbralikud ja hoiavad klientide vaimu üleval.

Koristajad on väga hoolsad, maja on alati puhas ja toad korras. Toidud on maitsvad. Täname õde Anneli, kes vastutab ravimite, sidumiste, klientide iseäralike vajaduste ja vaimse heaolu eest. Aitäh Hooldekodu juhatajale Silja Langile, kes on väga empaatiline inimene ja on kursis kõigi oma klientide tervise ja emotsionaalse seisundiga.

Täname kõiki hooldekodu töötajaid selle eest, et meie, omaksed, saame rahu elada ja usaldada oma vana- maid teie kätte. Soovime Teile jõudu, kannatust ja tervist.

Tütar Tatjana

Rene Teenused OÜ meeskond avaldab kaastunnet

RAIMO OJAMETSALE

kalli ema lahkumise puhul.

Südamlik kaastunne poegadele

SAIMA METSARI

kaotuse puhul.

Endised töökaaslased Mistra ja Wendre päevilt

Südamlik kaastunne lähedastele

VAIKI EESMÄE

kaotuse puhul.

Sõpruskond

Südamlik kaastunne kallile Ehale perega ema

ELINA VAHT

lahkumise puhul.

Juurikaru Põhikooli õpetajad

Vändra Õigeusu kirikus

10. september 2023
kell 12.30

KONTSERT

Paul Daniel kitarr
Ott Indermitte laul

Sissepääs tasuta

Annetused kiriku taastamiseks

Vändra õigeusu kirikus

10. sept	kell 11.00	Neitsi Maarja sündimise püha jumalateenistus
----------	------------	--

Pärnu-Jakobi kirikus

3. sept	kell 14.00	Jumalateenistus armulauaga
10. sept	kell 14.00	Jumalateenistus armulauaga
17. sept	kell 14.00	Jumalateenistus armulauaga
23. sept	kell 11.00	Maal Elamise Päeval kirik avatud kell 11-18
24. sept	kell 14.00	Jumalateenistus armulauaga

Koguduse kantselei avatud K,N kell 10-16

Hingehoidja vastuvõtt eelregistreerimisega R kell 10-16 (tel 5645 4310)

Koguduse a/a SEB EE38 1010 9020 1402 0009
Koos hoiame kiriku avatuna!

Mälestame

HELDUR LEMPU 21.07.1937-20.06.2023	LEHTE TÜRK 15.07.1935-18.07.2023
ÜLO PAASMA 12.05.1938-13.08.2023	HELLA TÕNISMAA 05.07.1936-17.07.2023
EVALD JÄRVE 06.09.1939-04.07.2023	MEIDA BÖKOVSKY 31.01.1939-15.08.2023
TOIVO TÜRNPUU 12.01.1941-04.07.2023	LINDA PINK 18.08.1937-17.07.2023
LEMBIT MADISSON 06.07.1948-07.07.2023	HILJA RAJA 24.06.1939-12.08.2023
VAMBOLA HIELAID 28.02.1950-04.08.2023	VIIVI OJAMETS 07.07.1940-20.06.2023
VILLU PERT 11.08.1957-27.07.2023	SAIMA METSAR 11.12.1944-18.07.2023
HILLAR TIITUS 30.09.1961-16.08.2023	ELLE BLANDE 21.01.1950-24.06.2023
IGOR AKULITŠ 13.06.1969-13.08.2023	GALINA OTS 16.09.1950-27.07.2023
LINDA KELIN 23.09.1925-09.08.2023	ANNE JÜRISAAR 18.11.1951-15.07.2023
VAIKE EESMÄE 08.01.1931-21.07.2023	VIVI KESANURM 20.02.1962-02.08.2023

Õnne ja tervist, sünnipäevalapsed!

SEPTEMBRIKUU SÜNNIPÄEVAD:

MARIA AHMANN	3.09	95
LAINA ANDRESSOO	17.09	92
KARL PIHLAK	23.09	92
LILJA MURAK	15.09	91
NAIMA-MARIANNE PÕLDMA	3.09	90
MEETA JÜRISOO	12.09	90
VELDA LAANDE	29.09	90
HELLE MAI ROOSILEHT	1.09	85
MART LAAS	3.09	85
MARET TAMMSALU	9.09	85
MIRALDA SAAVA	14.09	85
LEMBIT TAMVERE	17.09	85
ANTS HEINPÖLD	17.09	85
PEETER KALBUS	5.09	80
ESTA PÄRNA	9.09	80
ELMAR KOLD	14.09	80
REET SOOPALU	23.09	80
MILVI METSLA	26.09	80
HEINO SIITAN	27.09	80
REIN TAMMAI	4.09	75
ANNE REINART	11.09	75
SALE MEREVITS	21.09	75
HELMİ LEHTLA	22.09	75
ELVE LAOS	23.09	75
KALLE ROHTLA	3.09	70
IRINA GRESS	5.09	70
IIVIKA LELOV	8.09	70
MARJE LEPIK	9.09	70
LAINA LOGINOV	9.09	70
SILVA TOOM	17.09	70

KATUSTE PESU JA VÄRVIMINE

Katusehooldus.ee
KATUSED KORDA

- Hooldus: kivi-, plekk- ja eterniitkatustele
- Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme

KÜSI PAKKUMIST | +372 5550 9476
info@katusehooldus.ee
www.katusehooldus.ee

Tule ostma ja kaupleva!

PÄRNU-JAAGUPI SÜGISLAAT

Grossi poe juures platsil
2. sept kl 9-16

Info tel 517 3664 või
laadakorraldus@gmail.com

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.

info@metsakeskus.ee
Tel: 56 111 900

Kui õnn trügib õuele

Rakvere Teatri uus lavastus „Ettevaatust, õnn!“ on eduka briti telestsenaristi Steven Moffati („Sherlock“) kirjutatud must komöödia, mis järgib inglise huumori kõrge kullaprooviga tavasid. Eluohtlikult naljaka näidendi on publiku ette seadnud Peeter Raudsepp.

**Esmaspäeval,
9. oktoobril kell 19
Vändra Kultuurimajas.**

Ontlikule Londoni abielupaarile kutsub end ise külla puhkusele kohatud sõbralik, kuid pealetük- kiv ameerika leskproua. Paraku tuleb alles soovimatu külalise päralejõudmisel neile pähe viimase tausta guugeldada.

Selgub, et too ei pruugi sugugi olla lihtsalt tüütus, nagu seni arvatud, vaid

midagi hoopis kardetavam. Algab pöörane laveerimine ellujäämise nimel, iga hinna eest välist viisakust säilitades. Ent ometi võib saabunud kontvõoras tähendada mõlemat – nii õnnetust kui ka ootamatut õnne ...

Teravmeelne ja groteskne lugu võtab inglise komöödiates tihti pilgatud üleliigse kombekuse ning tõstab selle krimisaate intriigiga 21. sajandisse – libauudiste, sotsiaalmeedia ja enesekeske heaolu maailma, kus õnn on muutunud kohustuslikuks, tõde aga ähvardab, nagu alati, paati liialt kõigutada.

Osades Anneli Rahkema, Tarvo Sõmer, Liisa Aibel, Märten Matsu, Laura Niils (külalisena), Peeter Rästas ja Elar Vahter.

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

17. oktoober alates 10.00
PÄRNU-JAAGUPI RAHVAMAJAS
Etteregistreerimine (kell 8-16)
telefonil 5323 2454
*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prilliootajale TASUTA!

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

30. oktoober alates 10.00
VÄNDRA KULTUURIMAJAS
(Pärnu-Paide mnt.2)
Etteregistreerimine (kell 8-16)
telefonil 5323 2454
*kuivasilmatest
*silmarõhu mõõtmine
*optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prilliootajale TASUTA!

RAKVERE TEATER

Steven Moffat

ETTEVAATUST, ÕNN!

Tapvalt naljakas komöödia

Lavastaja Peeter Raudsepp

E, 9. okt kell 19 Vändra kultuurimajas

rakvereteater.ee piletimaailm.com 32 95 444

Sündis maailma väikene ime,
sai endale päris nime,
oma päikese, tähe ja tee,
paikse paiga kahe südame sees...

Õnnitleme lapse sünni puhul!

Kristel Tamm ja Mario Pipar perre sündis
10. juunil tütar **Marta Pipar**

Mariy Meidla ja Tanel Merisoo perre sündis
13. juunil tütar **Emilie Meidla**

Annabel Teder ja Kaspar Luur perre sündis
8. juulil poeg **Steven Luur**

Kaisa ja Andres Haav perre sündis
16. juulil tütar **Aureelia Haav**

Eelika Maranik ja Urmet Kalden perre sündis
16. juulil poeg **Alexander Kalden**

Liisi Viira ja Imre Pärnik perre sündis
4. augustil poeg **Kaspar Pärnik**

VALLA TEATAJA

Hind 0,50 €

Põhja-Pärnumaa valla väljaanne.
Reklaame, teateid ja kaastöid ootame iga kuu
20. kuupäevaks e-postile ajaleht@pparnumaa.ee

Vajadusel on toimetusel õigus kaastöid lühendada ja sõnastust redigeerida.

Kujundus-küljendus: Arma Koidu, valla lehe toimetaja
Trükk: Hansaprint OÜ, www.hansaprint.ee

Halinga Rahvaspordi selts MTÜ

Pärnu-Jaagupi discgolfi võistlussari 2023

3. ETAPP
10. SEPTEMBER

pärnu-Jaagupi discgolfipargis

www.pjsk.ee
discgolfmetrix.com